

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2010

VÝROČNÍ ZPRÁVA

MANDÁT A CÍLE ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

- pečovat o cenovou stabilitu,
- dohlížet na stabilitu finančního systému,
- zajišťovat hladký oběh peněz a plynulý platební styk,
- podporovat vyvážený a plynulý rozvoj finančního trhu České republiky.

- *Měnovou politikou* usilujeme o zachování cenové stability, tedy o udržení nízké a stabilní inflace a tím i o udržení důvěry v hodnotu peněz a kurzu české koruny;
- *Dohledem nad finančním trhem, vydáváním pravidel obezřetného chování a operacemi na finančním trhu* pečujeme o stabilitu a rozvoj finančního systému a chráníme jeho klienty;
- *Řízením zúčtovacího systému a vydáváním bankovek a mincí* zajišťujeme hladký platební styk a tok hotových peněz;
- *Spravujeme devizové rezervy českého státu.*

Na čem stavíme

NEZÁVISLOST

- Široce pojatá nezávislost centrální banky je klíčovou podmínkou úspěšné realizace měnové politiky, tedy dlouhodobého neinflačního růstu ekonomiky, stejně tak jako objektivního dohledu nad finančním trhem.

OTEVŘENOST

- Vysoká míra nezávislosti musí být doprovázena vysokou mírou odpovědnosti vůči veřejnosti za plnění našich cílů. Veřejnosti otevřeně a pravidelně sdělujeme své cíle a míru jejich naplňování, stejně jako naše názory, záměry a předpoklady do budoucna.

PROFESIONALITA

- Odborně zdatní a kompetentní zaměstnanci jsou předpokladem pro to, aby se ČNB dařilo posilovat její pověst jako důvěryhodné a otevřené instituce doma i v mezinárodním měřítku.

ÚVODNÍ SLOVO GUVERNÉRA	8
1. ŘÍZENÍ A ORGANIZACE	11
BANKOVNÍ RADA	12
VYŠŠÍ MANAGEMENT ČNB	12
ÚSTŘEDÍ	13
POBOČKY	13
ORGANIZAČNÍ SCHÉMA	17
2. CÍLE A ÚKOLY ČNB A JEJICH PLNĚNÍ	19
MĚNOVÁ POLITIKA A EKONOMICKÝ VÝVOJ	20
FINANČNÍ STABILITA	24
DOHLED NAD FINANČNÍM TRHEM	26
PENĚŽNÍ OBĚH A PLATEBNÍ STYK	39
OPERACE NA FINANČNÍM TRHU	44
STATISTIKA	48
ČNB JAKO BANKA STÁTU	49
EKONOMICKÝ VÝZKUM	51
OCHRANA SPOTŘEBITELE	53
EVROPSKÁ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE, ZAHRANIČNÍ TECHNICKÁ POMOC	54
TECHNOLOGIE A BEZPEČNOST	58
3. ČNB A VEŘEJNOST	61
EXTERNÍ KOMUNIKACE	62
EXPOZICE	64
ODBORNÁ KNIHOVNA	65
ARCHIV ČNB	66
KONGRESOVÉ CENTRUM	67
4. ČNB A JEJÍ LIDÉ	71
5. HOSPODAŘENÍ ČNB	77
6. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č.106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM	89

V roce 2010 pokračovalo domácí hospodářské oživení započaté v polovině roku 2009. Toto oživení bylo taženo především obnovováním zásob a růstem zahraniční poptávky, což se projevilo zejména ve zrychlování tempa růstu průmyslové produkce a exportu. Zahraniční obchod byl hlavním kanálem, jehož prostřednictvím světová finanční a hospodářská krize na českou ekonomiku dopadla, a rok 2010 potvrdil, že to bude právě náš exportní sektor, který ekonomice pomůže se z důsledků krize opět vymanit.

Zatímco hospodářský pokles v první polovině roku 2009 byl mimořádně strmý a hluboký, návrat k předkrizové úrovni produktu prozatím probíhá pozvolna a je provázen nejistotami téměř výlučně externího původu. Celková rizika se sice v roce 2010 oproti předchozím dvěma letům poněkud snížila, avšak v žádném případě nezmižela, přičemž se v různých fázích krize významně proměňovala. Byla-li v okamžiku jejího vypuknutí spojena s možným systémovým selháním finančního sektoru nejvyšších ekonomik, brzy poté začala vyplývat z prudkého zhoršení ekonomického sentimentu, z propadu hospodářské aktivity a z rychlého růstu nezaměstnanosti. Od počátku roku 2010 začala největší rizika souviset s destabilizací veřejných financí v nejvíce zadlužených zemích eurozóny a s jejich nejistými makroekonomickými a finančními vyhlídkami. Převážně vnější charakter rizik vyžaduje, aby malá otevřená česká ekonomika byla vybavena odpovídajícími přizpůsobovacími mechanismy, jež ztlumí následky poruch a šoků dopadajících na ni zvenčí.

Česká národní banka prováděla měnovou politiku v průběhu roku 2010 v prostředí přetrvávajících nejistot. Po rychlém a opakovaném snížení měnověpolitických sazeb v letech 2008 a 2009 se na počátku roku 2010 zdálo, že sazby již dosáhly svého dna a že k jejich opětovnému zvyšování přikročíme již ve druhé polovině roku. Pro celý rok však bylo příznačné, že zahraniční i domácí inflační tlaky zůstávaly utlumené a že se s každou novou prognózou ČNB předpokládáný okamžik zvyšování sazeb odsouval do budoucnosti. Ve druhém čtvrtletí dokonce dezinflační rizika zesílila natolik, že jsme sazby ještě o čtvrt procentního bodu snížili, a to na historicky nejnižší úroveň 0,75 procent. Na této hodnotě setrvaly až do konce roku.

Vzhledem k příznivému vývoji na finančním trhu se ČNB v srpnu 2010 rozhodla upravit mimořádná měnová opatření k dodávání likvidity bankám, která zavedla v říjnu 2008. Tříměsíční repo operace na dodávání likvidity byly zrušeny ke konci roku 2010 a počínaje lednem 2011 se dvou týdnů dodávací repo operace začaly konat v nižší frekvenci, a to jednou týdně. Opouštění opatření přijatých v krizi dokládá postupné uklidňování situace na finančních trzích.

Ani nejkritičtější fáze finanční a hospodářské krize nezměnily nic na našem přesvědčení o přednostech režimu cílování inflace. Tento rámec měnověpolitického rozhodování se osvědčil i v době mimořádného rozkmitání všech makroekonomických a měnových veličin a bezprecedentního nárůstu nejistoty. Stal se tak jednou z kotev celého hospodářství. Přestože v důsledku zvýšené rizikové prémie i během roku 2010 přetrvával rozdíl mezi měnověpolitickými úrokovými sazbami a sazbami tržními, transmisi mechanismus naší měnové politiky jsme stále považovali za funkční.

Za výhodnou nadále považujeme existenci samostatné české koruny. Její znehodnocení v prvních měsících roku 2009 ztlumilo nepříznivé dopady krize na podnikovou sféru, aniž by tím v prostředí potlačených domácích inflačních poptávkových tlaků byla jakkoliv ohrožena cenová stabilita. A plovoucí kurz působil na inflaci příznivě i v posledních měsících roku 2010, kdy externí nákladový šok způsobený rychlým růstem cen komodit a potravin byl tlumen posilující korunou. Samostatná česká měna tedy v posledních letech působila jako užitečný nárazník proti vnějším šokům zmírňující jejich dopad na domácí ekonomiku.

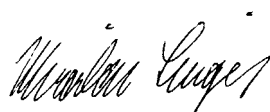
Vážná dluhová krize některých zemí eurozóny obnažila její dlouhodobou strukturální nesourodost a poukázala na slabá místa jejího institucionálního uspořádání a fungování. Některá politická rozhodnutí představitelů eurozóny sice pomohla zmírnit akutní problémy související s dluhovou krizí, avšak řešení systémových nedostatků se teprve formuje. To nás vede ke zvýšené ostražitosti při úvahách o možné výhodnosti jednotné měny pro Českou republiku.

Za značné riziko do budoucna považujeme připravované přenesení dohledových pravomocí z národních na nadnárodní evropské orgány. Jsme přesvědčeni, že analýza příčin finanční krize, provedená některými evropskými institucemi po jejím vypuknutí, byla mylná a že oslabení národních dohledů se může ukázat jako ta nejméně vhodná reakce na problémy, jichž jsme byli – naštěstí – jenom pouhými pozorovateli. To nic nemění na tom, že domácí bankovní sektor se těší výbornému zdraví, o čemž svědčí mj. výsledky velmi náročných zátěžových testů, které již několik let provádíme každé čtvrtletí a od února roku 2010 také pravidelně publikujeme.

Pokud jde o dění v centrální bance, významné změny se odehrály ve složení bankovní rady. V červenci jsem byl jmenován guvernérem po Zdeňku Tůmovi, jenž se dobrovolně vzdal svého mandátu více než půl roku před jeho vypršením. Do bankovní rady byl k témuž datu nově jmenován Kamil Janáček a stávající člen bankovní rady Vladimír Tomšík byl jmenován viceguvernérem. V souvislosti s těmito personálními změnami došlo ke změnám agendy většiny členů bankovní rady. Jednou z mnoha zaznamenaných hodných událostí byl vznik samostatného odboru finanční stability. Organizační osamostatnění této agendy je projevem toho, jaký zásadní a nepominutelný význam má tato problematika pro hladký průběh hospodářského vývoje.

Zajímavou a pro veřejnost přitažlivou událostí se stal Den otevřených dveří, který ČNB v červnu opět po několika letech zorganizovala. Jeho mottem bylo „Jak se dělá měna“ a jedním z jeho hlavních motivů byl příspěvek centrální banky ke zvyšování finanční gramotnosti široké veřejnosti. Stojí za připomenutí, že ČNB spolu s Ministerstvem financí a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy spolupracovala na vytvoření Národní strategie finančního vzdělávání. Jedním z projektů, kterého se ČNB v rámci této strategie zúčastnila, bylo měření finanční gramotnosti dospělé populace.

V září nás potěšila informace, že České národní bance věří 77 procent Čechů, což bylo nejvíce od roku 1999, kdy STEM začal důvěru poprvé zjišťovat. Vážíme si názoru veřejnosti, že tímto způsobem ocenila systematické úsilí nezávislé centrální banky o co největší otevřenost a odbornou zdatnost. Jsme si plně vědomi odpovědnosti, kterou vůči ní máme. Pevně věřím, že když se nám podařilo udržet si vysokou reputaci i v době mimořádných hospodářských nejistot, budeme při plnění našeho poslání neméně úspěšní i v letech příštích.

Miroslav Singer
guvernér

ŘÍZENÍ A ORGANIZACE

Organizační strukturu ČNB tvoří ústředí se sídlem v Praze a sedm regionálních poboček v Praze, Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Brně a Ostravě. ČNB má dvoustupňový systém řízení. Zásadní rozhodnutí týkající se zejména měnové politiky, koncepce rozvoje základních činností a institucionálního rozvoje banky přijímá bankovní rada. Výkon rozhodnutí bankovní rady a odpovědnost za běžný chod banky jsou delegovány na ředitele sekcí, ředitele samostatných odborů ústředí a ředitele poboček.

BANKOVNÍ RADA

Bankovní rada je nejvyšším řídicím orgánem ČNB, rozhodnutí přijímá kolektivně prostou většinou hlasů. Je sedmičlenná a tvoří ji guvernér, který předsedá jednáním bankovní rady, dva viceguvernéři a čtyři další členové. Členové bankovní rady, kromě kolektivního řízení ČNB, dohlížejí na činnosti ČNB prováděné v působnosti organizačních útvarů ČNB podle vymezení schváleného bankovní radou (viz organizační schéma ČNB).

Bankovní rada zejména určuje měnovou politiku v souladu s hlavním cílem ČNB, kterým je péče o cenovou stabilitu, a rozhoduje o zásadních měnověpolitických opatřeních, schvaluje měnové nástroje a zásady obchodů, které ČNB provádí, schvaluje zásadní opatření týkající se dohledu nad finančním trhem a finanční stability, rozhoduje o rozkladech ve správním řízení. Stanoví celkovou strategii rozvoje ČNB, rozhoduje o organizačním uspořádání a vymezení působnosti organizačních útvarů ústředí a poboček. Schvaluje rozpočet ČNB a Zprávu o výsledku hospodaření ČNB, Zprávy o inflaci, Zprávy o finanční stabilitě a Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem.

V návaznosti na rezignaci Zdeňka Tůmy na funkci guvernéra k 30. 6. 2010 jmenoval prezident republiky s účinností od 1. 7. 2010 novým guvernérem Miroslava Singera, viceguvernérem Vladimíra Tomšíka a novým členem bankovní rady Kamila Janáčka. Bankovní rada pak rozhodla o novém rozdělení kompetencí členů bankovní rady při dohlížení na činnosti ČNB, zabezpečované organizačními útvary ústředí a pobočkami ČNB.

VYŠŠÍ MANAGEMENT ČNB

Ředitelé sekcí a ředitelé samostatných odborů ústředí a ředitelé poboček odpovídají v rámci celkové strategie ČNB za provádění činností podle působnosti a pravomocí vymezených jim organizačním řádem. Jejich odpovědnosti a kompetence se vztahují

zejména k metodickému a líniovému řízení, včetně předkládání návrhů na řešení otázek zásadního významu bankovní radě. Plní rozhodnutí přijatá bankovní radou, určují cíle podřízeným zaměstnancům a zajišťují výkon práv a povinností zaměstnavatele vyplývajících z pracovněprávních vztahů vůči podřízeným zaměstnancům. Odpovídají za spolupráci s ostatními organizačními útvary banky a s partnerskými institucemi v tuzemsku a v zahraničí.

ÚSTŘEDÍ

Základními organizačními články ústředí jsou sekce a samostatné odbory, které odpovídají za provádění činností a metodické řízení v oblastech stanovených jim organizačním řádem. V organizačních útvarech ústředí je soustředěn výkon hlavních činností banky včetně metodického řízení poboček a podpůrné a servisní činnosti. Koordinaci při výkonu činností, které zasahují do působnosti více organizačních útvarů a závisejí na jejich úzké spolupráci, zajišťují stálé poradní orgány, komise a projekční týmy.

Do kompetencí ČNB a jejich jednotlivých organizačních útvarů se během roku 2010 promítly některé nové zákonné úpravy. Například zákonem č. 295/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky a zákon č. 6/1993 Sb., o ČNB, se změnily kompetence při přípravě návrhů zákonů v oblasti měny, centrální banky a peněžního oběhu mezi ČNB a Ministerstvem financí. Ustanovení zákona č. 160/2010 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím nařízení Evropského parlamentu a Rady o ratingových agenturách, se promítla do působnosti dohledových sekcí. Zákonem č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, byla založena (s účinností od 1. 1. 2011) odpovědnost ČNB za dohled nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem subjekty finančního trhu, které spadají do její dohledové působnosti.

Bankovní rada rozhodla o rozdělení agendy ekonomického výzkumu a finanční stability zajišťované v působnosti samostatného odboru ekonomického výzkumu a finanční stability do dvou samostatných odborů, samostatného odboru ekonomického výzkumu a samostatného odboru finanční stability. Došlo také ke změnám názvů některých organizačních útvarů, k upřesnění náplní jejich činností a k převedení některých činností mezi organizačními útvary ústředí ČNB.

POBOČKY

Pobočky ČNB zastupují banku v regionu své působnosti a jsou kontaktními místy pro styk ČNB s orgány státní správy a samosprávy a dalšími právníckými a fyzickými osobami, které mají sídlo nebo bydliště v daném regionu, jestliže jednají s ČNB na základě příslušných právních předpisů. Tím není dotčeno oprávnění uvedených subjektů jednat s ústředím ČNB v Praze.

Mezi hlavní činnosti poboček patří zajišťování správy zásob peněz (s výjimkou poboček České Budějovice a Ústí nad Labem), vedení účtů státního rozpočtu a ostatních klientů ČNB v působnosti pobočky a provádění platebního styku. Ve vymezené působnosti zajišťují výkon dohledu a devizové kontroly vůči subjektům finančního trhu včetně dohledu v oblasti ochrany spotřebitele. Provádějí sběr a zpracování dat za směnárenské operace a regionálních dat pro konjunkturální šetření. Přijímají a evidují dotazy, podněty, upozornění a oznámení veřejnosti a v určené působnosti je vyřizují.

Bankovní rada – složení k 31. 12. 2010

Pavel Řežábek, Eva Zamrazilová, Robert Holman,
Vladimír Tomšík, Miroslav Singer, Mojmír Hampl, Kamil Janáček

Ředitelé sekcí a samostatných odborů

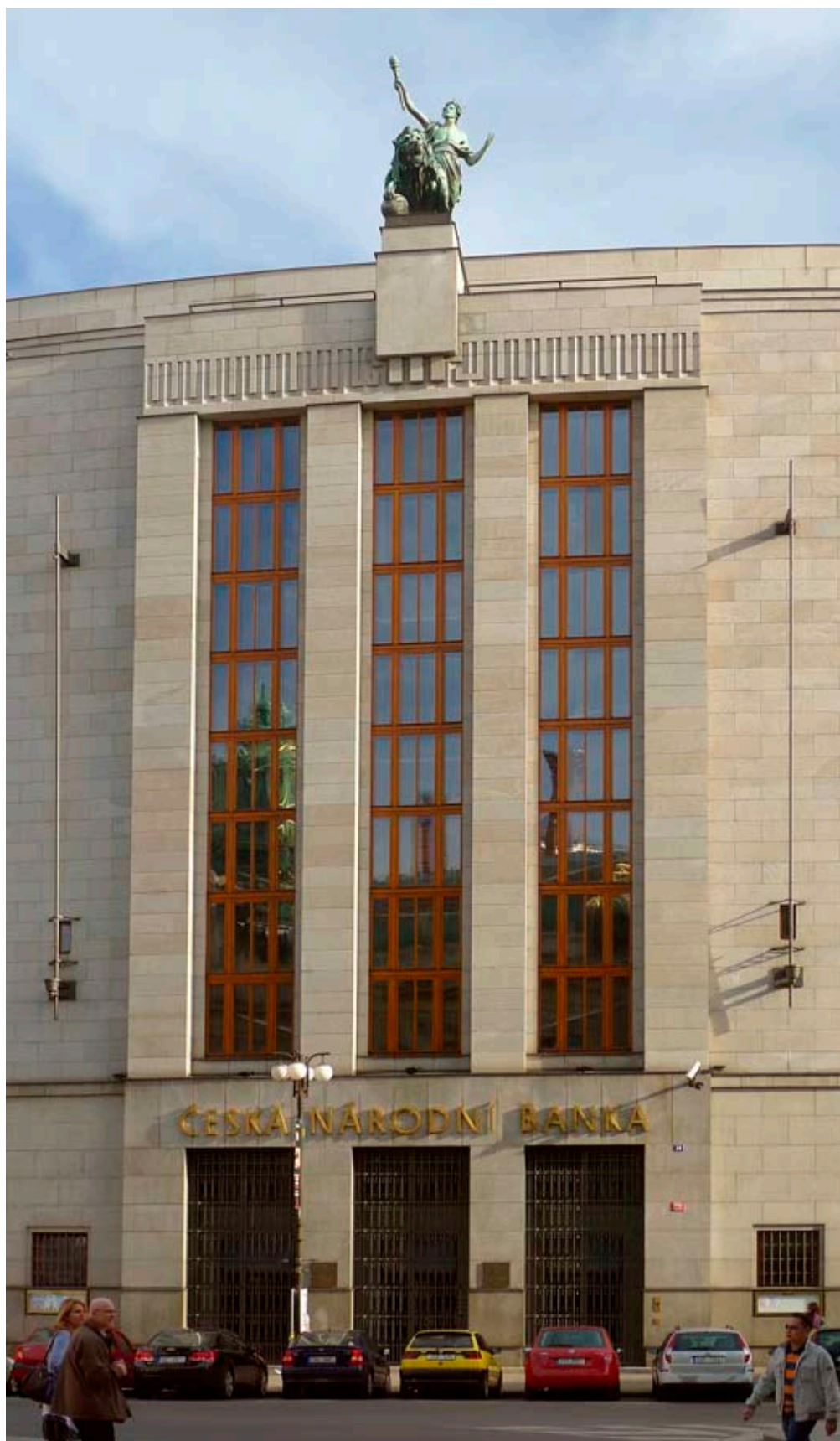
David Rozumek, Tomáš Holub, Marek Petruš,
Helena Kolmanová, Jana Báčová,
Jan Frait, Tomáš Hládek, Jan Schmidt

Ředitelé sekcí a samostatných odborů

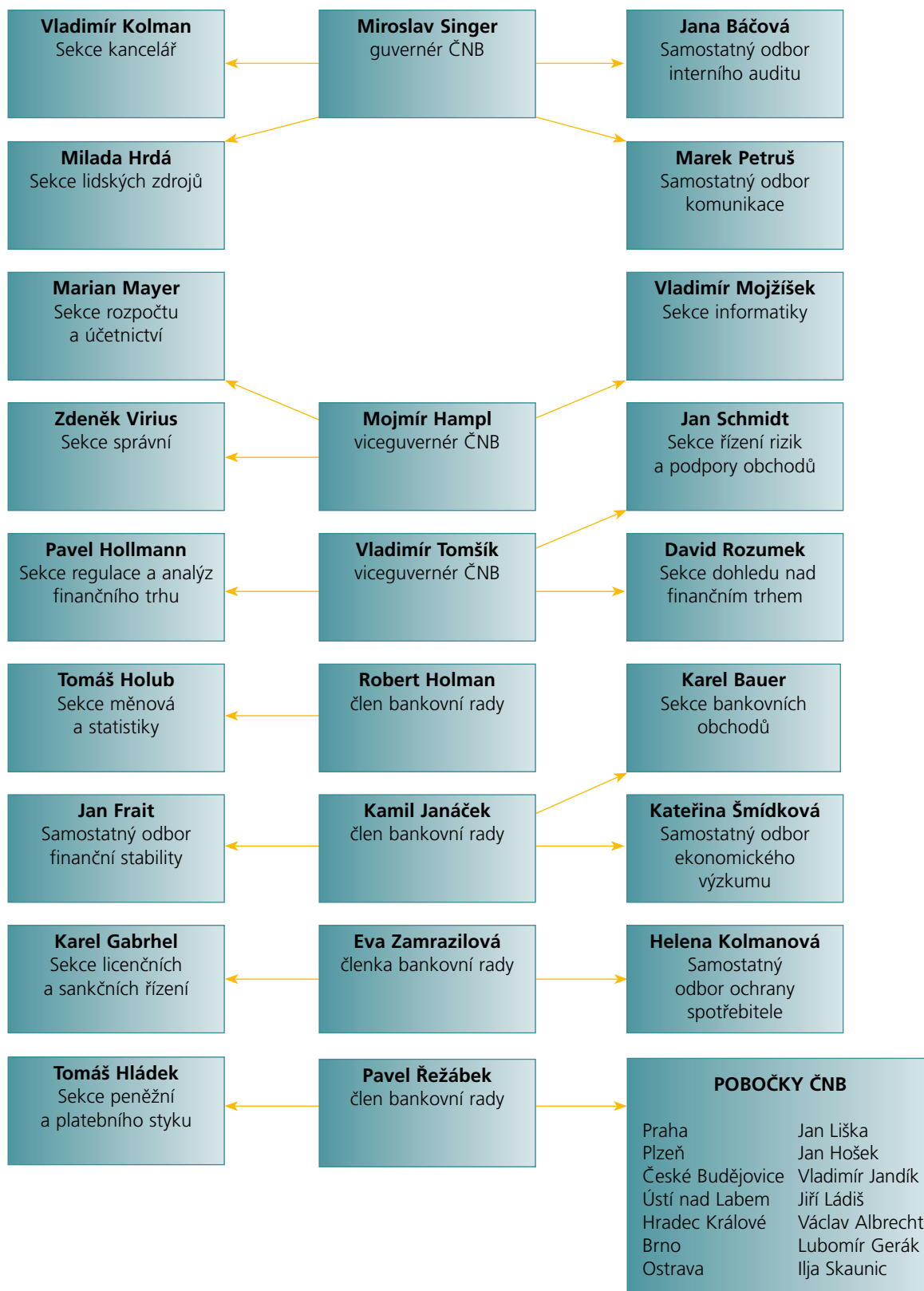
Vladimír Mojžíšek, Karel Bauer, Vladimír Kolman,
Karel Gabrhel, Marian Mayer,
Pavel Hollmann, Milada Hrdá, Zdeněk Virius

Ředitelé poboček

Jiří Ládiš, Jan Hošek,
Václav Albrecht, Lubomír Gerák, Jan Liška, Ilja Skaunic, Vladimír Jandík

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA K 31. 12. 2010

CÍLE A ÚKOLY ČNB A JEJICH PLNĚNÍ

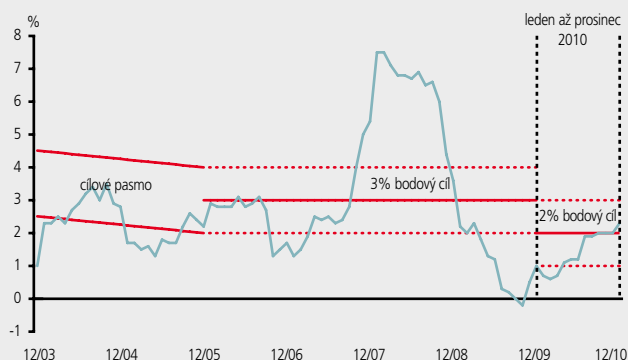
2

MĚNOVÁ POLITIKA A EKONOMICKÝ VÝVOJ

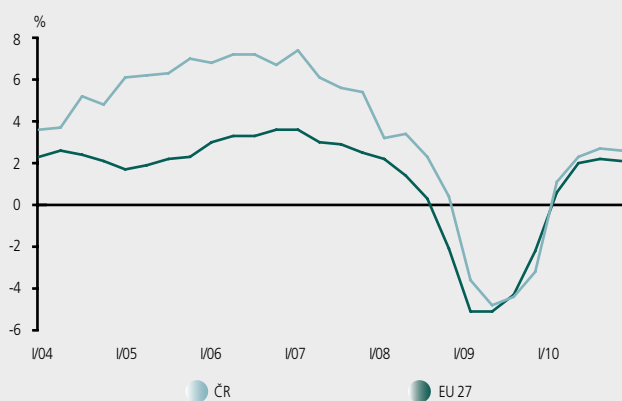
Hlavním úkolem měnové politiky ČNB stanoveným zákonem o ČNB je udržování cenové stability. Toho je od ledna 1998 dosahováno v rámci režimu cílování inflace, v němž se ČNB snaží udržet inflaci poblíž předem vyhlášeného cíle. Počínaje rokem 2010 ČNB cíluje meziroční přírůstek indexu spotřebitelských cen (CPI) ve výši 2 % s tolerančním pásmem ± 1 procentní bod.

Měnová politika v roce 2010 operovala v prostředí postupného zotavování ekonomiky z důsledků světové finanční a hospodářské krize. Česká ekonomika sice na rozdíl od předchozího roku rostla, ovšem ve srovnání s léty 2005–7 jen zhruba třetinovým tempem, a propad v úrovni ekonomické aktivity od začátku krize se tak v roce 2010 – stejně jako ve druhé polovině roku předešlého – dařilo umazávat jen pozvolna. Postupné oživení domácí ekonomiky vedlo k pouze mírnému zlepšování situace na trhu práce – v průběhu roku 2010 se zmírnil pokles zaměstnanosti a míra nezaměstnanosti se začala s dílčími výkyvy postupně snižovat. Inflace, která se v prvním čtvrtletí nacházela mírně pod dolní hranicí tolerančního pásma, se od července pohybovala v blízkosti dvouprocentního cíle. Nízká inflace a zejména pak její umírněný výhled na horizontu měnové politiky umožnil ČNB počátkem května dále snížit klíčové úrokové sazby (s výjimkou diskontní sazby, která zůstala na 0,25 %) o dalších 0,25 procentního bodu. Vývoj kurzu koruny v roce 2010 nadále ovlivňovaly především vnější faktory a v jejich rámci zejména řecká krize, později problémy bankovního sektoru a fiskální krize v Irsku a obavy z rozšíření dluhové krize do dalších zemí eurozóny.

Plnění inflačního cíle

Vývoj hrubého domácího produktu v ČR a v Evropské unii

Česká ekonomika se v letech 2009–2010 vyvíjela podobně jako ekonomiky ostatních členských zemí Evropské unie. To odráží skutečnost, že jak za propadem HDP, tak i za jeho následným oživením stál především vývoj zahraniční poptávky. Z pohledu České republiky přitom sehrálo pozitivní roli především zřetelné obnovení růstu německé ekonomiky v roce 2010, která je naším hlavním obchodním partnerem.

Měnověpolitické rozhodování bankovní rady se v loňském roce stejně jako v letech předešlých opíralo o čtvrtletní makroekonomické prognózy sekce měnové a statistiky. Tyto prognózy byly popsány a zveřejněny v pravidelných čtvrtletních Zprávách o inflaci – klíčovém komunikačním nástroji ČNB v oblasti měnové politiky. Zprávy o inflaci přitom získaly od srpna 2010 novou podobu vedoucí ke zvýšení uživatelského komfortu čtenářů a k prohloubení transparentnosti rozhodování ČNB. Počínaje Zprávou o inflaci III/2010 došlo konkrétně ke změně v řazení kapitol – v kapitole II se nejprve popisuje prognóza ČNB, která je obohacena o podrobné srovnání nové prognózy s prognózou minulou, a v kapitole III pak detailnější aktuální ekonomický

vývoj. Větší důraz na prognózu ČNB je kladen i ve shrnutí Zprávy. Další změnou je přeuspořádání podkapitol v kapitole III a rozšíření jejího analytického pokrytí. Spolu s uvedenými změnami došlo současně ke sloučení Zprávy o inflaci s neveřejným dokumentem s názvem Situační zpráva o hospodářském a měnovém vývoji do jediného dokumentu, který je projednáván bankovní radou a slouží jako základní podklad pro její měnověpolitické rozhodování. Nově se tak od srpna roku 2010 veřejnost může ve Zprávě o inflaci seznámit například se zpracovanými citlivostními scénáři, které popisují a kvantifikují rizika základního scénáře prognózy a které mohly mít vliv na měnověpolitické rozhodnutí bankovní rady.

Zpracování první Zprávy o inflaci v roce 2010 navazovalo na vyhodnocení ekonomického vývoje na přelomu let 2009 a 2010. Mezičtvrtletní růst ekonomické aktivity od třetího čtvrtletí 2009, zmírňování jejího meziročního poklesu a následný přechod k růstu na přelomu let 2009 a 2010 dávaly tušit, že česká ekonomika se postupně zotavuje z dopadů globální krize. Domácí spotřeba byla naopak velmi utlumená vlivem nepříznivého vývoje na trhu práce. Investice do fixního kapitálu se v závěru roku 2009 nadále potýkaly s důsledky světové krize, a tudíž k růstu HDP přispívaly záporně. Zpožděný vliv útlumu ekonomické aktivity se na přelomu let 2009 a 2010 promítl do prohloubení meziročního poklesu zaměstnanosti, nárůstu míry obecné i registrované nezaměstnanosti, zatímco růst mezd mírně zrychlil. Kurz koruny v tomto období pod vlivem vnějších faktorů, zejména průběhu řecké krize a jejího řešení formou zahraniční finanční pomoci, zpevňoval vůči euru, ale k americkému dolaru oslaboval. Nadále přetrvávalo zvýšené rozpětí mezi klíčovou sazbou ČNB a sazbami peněžního trhu PRIBOR, i když ve srovnání s rekordními hodnotami z konce roku 2008 bylo toto rozpětí podstatně nižší. Inflace na začátku roku poklesla pod spodní hranici tolerančního pásma inflačního cíle vlivem zpomalení růstu regulovaných cen a prohloubení poklesu korigované inflace bez pohonných hmot, za kterým stál zejména pokles dovozních cen a nízká domácí poptávka.

Prognóza ze Zprávy o inflaci I/2010 (zveřejněná v první polovině února 2010), která z těchto údajů vycházela, očekávala vývoj zahraniční i domácí aktivity ve tvaru písmene „W“, tj. začátkem roku návrat k růstu okolo 2 %, následovaný postupným zpomalením v průběhu roku 2010 a opětovným oživením v roce 2011. Inflace se měla postupně zvyšovat, ve čtvrtém čtvrtletí 2010 přechodně převýšit inflační cíl a v průběhu následujícího roku se pohybovat poblíž cílové hodnoty. Prognóza očekávala postupný růst tržních úrokových sazeb od druhé poloviny roku 2010. V souladu s prognózou a jejími riziky, která vyhodnotila jako celkově vyrovnaná, rozhodla bankovní rada na svém únorovém zasedání jednomyslně ponechat klíčové úrokové sazby beze změny. Sazby se neměnily ani na březnovém měnověpolitickém zasedání.

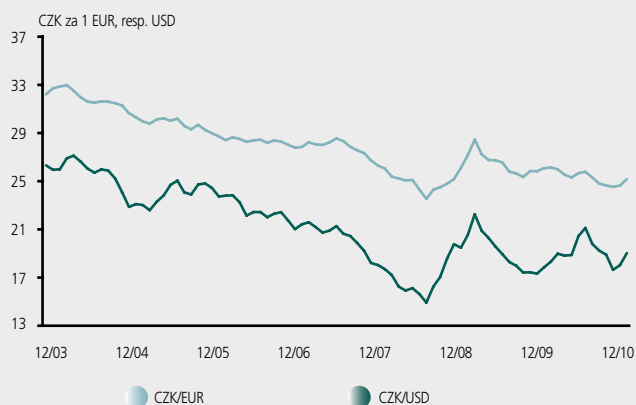
V prvním čtvrtletí 2010 došlo v souladu s očekáváním prognózy k překmitu ekonomické aktivity na růstovou trajektorii i v meziročním vyjádření. Meziroční pokles zaměstnanosti se však dále prohloubil a dynamika mezd v důsledku odeznívání některých jednorázových vlivů zpomalila. Míra obecné i registrované nezaměstnanosti se zvýšila. Pokračující oslabování eura v důsledku řecké krize se na začátku druhého čtvrtletí projevovalo v dalším posílení koruny k euru a jejím oslabováním k americkému dolaru. Rozpětí mezi klíčovou sazbou ČNB a sazbami peněžního trhu PRIBOR se dále výrazně nezužovalo.

Prognóza ze Zprávy o inflaci II/2010 (zveřejněná v první polovině května 2010) poněkud snížila očekávanou intenzitu zpomalení ekonomického růstu ve druhém pololetí 2010 a jeho opětovné zrychlení posunula do druhého čtvrtletí 2011. Očekávaná trajektorie inflace se na celém prognózovaném horizontu posunula ve srovnání s předchozí prognózou mírně níže, stejně jako výhled úrokových sazeb. Ve výhledu tak byl očekáván nejprve pokles sazeb, následovaný jejich opětovným nárůstem až od začátku roku 2011. V souladu s prognózou a jejími riziky, která vyhodnotila jako vyrovnaná, se na svém květnovém zasedání bankovní rada většinou hlasů (4:2) rozhodla snížit klíčové úrokové sazby o 0,25 procentního bodu (s výjimkou diskontní

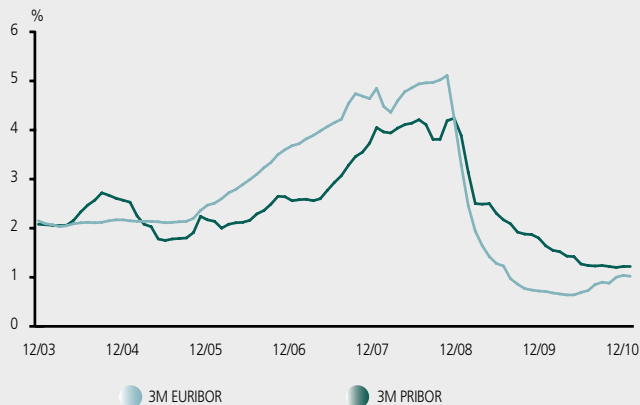
sazby, která zůstala nezměněna na úrovni 0,25 %). Dvoutýdenní repo sazba se tak od 7. května snížila na 0,75 %. Na červnovém měnověpolitickém zasedání zůstaly sazby beze změny.

Ekonomický růst ve druhém čtvrtletí byl ve skutečnosti rychlejší, než očekávala výše popsaná prognóza. Hlavním zdrojem růstu HDP byl nadále čistý vývoz. Na trhu práce se objevily první náznaky určitého zlepšování. Meziroční pokles zaměstnanosti se zmírnil, což se příznivě projevilo ve snížení míry obecné i registrované nezaměstnanosti. Koruna ve druhém čtvrtletí a na začátku třetího čtvrtletí pokračovala v posilování vůči euru a v oslabování k americkému dolaru. Vývoj kurzu ovlivňovaly zejména zahraniční faktory (sentiment krátkodobých investorů vůči Evropě i středo-evropskému regionu), domácí fundamentální faktory nadále měly jen zanedbatelný vliv. Tržní úrokové sazby v reakci na květnové snížení repo sazby poklesly a v dalším období stagnovaly. Inflace se vlivem zrychlení růstu regulovaných cen a zmírnění poklesu cen potravin zvýšila a nacházela se mírně nad spodním okrajem tolerančního pásma inflačního cíle.

Vývoj nominálního kurzu koruny vůči EUR a USD

Vývoj sazeb peněžního trhu

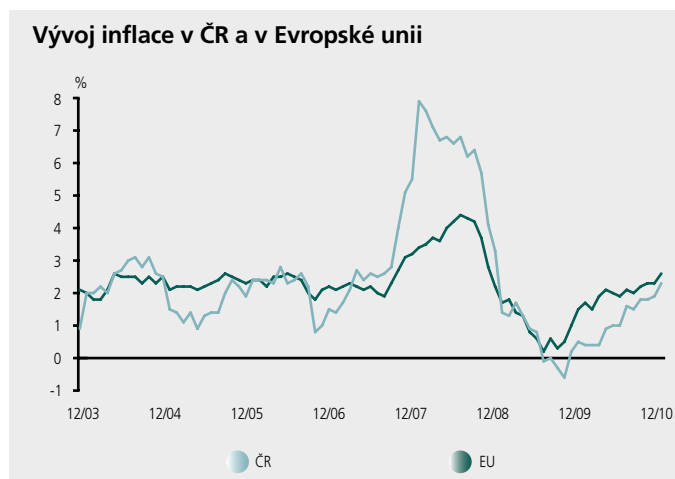
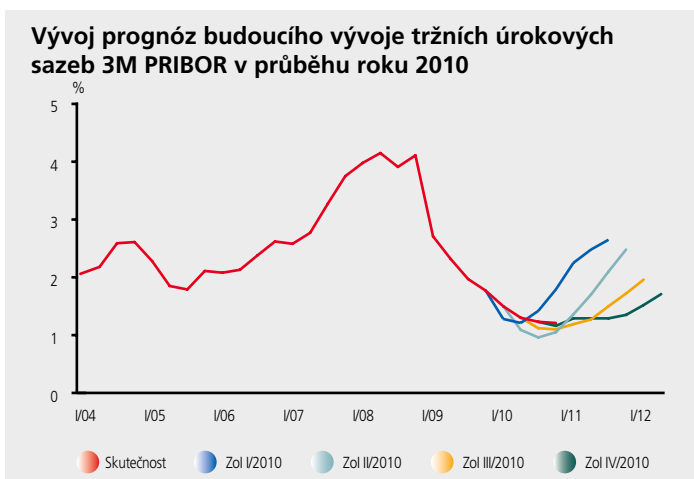
Prognóza ze Zprávy o inflaci III/2010 (zveřejněná v první polovině srpna 2010) poněkud vyhladila předchozí očekávání na vývoj ekonomické aktivity v již zmíněném tvaru písmene „W“. Prognóza cenového vývoje se vlivem vyššího výhledu regulovaných cen v roce 2011 posunula mírně směrem nahoru, inflace se však měla nadále nacházet poblíž cíle. Očekávané načasování růstu úrokových sazeb se dále posunulo až na druhou polovinu roku 2011. V souladu s prognózou a jejími riziky, která vyhodnotila jako mírně protiinflační, rozhodla na svém srpnovém zasedání bankovní rada jednomyslně ponechat klíčové úrokové sazby beze změny. Ke změně sazeb nedošlo ani na zářijovém měnověpolitickém zasedání.

Zrychlení ekonomického růstu ve třetím čtvrtletí bylo opět poněkud výraznější, než se očekávalo. Stály za ním investice, které začaly výrazně růst vlivem rychlé obnovy krizí vyčerpaných zásob. Současně se začala rozbíhat vlna investic do fotovoltaických elektráren. Meziroční pokles zaměstnanosti se výrazně zmírnil, což se projevilo v dalším poklesu míry obecné i registrované nezaměstnanosti¹. Již tak nízký růst celkových mezd vlivem meziročního poklesu mezd v nepodnikatelském sektoru dále zpomalil. Kurz koruny podpořený informacemi o možném zvýšení ratingu ČR v souvislosti

¹ V prosinci se však míra registrované nezaměstnanosti opět zvýšila (o 1 procentní bod na 9,6 %). Tento nárůst byl ale ze značné části způsoben změnami v zákoně o zaměstnanosti, které přiměly uchazeče o práci standardně se registrující počátkem ledna zaregistrovat se na úřadech práce ještě před koncem roku 2010.

s plánovanými opatřeními ke snížení schodku veřejných rozpočtů ve třetím čtvrtletí a v říjnu posílil nejen k euru, ale na rozdíl od předchozího období – a ve větší míře – i k americkému dolaru². Tržní úrokové sazby zůstávaly stabilní a i přes vzájemné přibližování se nacházely nad zahraničními sazbami EURIBOR. Rozdíl mezi tržními a měnověpolitickými úrokovými sazbami se vlivem přetrvávající zvýšené rizikové prémie snížil jen nepatrně.

Inflace se ve třetím čtvrtletí zvýšila téměř o jeden procentní bod a přiblížila se inflačnímu cíli. Na výrazném zrychlení růstu spotřebitelských cen se podílely ceny potravin a v menší míře i regulované ceny. Inflace měřená harmonizovaným indexem spotřebitelských cen (HICP) byla v prvním pololetí 2010 o více než jeden procentní bod nižší než inflace v Evropské unii jako celku, ve druhém pololetí se tento rozdíl snížil zhruba na polovinu.

Poslední prognóza z roku 2010 (zveřejněná v první polovině listopadu 2010) dále odsunula vrchol dočasného ekonomického oživení do závěru roku 2010 s tím, že následný pokles růstu bude výraznější a déletrvající, než předpokládala předchozí prognóza. Vyšší ekonomický růst v roce 2010 měl být tažen zejména vyšší spotřebou domácností a vrcholícím boomem investic do výstavby solárních elektráren. Následný pokles těchto investic spolu s odezněním vlivu obnovy zásob a dopady fiskální konsolidace měly v podmínkách zpomalení zahraničního oživení naopak znatelně snížit růst ekonomiky v roce 2011. Prognóza inflace se příliš nezměnila a nadále předpokládala celkovou inflaci na úrovni cíle ČNB na celém horizontu prognózy. Prognózaný růst tržních úrokových sazeb byl oproti předchozí prognóze pozvolnější a jeho počátek se posunul až do prvního čtvrtletí roku 2012. Výhled budoucích úrokových sazeb se tak v průběhu roku 2010 posouval převážně směrem k oddalování počátku jejich očekávaného nárůstu. V souladu s poslední prognózou v roce 2010 a jejími riziky, která vyhodnotila jako vyrovnaná, rozhodla na svém listopadovém zasedání bankovní rada většinou hlasů (5:1) ponechat klíčové úrokové sazby beze změny. Ke změně sazeb nedošlo ani na prosincovém zasedání bankovní rady.

V posledním čtvrtletí roku 2010 česká ekonomika mírně zpomalila. V souladu s prognózou k růstu nejvíce přispívaly investice, spotřeba domácností ale překvapivě poklesla. Tento vývoj bylo možné částečně vysvětlit výrazným zpomalením mezi-

² Od poloviny listopadu do konce roku však kurz koruny přechodně oslaboval vůči na světových trzích silícímu americkému dolaru a v menší míře i k euru.

ročního růstu celkových mezd na necelé jedno procento, když došlo ke zpomalení růstu mezd v podnikatelské sféře a k prohloubení jejich poklesu v nepodnikatelské sféře. Zrychlení růstu cen potravin a cen pohonných hmot vedlo k nárůstu prosincové inflace mírně nad cíl, začátkem roku 2011 však inflace opět poklesla pod cíl.

Podrobnější informace o ekonomickém vývoji a provádění měnové politiky lze najít v pravidelných čtvrtletních Zprávách o inflaci, které jsou dostupné na webové stránce ČNB v části „Měnová politika/Zprávy o inflaci“.

Vedle rozhodování o nastavení měnové politiky se ČNB stejně jako v předešlých letech věnovala mj. také problematice přijetí eura. Na podzim roku 2010 připravila ve spolupráci s Ministerstvem financí pravidelný materiál „Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou“ (materiál je dostupný na webové stránce ČNB v části „Měnová politika/Strategické dokumenty/Přistoupení k eurozóně“). Tento každoročně vládě ČR předkládaný dokument vyústil v loňském roce opětovně do doporučení nestanovovat prozatím cílové datum přijetí eura, a tedy neusilovat v průběhu roku 2011 o vstup do mechanismu ERM II. Hlavním důvodem doporučení bylo, že za současných podmínek je velmi nepravděpodobné, že ČR bude ve střednědobém horizontu schopna plnit všechna maastrichtská konvergenční kritéria. Zásadní bariérou pro vstup do měnové unie přitom bude vyšší než 3% deficit vládního sektoru. Stejně tak je nejisté udržení a potřebné další zvyšování dosaženého stupně sladění české ekonomiky s eurozónou v nejbližších letech. Novým nepříznivým faktorem z hlediska budoucího přijetí eura byly navíc identifikovány fiskální a ekonomické problémy v eurozóně, které přispívají k nejistotě na finančních trzích a jejich zvýšené volatilitě.

FINANČNÍ STABILITA

České národní banka definuje od roku 2004 finanční stabilitu jako situaci, kdy finanční systém plní své funkce bez závažných poruch a nežádoucích důsledků pro současný i budoucí vývoj ekonomiky jako celku a zároveň vykazuje vysokou míru odolnosti vůči šokům. Od roku 2006 je pak péče o finanční stabilitu definována v zákoně o ČNB jako jeden z jejích hlavních cílů.

Analýzy ČNB v oblasti finanční stability monitorují rizika pro finanční systém jako celek. V jejich rámci jsou simulovány dopady potenciálních negativních šoků domácího i zahraničního charakteru a případná rizika plynoucí z propojenosti finančních systémů v globálním měřítku. K diskusi aktuálního výhledu rizik se čtvrtletně scházejí členové bankovní rady ČNB s experty klíčových útvarů v rámci tzv. makrofinančních panelů. Na těchto setkáních je prezentováno široké spektrum informací o vývoji v domácím finančním systému i v zahraničí. Diskuze předcházejí měnověpolitickému jednání bankovní rady projednávajícímu novou makroekonomickou prognózu ČNB a poskytují účastníkům komplexní pohled na vývoj hospodářské a měnové situace. ČNB o identifikovaných rizicích a jejich možných dopadech aktivně informuje veřejnost formou prezentací představitelů ČNB a zveřejňováním výsledků analýz finanční stability na svých webových stránkách v části „Finanční stabilita“.

Hlavním komunikačním nástrojem při plnění cíle finanční stability je Zpráva o finanční stabilitě, která je vydávána jednou ročně. Zpráva je ze zákona předkládána Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR a současně je publikována na webu ČNB. Její závěry jsou rovněž diskutovány se členy Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu Parlamentu ČR. Cílem zprávy je zejména identifikovat nová rizika plynoucí z domácího ekonomického vývoje či ze situace v zahraničí. Druhým klíčovým cílem je posouzení schopnosti domácího finančního systému odolat dopadům existujících zdrojů finanční nestability. Zpráva o finanční stabilitě pohlíží na finanční systém především v kontextu vývoje reálné ekonomiky, tj. nefinančních podniků a domácností, a finančních trhů. Tato struktura umožňuje dynamický přístup k hodnocení rizik pro finanční systém, který zároveň uvažuje možný přenos rizik mezi jednotlivými sektory

ekonomiky. Vzhledem k tomu, že domácí ekonomika čelí od roku 2007 účinkům finanční krize projevující se ve velkém počtu zemí, Zpráva o finanční stabilitě publikovaná v červnu 2010 identifikovala rizika pro finanční stabilitu jako nadále zvýšená a silná. Za hlavní zdroje rizik označila zpětný dopad oslabené ekonomické aktivity do finančního sektoru, nedostatečnou konsolidaci veřejných rozpočtů evropských vlád či potenciální obnovení recese u hlavních obchodních partnerů České republiky. Zátěžové testy, které byly její nedílnou součástí, však potvrdily schopnost domácího finančního systému těmto rizikům odolat.

ČNB již od roku 2004 pravidelně hodnotí odolnost domácího finančního systému vůči nepříznivému ekonomickému vývoji prostřednictvím zátěžových testů bank, pojišťoven a penzijních fondů. V návaznosti na finanční krizi, která měla značné dopady na finanční systémy v řadě zemí, ČNB od počátku roku 2010 nově publikuje výsledky zátěžových testů bankovního sektoru ČR ve čtvrtletní frekvenci na svých webových stránkách v části „Finanční stabilita/Zátěžové testy“. Tyto testy simulují, jak velký dopad do zdraví finančního systému by měly šoky, které lze považovat sice za málo pravděpodobné, avšak stále možné, a zda má bankovní sektor dostatečný kapitálový polštář k absorpci takových šoků.

V návaznosti na důsledky finanční krize, kdy se nároky na analýzy v oblasti finanční stability značně rozšířily, proběhla i změna v organizaci a pojetí analýz finančního systému v rámci ČNB. Od počátku října 2010 byl z původního samostatného oboru ekonomického výzkumu a finanční stability vyčleněn samostatný odbor finanční stability. Vznik samostatného odboru finanční stability odráží zejména skutečnost, že v reakci na finanční krizi se začal na různých úrovních – globální, evropské i národní – prosazovat nový pilíř hospodářské politiky, který bývá označován za makrobezpečnostní politiku. Na úrovni EU byla za účelem provádění této politiky vytvořena Evropská rada pro systémová rizika (ESRB), která je spolu se třemi evropskými sektorovými orgány (ESAs) – viz kapitola „Dohled nad finančním trhem“ – součástí Evropského

systému finančního dohledu (ESFS). Evropská rada pro systémová rizika, jejíž činnosti se bude účastnit rovněž ČNB, se bude primárně zaměřovat na identifikaci systémových rizik na úrovni EU jako celku. Měla by působit především preventivně proti projevům finanční nestability v budoucnosti. V případě identifikace významných rizik může vydávat varování či doporučení.

DOHLED NAD FINANČNÍM TRHEM

Působnost ČNB v roli orgánu dohledu

ČNB je podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem. V rozsahu stanoveném právními předpisy vykonává dohled nad osobami působícími na finančním trhu, provádí analýzy vývoje finančního systému, pečuje o bezpečné fungování a rozvoj finančního trhu v České republice a přispívá ke stabilitě jejího finančního systému jako celku. Při plnění svých úkolů ČNB spolupracuje s ústředními bankami a orgány dohledu nad finančními trhy jiných států a s mezinárodními finančními institucemi a organizacemi, které se zabývají dohledem nad finančními trhy. ČNB rovněž úzce spolupracuje s Ministerstvem financí a dalšími orgány státní správy na vytváření jednotné koncepce a pravidel regulace a dohledu nad finančním trhem a řešení důležitých otázek, např. v oblasti budování struktur společného dohledu EU nad finančními trhy, krizového řízení nebo výměny informací.

Výkon dohledu zahrnuje rozhodování o žádostech o udělení licencí, povolení a předchozích souhlasů; kontrolu dodržování podmínek stanovených udělenými licencemi a povoleními; kontrolu dodržování zákonů a přímo použitelných předpisů Evropských společenství, jestliže je ČNB k této kontrole právními předpisy zmocněna, a též kontrolu dodržování vyhlášek a opatření vydaných ČNB; získávání informací potřebných pro výkon dohledu a ověřování jejich pravdivosti, úplnosti a aktuálnosti; ukládání sankcí a opatření k nápravě a vedení řízení o správních deliktech a přestupcích.

ČNB vykonává dohled nad bankami, pobočkami zahraničních bank, spořitelními a úvěrními družstvy, institucemi elektronických peněz, pobočkami zahraničních institucí elektronických peněz, vydavateli elektronických peněz malého rozsahu, platebními institucemi, poskytovateli platebních služeb malého rozsahu a nad bezpečným fungováním bankovního systému. Dále ČNB vykonává dohled nad pojišťovnami a zajišťovnami, penzijními fondy, obchodníky s cennými papíry, investičními zprostředkovateli, emitenty cenných papírů, osobami vedoucími evidenci investičních nástrojů, investičními společnostmi, investičními fondy, provozovateli vypořádacích systémů, organizátory trhů s investičními nástroji a dalšími osobami, o nichž tak stanoví příslušné právní předpisy.

ČNB informuje o výkonu dohledu nad finančním trhem Poslaneckou sněmovnu, Senát a vládu ČR svou pravidelnou roční Zprávou o výkonu dohledu nad finančním trhem,³ která obsahuje podrobné informace o činnosti ČNB při výkonu dohledu a o vývoji jednotlivých sektorů finančního trhu. O hlavních aktivitách při výkonu dohledu nad finančním trhem je pravidelně v půlročním intervalu informován i Výbor pro finanční trh, zřízený na základě zákona o ČNB v roce 2006.

Regulace finančního trhu

Posilování stability a transparentnosti finančního trhu prostřednictvím zavádění nových regulačních koncepcí představuje dlouhodobý proces, který je provázán s legislativními změnami v rámci evropského práva. V roce 2010 se významně zin-

³ Tuto zprávu a další detailní informace pro odbornou i laickou veřejnost, týkající se výkonu dohledu a regulace finančního trhu, ČNB zveřejňuje na svých webových stránkách.

tenzivilna příprava nových legislativních norem EU v oblasti finančního trhu. ČNB věnovala návrhům Evropské komise mimořádnou pozornost a připravovala k nim stanoviska, ve kterých aktivně prosazovala své pozice v rámci struktur EU.

Pracovala také na implementaci rychle se měnících pravidel EU v oblasti finančního trhu a na zkvalitňování regulatorního rámce v ČR. Spolupracovala s Ministerstvem financí a dalšími orgány státní správy na přípravě návrhů právních předpisů týkajících se finančního trhu a předpisů, které upravují podnikání finančních institucí a dalších osob, podléhajících její regulaci a dohledu. Připravila řadu vyhlášek a úředních sdělení pro jednotlivé sektory finančního trhu i výkladových stanovisek k aplikaci regulatorních požadavků účastníky finančního trhu.

Významnou legislativní změnou byla novela zákonů o bankách, o družstevních záložnách a o podnikání na kapitálovém trhu, které transponují novely směrnic o kapitálových požadavcích (směrnice 2006/48/ES a 2006/49/ES) a upravují nové pravomoci ČNB (např. určování významnosti pobočky, nápravná opatření k zajištění dostatečné výše a složení kapitálu a činnost kolegií orgánů dohledu). ČNB uplatnila k návrhu této novely řadu připomínek, které byly většinou akceptovány. Návrh zákona byl schválen Poslaneckou sněmovnou v prosinci 2010.

Zákonem o finančním zajištění a souvisejícím změnovým zákonem byla do českého právního řádu transponována směrnice 2009/44/ES, kterou se mění směrnice 98/26/ES o neodvolatelnosti zúčtování v platebních a vypořádacích systémech a směrnice 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění (novela směrnice o neodvolatelnosti zúčtování). ČNB v rámci meziresortního připomínkového řízení úspěšně uplatnila zásadní připomínky týkající se zejména použití úvěrových pohledávek jako finančního kolaterálu, rozšíření okruhu osob, které mohou být poskytovatelem finančního zajištění, a umožnění poolingů finančního kolaterálu. Návrh zákona o finančním zajištění byl v prosinci 2010 schválen Poslaneckou sněmovnou.

V souvislosti se směrnicí 2009/65/ES (UCITS IV), kterou jsou členské státy povinny transponovat do 1. července 2011, byla navržena novela zákona o kolektivním investování. Směrnice obsahuje nová ustanovení ke zvýšení efektivity sektoru standardních fondů kolektivního investování. Jedná se především o zjednodušení přeshraničních aktivit fondů (možnost zakládat standardní fondy ve státě, ve kterém investiční společnost nemá své sídlo) a efektivnější obhospodařování aktiv prostřednictvím maximalizace objemu spravovaných portfolií (přeshraniční fúze, sdružování aktiv, struktury hlavních a vedlejších fondů). ČNB uplatnila k návrhu řadu připo-

mínek (např. ke standardizaci informačních povinností, zajištění stejného přístupu k standardním i speciálním fondům pro veřejnost, řadu terminologických úprav ve zmocněních pro vyhlášky apod.), z nichž většina byla akceptována. Návrh novely zákona byl v listopadu 2010 předložen do vlády ČR.

Novelou zákona o platebním styku transponuje ČR směrnici 2009/110/ES o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz a částečně také novelu směrnice o neodvolatelnosti zúčtování. Novela zákona přinese zejména zlepšení podmínek pro činnost institucí elektronických peněz, zjednodušení režimu vydávání elektronických peněz v malém rozsahu, vytvoření rovných podmínek pro všechny účastníky trhu. Novela upraví i ochranu propojených platebních systémů a snížení systémového rizika. Návrh novely zákona byl projednán v Poslanecké sněmovně v prvním čtení v prosinci 2010.

ČNB se též podílela na novele zákona o stavebním spoření a zákona o daních z příjmů. Zásadní připomínky ČNB k nim byly v podstatné části zapracovány. Novela byla vydána v listopadu 2010.

Na základě zmocnění v jednotlivých zákonech vydala ČNB v roce 2010 šest vyhlášek a na řadě dalších probíhaly přípravné práce. Publikovala rovněž 15 úředních sdělení, kterými upřesňovala detaily regulace nebo informovala o dalších skutečnostech účastníky finančního trhu, a poskytovala účastníkům trhu a veřejnosti informace v podobě stanovisek a odpovědí na dotazy, které uveřejňovala na svých webových stránkách. Úplný přehled platných vyhlášek, opatření, úředních sdělení ČNB a stanovisek ČNB týkajících se finančního trhu se nachází na webové stránce ČNB v části „Dohled nad finančním trhem/Legislativní základna“.

Mezinárodní spolupráce

Dohledové sekce ČNB se aktivně účastnily prací na mezinárodním poli. V rámci struktur EU hrála nejvýznamnější roli účast na činnosti výborů a pracovních skupin Evropské komise, výborů třetí úrovně Lamfalussyho procesu CEBS, CESR, CEIOPS a Evropské centrální banky.

Výbory třetí úrovně a jejich pracovní skupiny se zaměřily na prohloubení regulace a na další posilování a sblížování dohledové praxe. Jednalo se zejména o revidovaný jednotný rámec pro kapitálovou přiměřenost a uveřejňování, oblast odměňování, řízení a monitorování rizik, provádění zátěžových testů, přípravu evropského rámce pro řízení přeshraničních krizí, podporu a monitorování kolegií dohledu, revizi účetních standardů, reportování, práci v oblasti kapitálu a likvidity, přípravu prováděcích opatření ke směrnici Solvency II, přípravu implementace směrnic kolektivního investování, registraci ratingových agentur, revizi směrnice o investičních službách a přípravu regulace OTC derivátů a evropské tržní infrastruktury.

Rok 2010 byl v oblasti regulace a dohledu finančního trhu v EU do značné míry přelomový, neboť v jeho průběhu byly dokončeny legislativní změny institucionálního uspořádání regulace a dohledu na finančním trhu v EU tak, aby dohled v novém uspořádání mohl zahájit svou činnost od 1. ledna 2011. Nařízením Evropského parlamentu a Rady z 24. listopadu 2010 byly zřízeny Evropská rada pro systémová rizika (ESRB) a tři evropské orgány pro dohled nad finančním trhem (ESAs), konkrétně Evropský orgán pro bankovníctví, Evropský orgán pro cenné papíry a trhy a Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění. Se vznikem ESAs zároveň zanikly koncem roku 2010 dosavadní výbory třetí úrovně.

ESRB je odpovědná za makroobezřetnostní dohled nad finančním systémem v rámci EU a má napomoci předcházet systémovým rizikům pro finanční stabilitu v EU nebo tato rizika zmírňovat. Posláním nově vzniklých evropských orgánů pro dohled nad finančním trhem je dle Nařízení o zřízení ESAs ochrana veřejného zájmu přispíváním ke stabilitě a účinnosti finančního systému, a to v zájmu hospodářství EU, jejich

občanů a podniků. ESAs by dále měly přispívat k lepšímu fungování, vyšší integritě a transparentnosti vnitřního trhu, a to především prostřednictvím zajištění účinné a jednotné úrovně regulace a dohledu nad finančními trhy. Jednotně uplatňovaná regulace by měla zabránit regulatorním arbitrážím a vést k prosazování rovných podmínek hospodářské soutěže.

Ve vztahu k Radě EU a jejím strukturám ČNB spolupracovala s Ministerstvem financí na přípravě stanovisek k materiálům projednávaným v Radě ECOFIN, ve Výboru pro finanční služby (FSC) a v Hospodářském a finančním výboru (EFC). ČNB v souladu se svým posláním při projednávání celoevropských témat podporovala zajištění finanční stability a fiskální srvcovanosti ČR, přiměřenou míru regulace, nezávislost národního orgánu dohledu, zamezení převádění pravomocí na úroveň EU při zachování odpovědnosti členských států za přijímaná rozhodnutí, snížení nákladnosti navrhovaných řešení vůči tržním subjektům a jasné vymezení působnosti nové navrhovaných struktur.

V rámci struktur Evropské centrální banky se ČNB rovněž podílela na činnosti Výboru pro bankovní dohled (BSC), který se kromě pravidelné pololetní zprávy ECB o finanční stabilitě v eurozóně (Financial Stability Review) věnoval mimo jiné proticyklickým kapitálovým polštářům, deleveragingu ve finančním systému, zátěžovým testům likvidity a snaze o zlepšení reportování konsolidovaných dat. ČNB se aktivně podílela jak na práci vlastního výboru, tak na práci tří pracovních skupin BSC.

V Basilejském výboru pro bankovní dohled (BCBS) byla ČNB zastoupena ve skupině BCG (Basel Consultative Group). Skupina BCG projednávala v roce 2010 zejména změny regulatorní kapitálové koncepce, výsledky komplexní dopadové studie zaměřené na Basel III a v úvahu připadající alternativy nastavení parametrů v rámci Basel III. Výbor dále projednával vývoj mezinárodních účetních standardů finančních nástrojů a leasingu, tvorbu basilejských standardů a metodiky hodnocení jejich implementace a problematiku morálního hazardu systémově významných institucí.

Mezi další mezinárodní organizace, na jejichž práci se ČNB podílí, patří Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (IOSCO), která pokračovala v aktivitách reagujících na finanční krizi a regulatorní návrhy diskutované v rámci FSB a G20. IOSCO zveřejnila např. zprávu o obchodování s OTC deriváty, aktualizovanou zprávu o cílech a principech regulace kapitálových trhů a zprávu o transparentnosti strukturovaných investičních produktů.

Mezinárodní organizace dohledů nad penzijními fondy (IOPS) v roce 2010 dokončila svůj dlouhodobý projekt vývoje aplikace pro usnadnění rizikově orientovaného dohledu nad penzijními fondy, k jehož vytvoření přispěla rovněž ČNB. Tato aplikace obsahuje souhrn mezinárodně uznávaných doporučení a standardů pro penzijní fondy a příklady jejich aplikace na konkrétních případech.

ČNB výrazně posílila podíl na práci Mezinárodní asociace pojišťovacích dohledů (IAIS), kde byla v průběhu jednoho roku přijata řada mezinárodně uznávaných standardů a doporučení z oblasti dohledu nad pojišťovnami.

V rámci spolupráce dohledových orgánů se zástupci ČNB pravidelně účastnili jednání kolegií orgánů dohledu těch bankovních skupin, které jsou pro ČNB z hlediska jejich významu pro český bankovní sektor nejdůležitější (Erste, Raiffeisenbank, Volksbank, UniCredit, KBC, Société Générale, ING).

Výkon dohledu nad finančním trhem

ČNB provádí výkon dohledu nad finančním trhem jednak na dálku, kdy průběžně sleduje stabilitu jednotlivých dohlížených sektorů, a jednak přímo na místě kontrolami u dohlížených subjektů.

Dohled na dálku

Výkon dohledu na dálku spočívá v průběžném sledování činnosti a hospodaření jednotlivých subjektů působících na finančním trhu a ve vyhodnocování vývoje trhu jako celku, včetně jeho dílčích segmentů. Mezi základní vykonávané činnosti dohledu na dálku patří kontrola dodržování příslušných právních předpisů, kontrola dodržování pravidel obezřetného podnikání a pravidelné vyhodnocování finanční situace jednotlivých regulovaných subjektů.

Základním zdrojem informací jsou jednotlivými subjekty pravidelně zasílané výkazy a hlášení na individuálním a v některých případech konsolidovaném základě. V případě potřeby intenzivnějšího monitoringu hospodářské situace je finančním institucím ukládána mimořádná vykazovací povinnost. Kromě pravidelných výkazů jsou k průběžnému hodnocení vývoje subjektů a trhu využívány veškeré dostupné informace z dalších zdrojů, např. účetních závěrek, výročních zpráv, auditorských zpráv, informace o zjištěních z kontrol na místě či informačních návštěv, veřejné prezentace a tiskové zprávy subjektů.

Dohled nad úvěrovými institucemi zahrnuje dohled nad bankami, pobočkami zahraničních bank, stavebními spořitelny a družstevními záložnami. Základním analytickým nástrojem využívaným v rámci dohledu na dálku je provádění pravidelných komplexních analýz hodnotících finanční situaci jednotlivých subjektů i celého sektoru úvěrových institucí. Čtvrtletně je pro každou banku a družstevní záložnu zpracována analýza finanční situace a podstupovaných rizik jako základ pro rozhodování o intenzitě a způsobu dohledu. V měsíční frekvenci je u všech úvěrových institucí sledováno dodržování limitů obezřetného podnikání (například limitů úvěrové angažovanosti) a dalších obezřetnostních pravidel bank. Měsíčně jsou vyhodnocovány tzv. signální informace v rámci automatického systému, který pomáhá včas identifikovat případné negativní tendence ve vývoji finančních ukazatelů jednotlivých bank. Hodnocení poboček zahraničních bank ze zemí EU je prováděno ve zjednodušeném režimu daném omezenou kompetencí ČNB v dohledu nad těmito subjekty.⁴ Dvakrát ročně je pro interní potřeby dohledu ČNB zpracováván rating bank, který rozděluje banky do pěti skupin podle jejich finanční situace a kvality managementu.

ČNB spolu s vybranými bankami pokračovala v projektu pravidelných pololetních zátěžových testů úvěrových portfolií bank, který byl započat v roce 2009 a kterého se zúčastnilo šest, resp. k pololetí 2010 osm, vybraných bank, které mají schválen speciální přístup IRB⁵ pro výpočet kapitálového požadavku k úvěrovému riziku nebo u kterých probíhá proces předvalidace IRB ze strany ČNB. Podstata projektu zátěžového testování úvěrových portfolií spočívá ve zhodnocení dopadu předem definovaných scénářů vývoje ekonomiky na úvěrové portfolio jednotlivých bank, resp. celého bankovního sektoru ČR. V obou kolech zátěžových testů byly připraveny dva scénáře vývoje ekonomiky, a to základní scénář shodný s oficiální makroekonomickou prognózou ČNB a nepříznivý scénář simulující silnou recesi ve tvaru W. Tyto scénáře byly následně přetransformovány do průměrných procentuálních nárůstů pravděpodobností selhání v nejdůležitějších segmentech úvěrového portfolia. Zúčastněné banky poté aplikovaly tyto zvýšené pravděpodobnosti selhání na svá úvěrová portfolia s cílem spočítat změnu hodnoty kapitálových požadavků a ukazatele kapitálové přiměřenosti v obou scénářích. Agregované výsledky obou kol potvrdily poměrně dobrou odolnost tuzemských bank vůči případnému zkoumanému nepříznivému ekonomickému vývoji. Tyto zátěžové testy jsou doplňkem čtvrtletních testů prováděných samostatným odborem finanční stability, které jsou počítány na základě údajů

⁴ Za dohled nad pobočkami zahraničních bank je primárně odpovědný orgán dohledu ze země původu banky. ČNB u poboček zahraničních bank ze zemí EU monitoruje vývoj likvidity a sleduje dodržování povinností vyplývajících ze zákona o bankách.

⁵ Přístup založený na interním ratingu (Internal Ratings Based Approach), viz Vyhláška 123/2007 § 90–§ 101.

jednotlivých bank dostupných z jejich pravidelné informační povinnosti (viz kapitola „Finanční stabilita“ této zprávy).

Základem dohledu na dálku nad pojišťovny je pravidelné vyhodnocování finanční situace pojišťoven, včetně dodržování pravidel obezřetného podnikání a ukládání opatření k nápravě v případě zjištění nedostatků. K analýze finanční situace pojišťoven je využíván i systém včasného varování, který z pravidelně získávaných výkazů na základě finančních ukazatelů vyhodnocuje ve čtvrtletní frekvenci aktuální trend vývoje pojišťovny a umožňuje identifikovat potenciální slabiny hospodaření pojišťovny. V roce 2010 byly dokončovány práce na zavádění systému celkového interního ratingového hodnocení pojišťoven. Rovněž proběhlo pilotní kolo společných bottom-up zátěžových testů ČNB u vybraných pojišťoven. Test potvrdil, že sektor jako celek je dostatečně kapitálově vybaven, aby odolal i relativně významným změnám vybraných rizikových faktorů. Důležitým předmětem výkonu dohledu byla rovněž odborná péče pojišťoven a pojišťovacích zprostředkovatelů ve vztahu ke klientům. Významnost této oblasti potvrzuje skutečnost, že nejvyšší počet stížností ze všech sektorů finančního trhu byl řešen v rámci dohledu nad pojišťovnictvím.

V sektoru obchodníků s CP bylo průběžně vyhodnocováno plnění informační povinnosti spolu s plněním povinnosti uveřejňování informací. V roce 2010 proběhla kontrola plnění limitů angažovanosti a správnosti jejich vykazování v informačním systému ČNB a kontrola výpočtu kapitálové přiměřenosti.

V souvislosti s přijetím novely vyhlášky č. 123/2007 Sb., o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s CP, ve znění pozdějších předpisů, která nově upravuje pravidla angažovanosti pro obchodníky s CP (zejména pravidla angažovanosti pro expozice vůči finančním institucím, které bu-

dou nově podléhat přísnějším limitům), byli nebankovní obchodníci s CP vyzváni k předložení detailních informací o majetku zákazníků vedeném na běžných účtech u komerčních bank.

Průběžně byla sledována činnost burzovní komory, burzovních výborů burzy CP a energetické burzy i orgánů Garančního fondu burzy CP. Informace zasílané organizátory regulovaných trhů v rámci jejich informační povinnosti byly pravidelně vyhodnocovány.

V oblasti penzijního připojištění bylo v průběhu roku 2010 přechodem do standardního režimu ukončeno testování obezřetnostního mechanismu vedoucího k udržení finanční stability penzijních fondů.

Těžiště výkonu dohledu na dálku v oblasti kolektivního investování spočívalo v kontrole zákonné informační povinnosti. Nedostatky v plnění informační povinnosti formálního charakteru byly operativně projednávány s jednotlivými subjekty a následně odstraněny.

V souvislosti s transpozicí směrnice o platebních službách a směrnice o elektronických peněžích došlo k rozšíření dohledové agendy ČNB o nebankovní poskytovatele platebních služeb a nebankovní vydavatele elektronických peněz. Nově dohlíženými subjekty se staly platební instituce, instituce elektronických peněz, poskyvatelé platebních služeb malého rozsahu a vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu.

V devizové oblasti je dohled ČNB vykonáván nad téměř 900 nebankovními devizovými místy (k 31. 12. 2010 bylo ČNB evidováno celkem 873 subjektů, tj. přibližně 1 500 provozoven). Mezi činnosti devizového dohledu ČNB patří kontrola dodržování devizových předpisů, kontrola opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a kontrola opatření ve vztahu k mezinárodním sankcím.

Kontroly na místě

Kontroly na místě jsou vykonávány v souladu s platnou legislativou a zaměřují se na ověření dodržování regulatorních pravidel podle zákonných a prováděcích předpisů. Jednotlivé kontroly se zaměřují buď na prověření všech relevantních aktivit kontrolovaných subjektů (komplexní kontroly), nebo na jejich vybrané části (díličí kontroly).

V roce 2010 proběhlo celkem osm kontrol úvěrových institucí. Šest kontrol bylo provedeno v bankách. Ve dvou velkých bankách proběhla kontrola komplexního charakteru týkající se většiny oblastí řízení rizik (riziko úvěrové, tržní, likvidity, operační, předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti, vykazování pro účely regulace, systém vnitřně stanoveného kapitálu, dodržování pravidel jednání a odborné péče při poskytování investičních služeb atd.). Dále proběhly dvě kontroly družstevních záložen.

V oblasti kolektivního investování byla u třech investičních společností a jednoho nesamosprávného investičního fondu ukončena kontrola na místě se zaměřením na pravidla obezřetného podnikání a pravidla jednání a odborné péče při obhospodařování majetku fondu kolektivního investování.

V oblasti penzijního připojištění probíhala jedna kontrola na místě se zaměřením na pravidla obezřetného podnikání a odbornou péči při hospodaření s majetkem penzijního fondu.

V roce 2010 byla ukončena jedna kontrola na místě u depozitáře zaměřená na ověření nápravných opatření navazujících na závěry předchozí kontroly.

Kontrola na místě byla provedena rovněž u organizátora regulovaného trhu a zaměřila se na dodržování právních předpisů a pravidel obezřetného podnikání v oblasti řízení rizik informačních systémů a technologií.

V oblasti poskytovatelů investičních služeb bylo v roce 2010 dokončeno deset kontrol na místě, z toho šest u obchodníků s cennými papíry, jedna u investičního zprostředkovatele a tři u vázaných zástupců s tímto zprostředkovatelem spolupracujících. Devět z uvedených kontrol byly kontroly komplexní, zaměřené na dodržování pravidel obezřetného poskytování investičních služeb (zejména na administrativní a účetní postupy, systém vnitřní kontroly, systém řízení finančních rizik a řízení likvidity), pravidel jednání se zákazníky a vedení evidencí. Jedna kontrola obchodníka s cennými papíry byla úžeji zaměřená a týkala se pravidel jednání a odborné péče při poskytování investičního poradenství, obstarávání OTC obchodů s dluhopisy a investiční služby úschova a správa investičních nástrojů.

V oblasti obezřetnostního dohledu pojištěny byly uskutečněny tři kontroly. V jednom případě se jednalo o kontrolu pouze dílčí oblasti, a to systému řízení rizik IS/IT. Ostatní kontroly vedené ve vztahu k neživotnímu pojištění byly zaměřené na: řízení pojistného rizika, procesy správy a taxace pojistných smluv, likvidaci pojistných událostí, procesy vypořádání obchodů na finančních trzích, platební styk, zajištění a postupy pro vedení pasivních právních sporů, stanovování výše a použití technických rezerv, systém řízení rizik IS/IT (včetně outsourcingu a smluvních vztahů v této oblasti), finanční umístění a řízení rizik spjatých s finančním umístěním, oblast předpokladů řádné správy a řízení společnosti a v neposlední řadě na systém vnitřní kontroly.

Výkon devizové kontroly na místě provádí ČNB prostřednictvím svých poboček. Cílem kontroly je efektivně prověřit veškeré činnosti vykonávané konkrétním nebankovním devizovým místem i jeho jednotlivými provozovny a tím přispívat k vymáhání a upevňování disciplíny v dohlížených oblastech. V roce 2010 bylo provedeno 363 kontrol na místě a zkontrolováno celkem 553 provozoven.

Licenční, schvalovací a povolovací činnosti v oblasti finančního trhu

V roce 2010 ČNB vedla 95 správních řízení týkajících se regulovaných subjektů ze sektoru úvěrových institucí, z toho se 21 žádostí týkalo bank a zbytek družstevních záložen. V rámci uvedených řízení bylo vydáno 88 správních rozhodnutí. Největší počet řízení se tradičně vztahoval k předchozím souhlasům k nabytí kvalifikovaných účastí (47) a ke schválení členů orgánů a řídicích osob družstevních záložen (27).

V sektoru pojištnictví ČNB vedla 94 správních řízení a vydala 89 správních rozhodnutí. Největší počet rozhodnutí (75) se týkal udělení předchozího souhlasu k členství ve statutárním či dozorčím orgánu pojišťovny či zajišťovny.

V oblasti kolektivního investování bylo vedeno 307 správních řízení, z toho ve 273 případech bylo rozhodnuto. K nejpočetnějším v této oblasti patří 171 řízení o schválení změn statutů fondů kolektivního investování. Udělení předchozího souhlasu k výkonu funkce vedoucí osoby investiční společnosti nebo investičního fondu se týkalo 37 správních řízení. V roce 2010 zaznamenala ČNB v sektoru kolektivního investování zvýšený zájem o speciální fondy kvalifikovaných investorů se zaměřením na investice do nemovitostí a nemovitostních společností zakládané ve formě nesamosprávných investičních fondů (investičních fondů, jejichž majetek je obhospodařován investiční společností).

Ze sektoru penzijního připojištění ČNB obdržela 33 žádostí k zahájení správních řízení. V roce 2010 bylo vedeno 36 správních řízení, z nichž tři pokračovala z roku 2009. Většina z nich se týkala schválení osob do orgánů penzijních fondů a všechna byla ukončena v roce 2010.

V oblasti poskytování investičních služeb vydala ČNB 336 rozhodnutí, ve dvou případech byla řízení o udělení povolení k výkonu činnosti obchodníka s CP zastavena. Největší počet (311) představovala rozhodnutí o zrušení registrace investičního zprostředkovatele.

Počty subjektů poskytujících služby na finančním trhu				
	Stav k 31.12.2009	Přírůstek	Úbytek	Stav k 31.12.2010
Úvěrové instituce celkem	56	2	3	55
Banky	21	1	0	22
z toho: stavební spořitelny	5	0	0	5
Pobočky zahraničních bank (v režimu jednotné licence)	18	1	0	19
Družstevní záložny	17	0	3	14
Pojišťovny (vč. poboček a zajišťoven)	54	3	3	54
Tuzemské pojišťovny	36	0	0	36
Pobočky pojišťoven z EU/EHP	16	3	2	17
Pobočky pojišťoven z třetích zemí	1	0	1	0
Zajišťovny	1	0	0	1
Investiční společnosti	22	3	2	23
Investiční fondy	27	22	0	49
Otevřené podílové fondy	139	20	10	149
z toho: standardní fondy	36	1	0	37
Uzavřené podílové fondy	2	1	2	1
Penzijní fondy	10	0	0	10
Depozitáři	8	0	0	8
Obchodníci s cennými papíry	39	1	3	37
Nebankovní obchodníci s cennými papíry	28	0	3	25
Obchodníci s cennými papíry banky	11	1	0	12
Emitenti kótovaných cenných papírů	65	6	6	65
z toho: zahraniční	17	3	2	18
Organizátoři regulovaného trhu	3	0	0	3
Vypořádací systémy	3	0	0	3
Centrální depozitář	1	0	0	1

V oblasti emisí CP a regulovaných trhů vydala ČNB 91 rozhodnutí. Většinu (86) tvořila rozhodnutí o schválení dokumentů v souvislosti s novými emisemi CP.

Vedle těchto schvalovacích správních řízení bylo vedeno jedno řízení ve vztahu k informační povinnosti emitentů kótovaných CP (udělení výjimky z plnění povinností pro emitenta, který má sídlo ve státě, který není členským státem EU). Posuzovány byly rovněž dvě nabídky převzetí.

V roce 2010 udělila ČNB jedno povolení k činnosti platební instituce. Povolení však zaniklo v důsledku fúze s bankou. K 31. prosinci 2010 v ČR nepůsobila žádná platební instituce. Ke konci roku 2010 ČNB zapsala do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu 22 subjektů.

Do registru pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí bylo v roce 2010 zapsáno 20 143 zprostředkovatelů, z toho 128 pojišťovacích agentů a 56 pojišťovacích makléřů. Ke konci roku 2010 v něm bylo 126 123 pojišťovacích zprostředkovatelů, z toho 8 370 ze zahraničí. ČNB zajišťuje odborné zkoušky pojišťovacího agenta a pojišťovacího makléře (účelem je ověřit odbornou způsobilost k výkonu této činnosti na středním či vyšším kvalifikačním stupni). Zkoušek se zúčastnilo 504 uchazečů (471 uspělo).

Ke konci roku 2010 bylo v evidenci ČNB 54 vydavatelů elektronických peněz malého rozsahu. Tyto subjekty vydaly v roce 2010 elektronické peníze v objemu 814,2 mil. Kč. Ve druhé polovině roku 2010 byl zapsán jeden subjekt do registru vydavatelů elektronických peněz malého rozsahu (dopravce). Zároveň došlo k fúzi dvou vydavatelů.

Notifikace (v režimu jednotné licence)

V roce 2010 obdržela ČNB 452 oznámení zahraničních regulátorů o notifikacích přeshraničního poskytování služeb, z toho bylo 26 bank (z toho dvě instituce elek-

tronických peněz), 44 pojišťoven⁶, 111 fondů kolektivního investování, tři investiční společnosti a 268 poskytovatelů investičních služeb.

Činnost v rámci přeshraničního poskytování služeb ukončilo pět bank (z toho jedna instituce elektronických peněz), sedm pojišťoven, dvě investiční společnosti a 213 zahraničních fondů kolektivního investování a 44 poskytovatelů investičních služeb.

Příslušným orgánům dohledu ze zemí EU byl oznámen záměr tří tuzemských pojišťoven provozovat pojišťovací činnost na jejich území na základě svobody volného pohybu služeb, třem byla tato činnost rozšířena. Současně byl oznámen záměr dvou tuzemských bank poskytovat činnost na území hostitelských států na základě svobody volného pohybu služeb. Byl udělen souhlas dvěma bankám k založení poboček na Slovensku. Na Slovensku mají pobočky tři tuzemské banky a čtyři tuzemské družstevní záložny operující na území Slovenska, Polska, Maďarska a Kypru.

Poskytování služeb v ČR formou usazení notifikovala jedna banka, dvě pojišťovny a jeden obchodník s CP. Činnost v rámci usazení v ČR neukončila žádná banka, ukončily ji dvě pojišťovny. Jedna pobočka pojišťovny ze třetí země se změnou sídla své mateřské společnosti stala pobočkou pojišťovny ze země EU. ČNB obdržela 131 notifikací od zahraničních regulátorů emisních prospektů.

ČNB obdržela oznámení o úmyslu provozovat činnost na území ČR od 221 pojišťovacích zprostředkovatelů s domovským členským státem jiným než ČR (z toho 74 ze Slovenska). Záměr zahájit činnost na území hostitelských členských států oznámilo 194 pojišťovacích zprostředkovatelů s bydlištěm nebo sídlem na území ČR.

Sankční činnost

Činnost v oblasti sankčních řízení spočívala v prošetřování podnětů k zahájení správních řízení, v rozhodování o zahájení správního řízení či o odložení věci a ve vedení správních řízení v prvním stupni, ve kterých byly uloženy pokuty, opatření k nápravě či odňata povolení a rušeny registrace. Správní řízení jsou vedena jak s regulovanými subjekty, tak se subjekty, které poskytují služby na finančním trhu bez příslušného povolení.

V oblasti dohledu nad úvěrovými institucemi bylo zahájeno pět sankčních správních řízení. Právní moci nabylo pět rozhodnutí (dvě o odejmutí povolení, jedno o uložení nápravného opatření, jedno o zastavení řízení a jedno o uložení pokuty). Celková výše pokut činila 100 000 Kč.

V oblasti dohledu nad pojišťovnictvím bylo zahájeno devět správních řízení. Pravomocně byly uloženy čtyři pokuty ve výši 1 522 000 Kč.

V oblasti kapitálového trhu bylo zahájeno 33 sankčních správních nebo přestupkových řízení a pravomocně uloženo 29 peněžitých pokut ve výši 33 050 000 Kč.

Pro porušení devizových předpisů bylo zahájeno 53 správních řízení, ČNB pravomocně rozhodla ve 47 sankčních správních řízeních, ve dvou případech bylo odňato povolení a ve 45 případech byly uloženy pokuty. Jejich celková výše činila 775 000 Kč.

V oblasti ochrany spotřebitele byla zahájena tři správní řízení a pravomocně ukončeno jedno správní řízení. Uložená pokuta činila 3 000 000 Kč.

⁶ V pojišťovnictví se notifikují jak pojišťovny, tak jejich pobočky působící v ostatních státech EU/EHP. V roce 2010 byl ČNB oznámen zahraničními regulátory úmysl deseti poboček poskytovat služby na území ČR (zahrnuto v celkovém počtu 44 oznámení).

Centrální registr úvěrů

Centrální registr úvěrů (CRÚ) je informační systém provozovaný ČNB od roku 2002, který bankám a pobočkám zahraničních bank působícím na území ČR umožňuje vzájemně sdílet informace o úvěrovém zatížení a platební morálce podnikatelských subjektů.

V roce 2010 byla schválena a zahájena další etapa rozvoje projektu Optimalizace a stabilizace CRÚ zaměřená především na vybudování nového datového skladu a na zapojení do mezinárodní výměny dat. Nový datový sklad umožní efektivněji využívat data obsažená v CRÚ rovněž pro účely dohledu a analýz a propojovat je s dalšími interními i externími databázemi.

Základní provozní charakteristiky CRÚ

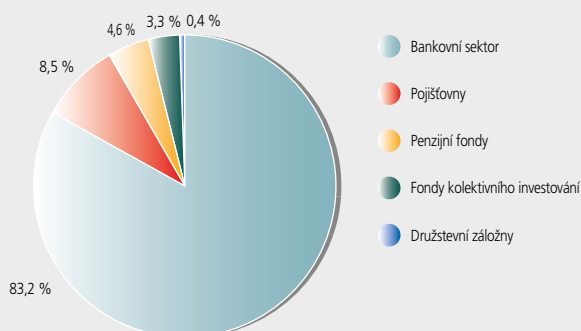
	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010
Počet evidovaných dlužníků	403 417	461 277	497 726	539 540
z toho: fyzických osob podnikatelů	237 703	271 770	291 458	313 129
právnických osob	165 714	189 507	206 268	226 411
Celkový objem zůstatků úvěrů (mld. Kč)	1 141	1 265	1 200	1 219
Počet uživatelů aplikace CRÚ	2 422	2 472	2 194	2 362
Ad hoc dotazy na úvěrové zatížení (tis. ks/rok)	148	180	205	213
Počet informací o úvěrovém zatížení v měsíčních sestavách (tis. ks/rok)	2 390	2 800	3 038	3 640
Počet požížených výpisů pro klienty (ks/rok)	225	278	453	492

Vývoj na finančním trhu

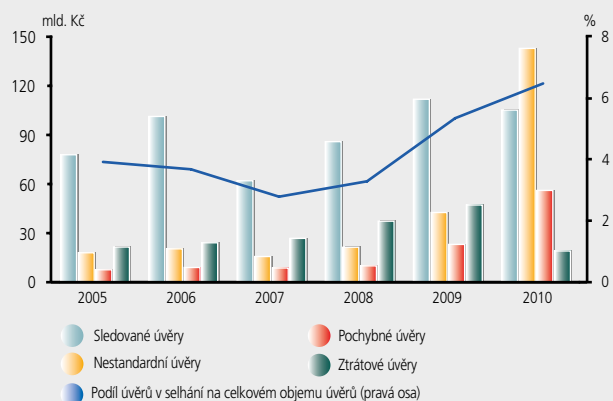
Stejně jako v předchozích dvou letech prokázal finanční trh ČR i v roce 2010 velkou odolnost vůči vnějším šokům a představoval malý, ale stabilní segment finančního trhu EU. Český finanční trh je pevně svázán s tuzemskou ekonomikou a v roce 2010 zareagoval na její oživení růstem indexů kapitálových trhů i objemu aktiv finančních institucí. Aktiva nebankovních institucí sice rostla rychleji než aktiva bankovního sektoru, ten však i nadále tvoří základ finančního systému ČR.

Na sklonku roku 2010 bankovní sektor sestával ze 41 bank a poboček zahraničních bank. Dominantní roli v něm hrál zahraniční kapitál, jenž přímo či nepřímo kontroloval 95,6 % jeho celkových aktiv. Celoroční vývoj sektoru vyústil v prosinci do meziročního růstu bilanční sumy o 2,4 % na 4,2 bil. Kč, zdrojů od klientů o 3,3 %

Podíl aktiv dohlížených subjektů finančního trhu k 31. 12. 2010

Kvalita úvěrového portfolia (úvěry hodnocené jednotlivě)

na 2,8 bil. Kč a kapitálové přiměřenosti bank o 1,4 p.b. na 15, 5 %. Čistý zisk dosáhl 55, 7 mld. Kč, což je druhá nejvyšší hodnota od roku 2005. To potvrzuje, že bankovní sektor je dynamický a ziskový.

Ukazatele vývoje bankovního sektoru						
	12/2005	12/2006	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010
Počet bank a poboček zahr. bank	36	37	37	37	39	41
Aktiva celkem (mld. Kč)	2 954,4	3 151,8	3 750,6	4 044,5	4 094,6	4 194,4
Závazky vůči klientům (mld. Kč)	1 919,6	2 102,2	2 459,9	2 597,1	2 728,0	2 819,5
Čistý zisk (mld. Kč)	39,1	38,0	47,0	45,7	59,7	55,7
Správní náklady (mld. Kč)	51,8	55,7	59,7	61,7	60,5	62,3
Kapitálová přiměřenost (%)	11,9	11,5	11,6	12,3	14,1	15,5
Podíl ohrožených úvěrů na kl. úvěrech (%)	3,9	3,7	2,8	3,3	5,4	6,5
Přepočtený počet zaměstnanců	37 199	37 894	38 708	38 577	37 573	38 828
Počet bankovních míst	1 825	1 877	1 865	1 993	1 998	1 990
Počet bankomatů	3 005	3 281	3 357	3 406	3 573	3 754

Z uvedených příznivých trendů se poněkud vymyká jen úvěrová emise. Zatímco česká ekonomika pokračovala v roce 2010 v růstu, v úvěrech přetrvávaly dva nepříznivé trendy z předchozího roku, které nastartovala anebo prohloubila předchozí recese, totiž zhoršení kvality úvěrů a pokles úvěrů nefinančním podnikům a živnostníkům.

Střednědobý trend částečného zhoršení kvality úvěrového portfolia bankovního sektoru pokračoval a v prosinci 2010 dosáhl podíl ohrožených úvěrů po meziročním nárůstu o 1,1 p.b. výše 6,5 %. Skladba ohrožených úvěrů se sice zlepšila poklesem ztrátových úvěrů, avšak nárůst úvěrů nestandardních a pochybných představuje varovný signál pro rok 2011.

Úvěry nefinančním podnikům meziročně klesly o 0,3 %. Ve srovnání s 8% poklesem v roce 2009 tak došlo ke zlepšení, pokles úvěrů živnostníkům se v roce 2010 naopak zrychlil na 5,4 % ze 4 % v roce 2009. Přesto všechno celkový objem úvěrů v prosinci 2010 meziročně vzrostl o 3,4 % na téměř 2,2 bil. Kč, a to jak díky téměř 9% růstu úvěrů domácnostem, tak i díky 12% růstu úvěrů nerezidentům, to znamená díky alokaci zdrojů do finální poptávky a do zahraničí. Zkušenost řady vyspělých zemí však ukazuje, že takovýto růst úvěrů jen stěží přímo zvyšuje konkurenceschopnost ekonomiky a že také jeho příspěvek k poklesu nezaměstnanosti je diskutabilní.

V sektoru pojišťovnictví nedošlo v průběhu roku 2010 k žádným významným událostem, jež by ohrožovaly jeho řádné fungování a stabilitu. K 31. prosinci 2010 působilo na českém pojistném trhu celkem 35 tuzemských pojišťoven (bez České kanceláře pojistitelů), z nichž 3 byly životní, 17 neživotních a 15 univerzálních, 17 poboček zahraničních pojišťoven (4 životní a 13 neživotních) a jedna tuzemská

Sektorové členění pohledávek (mil. Kč)						
	12/2005	12/2006	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010
Rezidenti a nerezidenti celkem	1 178 670,4	1 413 083,5	1 783 987,7	2 075 687,4	2 102 088,5	2 174 428,1
Rezidenti	1 118 659,2	1 338 650,3	1 668 895,4	1 926 553,3	1 952 988,7	2 006 787,6
Nefinanční podniky	525 350,3	634 875,6	743 380,0	848 068,4	782 184,5	779 713,8
Veřejné	25 194,1	23 986,9	37 170,1	34 465,4	28 000,3	25 814,5
Soukromé národní	359 434,5	444 020,7	513 947,1	590 374,3	529 815,5	535 906,6
Soukromé pod zahraniční kontrolou	140 721,6	166 868,0	192 262,8	223 228,7	224 368,8	217 992,8
Finanční instituce	96 931,8	99 754,0	147 117,9	150 832,1	129 812,8	118 433,4
Vládní instituce	81 463,2	67 630,0	57 481,6	54 278,9	66 240,6	64 886,9
Domácnosti	412 895,3	530 804,8	707 819,5	851 470,4	940 482,9	1 027 827,0
Domácnosti – živnosti	33 360,8	35 922,7	39 058,5	43 112,7	42 519,0	40 239,0
Domácnosti – obyvatelstvo	379 534,5	494 882,1	668 761,0	808 357,7	897 963,9	960 466,0
Ostatní domácnosti – SVJ	x	x	x	x	x	27 122,0
Neziskové instituce sloužící domácnostem	2 018,5	5 586,0	13 096,4	21 903,4	34 267,9	15 926,5
Nerezidenti	60 011,1	74 433,1	115 092,3	149 134,2	149 099,8	167 640,5

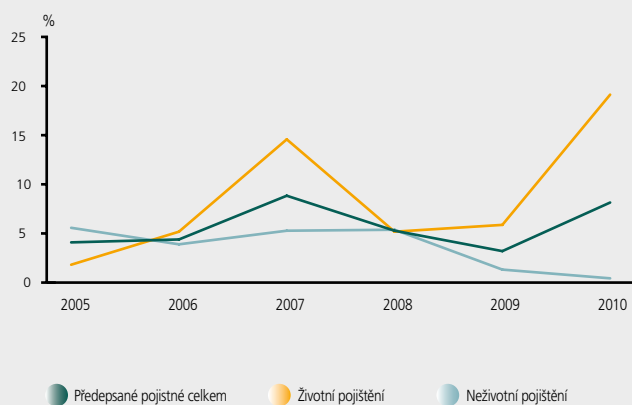
zajišťovna. Vedle výše zmiňovaných subjektů mohou na českém pojistném trhu poskytovat přeshraničně své služby i pojišťovny a pobočky pojišťoven z jiných členských států EU/EHP na základě svobody dočasně poskytovat služby. Jejich počet dále vzrostl až na 665 ke konci roku 2010. Tyto subjekty působí především na trhu neživotního pojištění, kde mají vliv na posilování konkurenčního prostředí.

Z hlediska původu kapitálu je 24 tuzemských pojišťoven s rozhodující zahraniční majetkovou účastí a 11 s rozhodující tuzemskou majetkovou účastí. Ze zahraničních akcionářů se na celkovém základním kapitálu tuzemských pojišťoven nejvýznamněji (26,2 %) podíleli akcionáři z Rakouska.

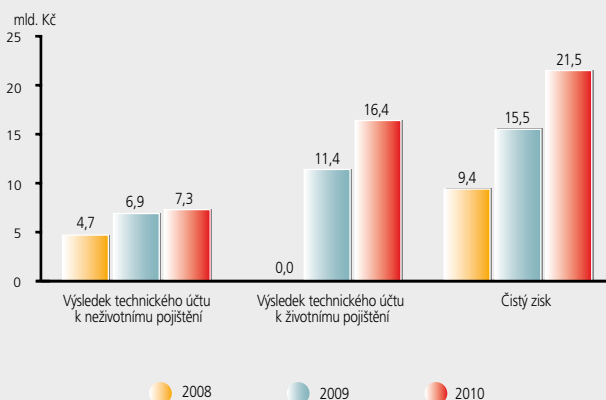
Ekonomické oživení a návrat k růstu HDP v České republice se odrazily ve vyšším tempu růstu předepsaného pojistného, které se ve srovnání s rokem 2009 zvýšilo o pět procentních bodů na 8,1 %. Důvodem byl zejména značný nárůst předepsaného pojistného na trhu životního pojištění, které v roce 2010 meziročně vzrostlo o 19,2 %. Vývoj na trhu životního pojištění je ovlivněn především růstem jednorázově placeného předepsaného pojistného. Toto odvětví vykazovalo růst i v roce 2009, kdy byla celá ekonomika poznamenána finanční krizí. V oblasti neživotního pojištění je výše předepsaného pojistného ve srovnání s předchozími dvěma lety stagnující, když předpis pojistného v roce 2009 vzrostl o 1,2 % a v roce 2010 pak o pouhých 0,3 %.

Podíl životního pojištění na celkovém předepsaném pojistném se zvýšil v roce 2010 oproti předchozímu období o 4,2 procentního bodu na 46,0 % a dosáhl tak historicky nejvyšší hodnoty. Nadále je však tento podíl nižší než ve vyspělých státech EU.

Tempo růstu předepsaného pojistného

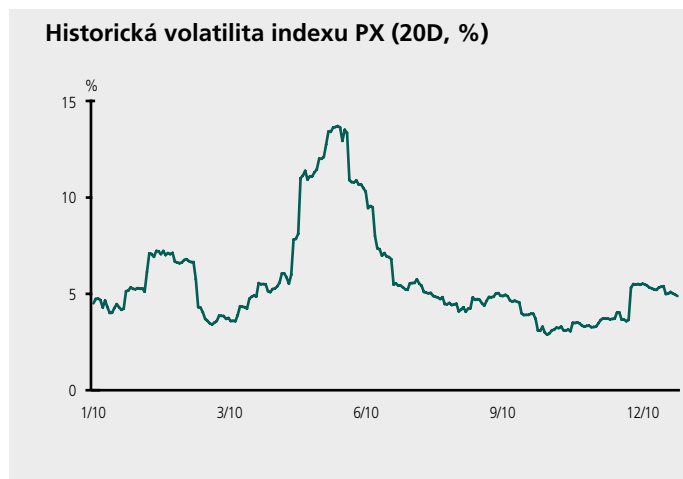
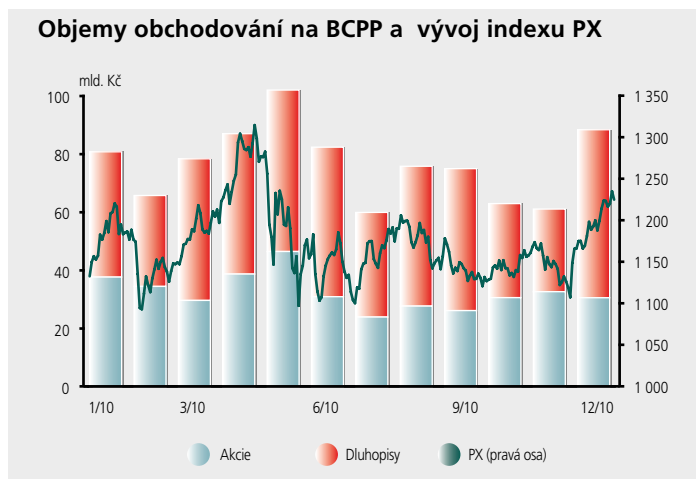
Hospodářské výsledky pojišťoven

Český kapitálový trh pozitivně ovlivnilo oživení domácí ekonomiky, zvýšení důvěry investorů a celkově optimističtější nálada na světových trzích. Opačně však působily problémy některých zemí eurozóny.

Celkový objem aktiv spravovaných domácími fondy kolektivního investování určenými veřejnosti představoval na konci roku 2010 celkem 123,7 mld. Kč, což je o 4,0 % více než na konci roku 2009.

V sektoru penzijních fondů působilo deset subjektů. Celková bilanční suma sektoru vzrostla na 232,4 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 7,7 %. Objem prostředků účastníků penzijního připojištění v pasivech fondů meziročně vzrostl taktéž o 7,7 % na hodnotu 216,1 mld. Kč. Sektor penzijních fondů v roce 2010 hospodařil se ziskem 4,6 mld. Kč.

Vývoj na Pražské burze cenných papírů v roce 2010 byl, kromě jarního růstu na roční maximum (1 314,6 bodu dne 26. dubna) a následného prudkého poklesu na hodnoty blízké ročnímu minimum (1 097,0 bodů dne 25. května; roční minimum dne 8. února činilo 1 092,8 bodu), celkem nevýrazný a obchody probíhaly na menších objemech. Přesto však burzovní index PX na konci roku 2010, díky prosincové rally, dosáhl hodnoty 1 224,8 bodu, což meziročně představuje nárůst o 9,6 %. Roční objem obchodů s akciemi na BCPP činil 389,9 mld. Kč, což představuje pokles o 16,0 % oproti roku předcházejícímu. Objem obchodů s dluhopisy poklesl na hodnotu 529,9 mld. Kč (meziroční pokles o 9,5 %). Na druhé domácí burze cenných papírů, RM-SYSTÉM, objem obchodování v roce 2010 také klesl, a to na 9,2 mld. Kč z 10,5 mld. Kč, tj. o 12,4 %. Index RM stoupl meziročně o 7,6 % na hodnotu 2 518,2 z 2 340,7 bodu.

PENĚŽNÍ OBĚH A PLATEBNÍ STYK

Peněžní oběh

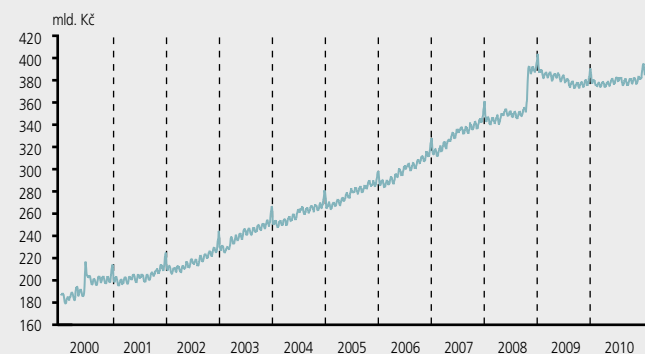
Oblast peněžního oběhu se v roce 2010 řídila legislativou, která byla platná i v letech předcházejících. Standardně byla vydána řada vyhlášek v souvislosti s emisí stříbrných a zlatých mincí. Ve spolupráci s Ministerstvem financí dokončila ČNB návrh zcela nového zákona o oběhu bankovek a mincí. Ten by měl spolu s novými vyhláškami nahradit příslušná ustanovení o penězích v oběhu, která jsou dnes součástí zákona o České národní bance (dokončení legislativního procesu je očekáváno v průběhu roku 2011).

Hodnota peněz v oběhu dosáhla k 31. 12. 2010 úrovně 391,7 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 4,4 mld. Kč (1,1 %). Zvýšení hodnoty oběhu znamená po vývoji v roce 2009, kdy celkově výjimečně klesla, návrat ke standardnímu růstovému trendu.

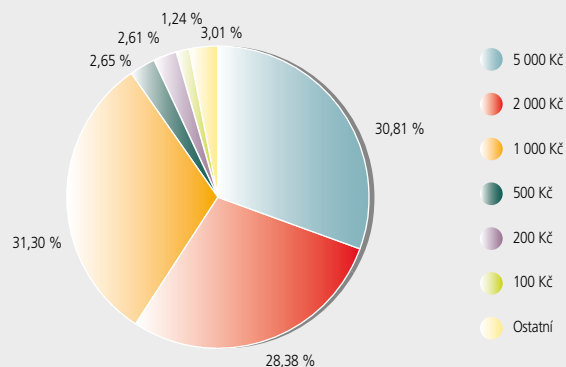
Druhý rok v řadě se snížil počet bankovek v oběhu, a to z 349,7 mil. kusů na konci roku 2009 na 344,3 mil. kusů k 31. 12. 2010. Tento vývoj byl ovlivněn především dvěma faktory. Zaprvé se snížil počet bankovek 50 Kč v oběhu o 8,5 mil. kusů v souvislosti s jejich nahrazováním mincí téže hodnoty. Zadruhé pokračuje nahrazování bankovek 1000 Kč v oběhu bankovkami 2000 Kč.

Počet mincí v oběhu stoupl o 50,6 mil. kusů, tj. o 3 % (z 1 647,9 mil. kusů k 31. 12. 2009 na 1 698,5 mil. kusů na konci roku 2010).

Vývoj výše oběživa od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2010

Struktura oběživa v Kč

Hotovostní obraty na pokladnách poboček ČNB dosáhly v roce 2010 částky 1 330 mld. Kč, což znamenalo zhruba desetiprocentní pokles oproti předcházejícímu roku (1 481 mld. Kč v roce 2009). Pokladnami ČNB bylo přijato 676,3 mil. kusů bankovek (o rok dříve 747,9 mil. kusů) a 428,8 mil. mincí (500,5 mil. kusů v roce 2009). Vydáno do oběhu bylo celkem 671,3 mil. kusů bankovek a 482,8 mil. kusů mincí, což představovalo 6 636 tun oběživa.

V roce 2010 vydala ČNB do oběhu 5 pamětních stříbrných mincí a 2 zlaté mince, které tak uzavřely řadu „Kulturní památky technického dědictví“ vydávanou v posledních pěti letech.

Celkem bylo v roce 2010 naraženo 123 100 kusů pamětních stříbrných mincí v nominální hodnotě 24,6 mil. Kč, z toho 49 100 kusů (39,9 %) v běžné kvalitě a 74 000 kusů (60,1 %) ve špičkové kvalitě (tzv. proof). Zlatých mincí bylo emitováno 26 600 kusů v nominální hodnotě 66,5 mil. Kč, z toho 7 500 kusů (28,2 %) v běžné kvalitě a 19 100 kusů (71,8 %) ve špičkové kvalitě.

Prodejem uvedených mincí z drahých kovů utržila ČNB v roce 2010 celkem 121 mil. Kč. V roce 2009, kdy byl celkový počet emitovaných stříbrných a zlatých mincí vyšší (145 450, resp. 28 000 kusů), byly výsledné tržby nižší: 95,6 mil. Kč. Tento rozdíl byl dán růstem cen drahých kovů, které jsou průběžně do cen mincí promítány.

K výrobě pamětních stříbrných mincí bylo v roce 2010 použito 1 440,3 kg stříbra (v jedné minci ryzosti 900 je 11,7 g čistého stříbra). Objem zlata v ražených mincích představoval 206,8 kg (v jedné minci ryzosti 999,9 je 7,776 g ryzího zlata).

Bezhotovostní platební styk

Česká národní banka zajišťuje na základě legislativních ustanovení různé funkce v bezhotovostním platebním styku: vede účty centrální banky, provozuje systémy pro převody mezibankovních plateb a pro vypořádání obchodů s krátkodobými cennými papíry. Operace bezhotovostního platebního styku jsou realizovány prostřednictvím systémů CERTIS, SKD a ABO. Provoz systémů probíhal během celého roku 2010 plynule, bez problémů a výpadků.

V průběhu roku 2010 byly pod vedením Ministerstva financí zahájeny práce na přípravě další novely zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, na které se ČNB aktivně podílela. Důvodem byla potřeba transponovat do národní legislativy evropské právní předpisy (směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/44/ES a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností).

V návaznosti na uvedenou novelizaci, jejíž schvalovací proces ještě nebyl ukončen a jejíž účinnost je očekávána v polovině roku 2011, připravila centrální banka i návrhy nových vyhlášek. I v jejich případě dosud probíhají různé fáze schvalovacího legislativního procesu.

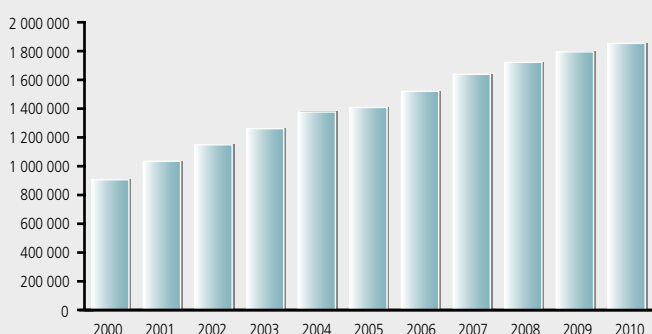
CERTIS – systém mezibankovního platebního styku

Prostřednictvím systému CERTIS je v České republice zajišťován mezibankovní platební styk. Účastníky systému jsou banky, spořitelny a úvěrní družstva a pobočky zahraničních bank. K 31. 12. 2010 měl CERTIS 47 přímých účastníků a 7 tzv. třetích stran – institucí zajišťujících např. zúčtování transakcí z platebních karet, obchodů s cennými papíry apod.

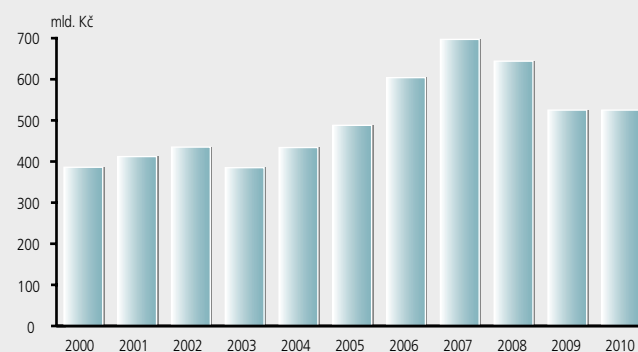
V roce 2010 zpracoval systém CERTIS celkem 469 mil. transakcí (což představuje 4,2% meziroční nárůst) v celkové hodnotě 132 882 mld. Kč (nárůst 0,9%). Průměrně bylo denně zpracováno 1,85 mil. transakcí. Průměrná denní hodnota transakcí činila 525 mld. Kč.

Následující grafy znázorňují vývoj počtu zpracovávaných transakcí a objem převáděných prostředků v systému CERTIS od roku 2000.

Průměrný denní počet položek

Průměrné denní obraty

SKD – Systém krátkodobých dluhopisů

Systém krátkodobých dluhopisů provozovaný Českou národní bankou je systémem, který zajišťuje samostatnou evidenci (registr) cenných papírů a vypořádání obchodů s cennými papíry vedenými v této evidenci.

V roce 2010 došlo v SKD ke změně spočívající v přechodu od používání certifikátů vydávaných vlastní certifikační autoritou centrální banky k používání kvalifikovaných certifikátů vydávaných akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb. Certifikáty se používají pro elektronický podpis údajů vkládaných do systému.

K 31. 12. 2010 bylo v SKD evidováno 157 majetkových účtů patřících 113 klientům (majitelům cenných papírů). Se systémem pracuje 19 agentů a 6 custodiánů. Pojmem „agenti“ jsou v tomto případě označovány banky, které poskytují služby vypořádání obchodů s cennými papíry svým klientům – majitelům cenných papírů. Mají přímý interaktivní přístup k systému SKD. „Custodiáni“ spravují účty s cennými papíry, jejichž vlastníky jsou jiné osoby než tito správci, tedy klienti custodiánů.

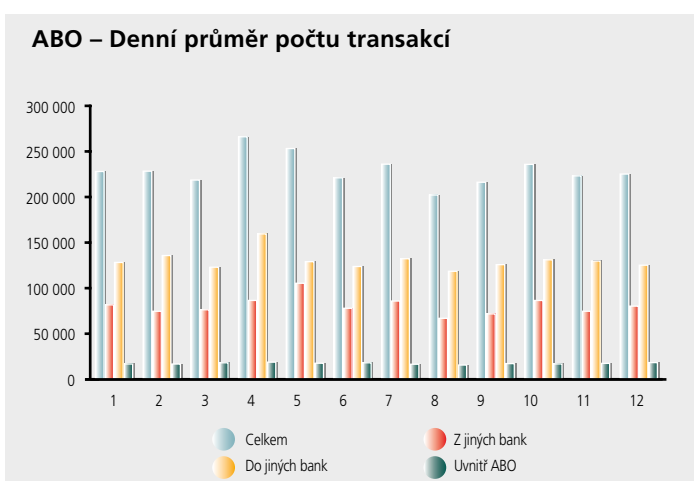
Cenné papíry evidované v SKD jsou též využívány jako zástava, kolaterál, k vnitrodenním úvěrům, které je ČNB připravena poskytnout bankám pro potřeby účtování v systému CERTIS, pro potřeby repo operací ČNB a pro potřeby Ministerstva financí při denním řízení likvidity státní pokladny v průběhu roku.

ABO – systém účetnictví a platebního styku ČNB

V systému ABO, který zajišťuje služby platebního styku centrální banky a zároveň poskytuje služby platebního styku státní pokladně, bylo k 31. 12. 2010 vedeno téměř 42 000 aktivních účtů. Zhruba čtvrtina z nich je tvořena vnitřními účty banky, necelých 24 000 účtů spadá pod systém souhrnného účtu státní pokladny. Majiteli ostatních účtů jsou především státní instituce, některé další instituce napojené na státní rozpočet, dále banky, zahraniční finanční instituce, zaměstnanci apod.

Funkce systému ABO jsou průběžně upravovány a rozvíjeny tak, aby odpovídaly nejen potřebám státní pokladny, ale i interním potřebám ČNB. Důraz je přitom kladen na spolehlivost a bezpečnost celého systému. V roce 2010 byly uvedeny do provozu nové funkce internetového bankovníctví ABO-K, které postupně nahradilo starší způsoby elektronické komunikace s klienty. K masovějšímu využití základních funkcí ABO-K docházelo postupně již v průběhu roku 2009, kdy bylo systémem zasláno přes 20 milionu transakcí. V roce 2010, kdy byl proces přechodu již dokončen, bylo prostřednictvím ABO-K předáno centrální bance ke zpracování téměř 39 milionu transakcí.

Následující graf zobrazuje průměrné denní počty účetních transakcí zpracovávaných v roce 2010. V porovnání s rokem 2009 se celkový počet transakcí zvýšil o 2,6 %.

OPERACE NA FINANČNÍM TRHU

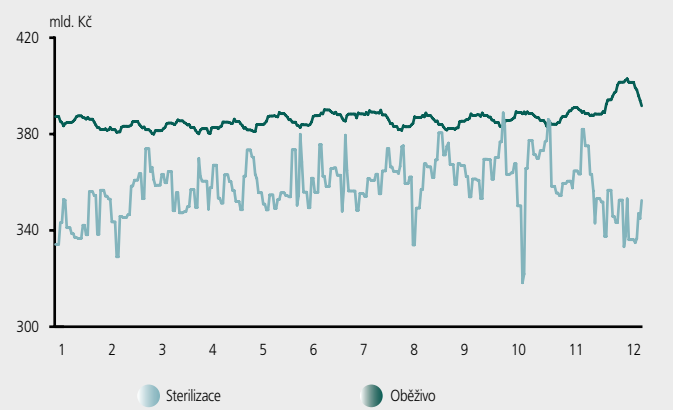
ČNB realizuje měnovou politiku prostřednictvím systému nástrojů měnové politiky. Mezi hlavní nástroje patří zejména operace na finančním trhu, automatické facility a povinné minimální rezervy. Operace na finančním trhu hrají klíčovou roli při řízení hladiny krátkodobých úrokových sazeb na mezibankovním trhu. Bankovní rada ČNB rozhoduje o stanovení hodnoty tří úrokových sazeb: limitní dvoutýdenní repo sazby, diskontní a lombardní sazby. Hlavní měnověpolitickou úrokovou sazbou je limitní dvoutýdenní repo sazba. Změnou těchto úrokových sazeb nastává měnověpolitický impulz, který se prostřednictvím operací na finančním trhu přenáší do výše krátkodobých úrokových sazeb na mezibankovním trhu. Diskontní a lombardní sazba tvoří dolní a horní hranici pro pohyb krátkodobých sazeb peněžního trhu. Při úpravách repo sazby (nastavené za standardních podmínek uprostřed) dochází obvykle k symetrické úpravě diskontní a lombardní sazby.

V průběhu roku 2010 došlo ke snížení repo sazby z 1,00 % na 0,75 %. Repo sazba byla snížena dne 6. května a od té doby zůstala beze změny. Diskontní sazba byla ponechána po celý průběh roku ve výši 0,25 %. Přestože se diskontní sazba v minulosti pohybovala 100 základních bodů pod úrovní repo sazby, bylo uznáno za účelné ponechat diskontní sazbu nad nulovou hodnotou. Důvodem byla skutečnost, že diskontní sazba je v právním řádu často používána jako referenční sazba pro výpočet úroků. Lombardní sazba byla upravována tak, aby rozpětí proti repo sazbě činilo vždy 100 základních bodů. V souladu s pohybem repo sazby tak došlo i ke snížení lombardní sazby na 1,75 %.

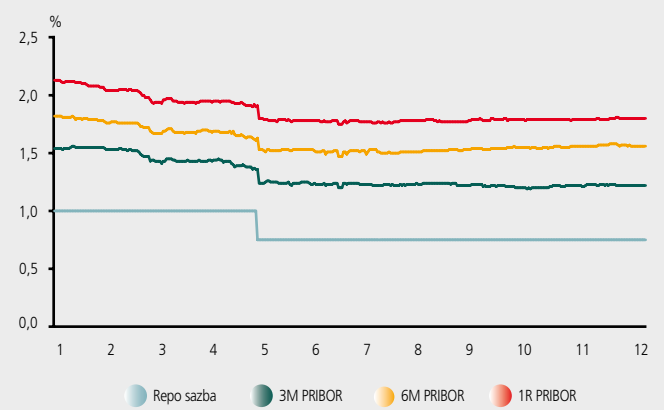
Prostřednictvím operací na peněžním trhu ČNB ovlivňuje stav likvidity bankovního sektoru tak, aby odpovídal optimální výši pro plnění povinných minimálních rezerv (PMR). Tím je zabezpečována stabilita krátkodobých úrokových sazeb na žádoucí úrovni. Základním podkladem pro rozhodování o operacích centrální banky na peněžním trhu je denní analýza a predikce vývoje likvidity bankovního sektoru a vývoj situace na peněžním trhu.

Hlavním nástrojem pro řízení krátkodobých úrokových sazeb byly v roce 2010 repo operace, vyhlašované pravidelně třikrát týdně se 14denní splatností. Vzhledem k dlouhodobému přebytku volné likvidity v bankovním systému byly tyto operace používány na stahování volných rezerv (na rozdíl od např. ECB, která chybějící likviditu dodává). Za staženou likviditu platí ČNB úrok maximálně ve výši limitní repo sazby. Objem volné likvidity stahované prostřednictvím měnových operací se v roce 2010 pohyboval v rozmezí 318 až 389 mld. Kč, při průměrné výši 385 mld. Kč. Proti průměru roku 2009 došlo k nárůstu průměrné výše stahované likvidity o cca 18 mld. Kč.

Vývoj volné likvidity v roce 2010

Vývoj úrokových sazeb v roce 2010

Uvedený vývoj byl zapříčiněn zejména nárůstem devizových rezerv v důsledku provádění devizových operací s klienty.

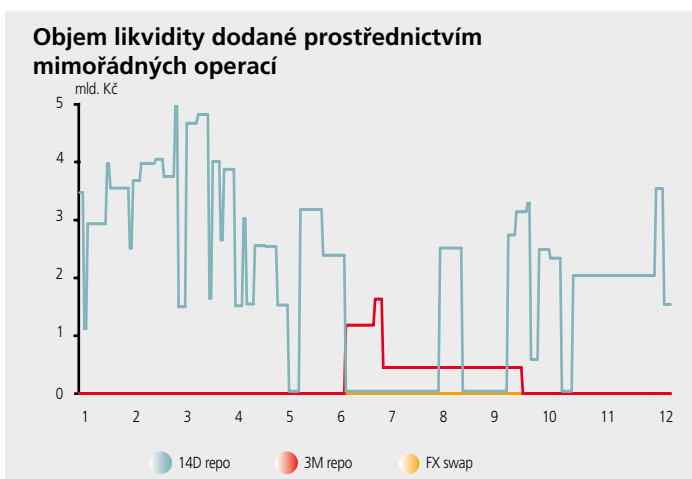
Dalšími měnověpolitickými nástroji ČNB jsou dvě „automatické“ facility – zápůjční a depozitní. V rámci zápůjční facility ČNB půjčuje bankám na jeden den (O/N) finanční prostředky formou repo operace. Tyto prostředky jsou úročeny lombardní sazbou. Lombardní sazba proto tvoří maximální hranici pro pohyb krátkodobých úrokových sazeb. Přijatelným kolaterálem pro měnové repo operace ČNB jsou poukázky emitované ČNB, dluhopisy vydané a bezpodmínečně garantované Českou republikou a korunové cenné papíry emitované či bezpodmínečně garantované vládami EU a vybranými nadnárodními emitenty. Depozitní facility umožňuje bankám uložit si u ČNB prostředky na jeden den (O/N) za diskontní sazbu formou depozita. Diskontní sazba zde tvoří spodní hranici pro pohyb krátkodobých úrokových sazeb. Minimální objem, při kterém jsou tyto operace prováděny, činí 10 mil. Kč.

ČNB má v měnověpolitickém instrumentáriu k dispozici rovněž tzv. doladovací operace (individuální repo a reverzní repo za tržních podmínek). Tento nástroj je používán výjimečně a v roce 2010 nebyl využit vůbec. Také v roce 2010 ČNB vydávala vlastní poukázky, které používala jako kolaterál pro operace na volném trhu. Vedle toho jsou používány bankami k zajištění úvěru, který mají možnost čerpat od ČNB v průběhu dne (vnitrodenní úvěr). Tyto úvěry jsou poskytovány s cílem zajistit plynulé fungování platebního styku v zúčtovacím centru ČNB. Za poskytnutí tohoto úvěru si ČNB úrok neúčtuje. V případě nesplacení vnitrodenního úvěru na konci dne dojde k jeho automatické změně v zápůjční facility.

Dále ČNB prováděla tzv. výměny kolaterálu. Jednalo se o technické operace, kdy byl bance obvykle vyměněn cenný papír vypořádávaný v Centrálním depozitáři cenných papírů za cenný papír vypořádávaný v Systému krátkodobých dluhopisů. Cílem těchto operací nebylo ovlivnění volné likvidity bankovního sektoru, ale poskytnutí likvidních cenných papírů bankám např. pro účely čerpání vnitrodenního úvěru.

Mimořádné operace

Tyto operace nepatří do standardního instrumentaria a ČNB k nim přistoupila v průběhu října 2008 v důsledku propuknutí finanční krize. Mimořádné operace byly bankám k dispozici i v roce 2010 a jejich ukončení bylo plánováno na konec roku 2010. V průběhu roku bankovní rada rozhodla o pokračování mimořádných operací i v roce 2011, avšak v omezenějším rozsahu. Účelem těchto operací je zvýšení likvidity na sekundárním trhu státních dluhopisů a otevření dalších kanálů pro poskytnutí finančních prostředků bankám, které se mohou potýkat s omezeným přístupem k úvěrům na mezibankovním trhu. Konkrétně se jedná o dodávací repo operace

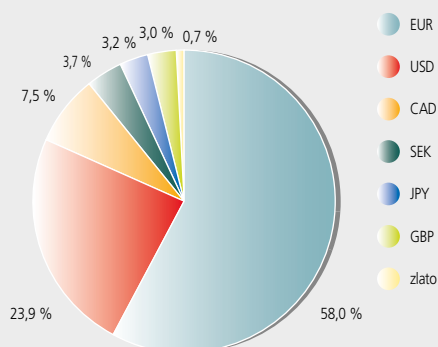
a devizové swapy. V rámci dodávacích repo operací ČNB poskytovala bankám likviditu se splatností 14 dní, případě 3 měsíce. Úroková sazba pro 14denní operace byla stanovena ve výši repo sazby ČNB zvýšené o 10 bodů a pro 3měsíční ve výši repo sazby ČNB zvýšené o 30 bodů. Devizové swapy na dodání korunové likvidity proti eurům byly bankám nabídnuty se splatností až do 3 měsíců. Z těchto operací byly nejvíce využívány 14denní dodávací repo operace, avšak při minimálním zájmu z hlediska počtu protistran, a tudíž obecně měly dodávací operace doplňkový charakter. Devizové swapy nebyly v roce 2010 pro účely měnové politiky využity vůbec. Existence těchto opatření byla přijata velmi kladně i bankami, které uvedené facility nevyužívaly, neboť představovaly kanál pro získání likvidity v případě potřeby.

Správa devizových rezerv v roce 2010

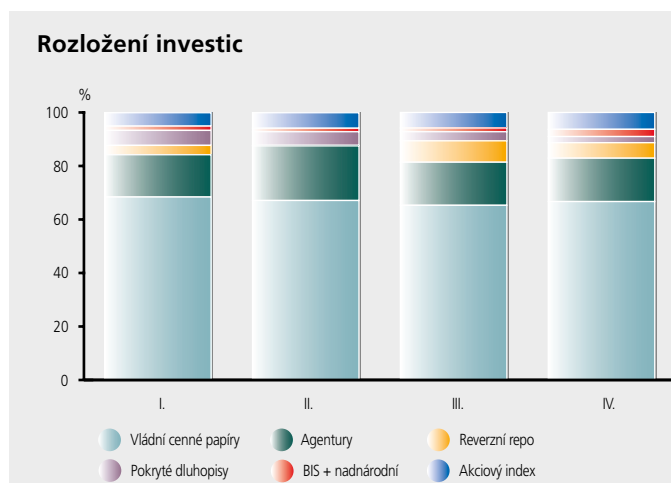
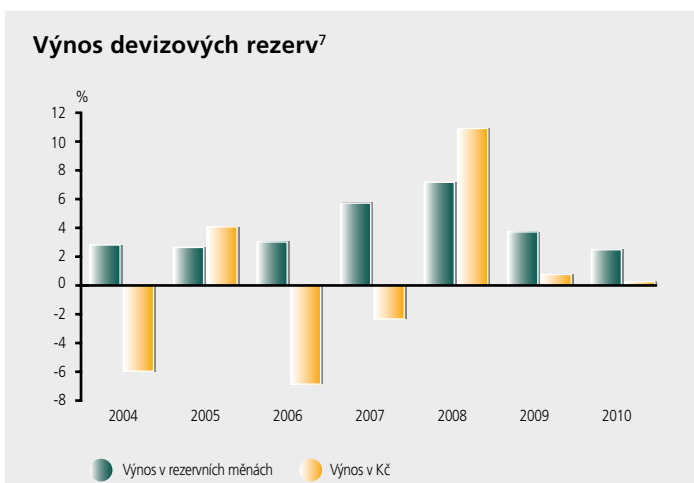
ČNB drží devizové rezervy, které představují zahraniční aktiva ČNB ve směnitelných měnách, na podporu provádění vlastní nezávislé měnové a kurzové politiky a kromě toho i jako zdroj devizové likvidity pro klienty ČNB, kterým prodává devizové prostředky za koruny. Devizové rezervy představují naprosto rozhodující část bilance ČNB – na konci roku 2010 činil jejich podíl na celkových aktivech cca 97 %. Velikost a struktura devizových rezerv, které měly ke konci roku 2010 hodnotu 801 mld. Kč, je pravidelně zveřejňována na webových stránkách ČNB v části „Finanční trhy“.

Zhruba 95 % devizových rezerv tvoří aktivně spravované portfolio, zbytek rezerv se skládá z pasivně držených aktiv – SDR (3 %), měnového zlata (0,8 %) a rezervní pozice u MMF (0,8 %). S cílem dosáhnout efektivnější kreditní diverzifikace celkových rezerv v prostředí prohlubující se krize vládních dluhů byla v průběhu roku 2010 část portfolia v eurech (EUR) převedena do nově vytvořených portfolií v kanadských dolarech (CAD) a švédských korunách (SEK). Obě portfolia jsou spravována interně jako portfolia dluhopisová. Realizované investice do kanadských a švédských vládních cenných papírů výrazně posílily kreditní profil rezerv. Aktivně spravované portfolio devizových rezerv lze tedy v hrubém přiblížení rozčlenit na EUR portfolio, CAD portfolio, SEK portfolio a USD portfolio, které je částečně diverzifikováno do JPY a GBP prostřednictvím měnových forwardů. Výnos pozic v JPY a GBP tvoří součást výnosu USD portfolia. Z pohledu měnové kompozice bylo aktivně spravované portfolio devizových rezerv na konci roku 2010 alokováno následovně: 58,0 % EUR; 23,9 % USD; 7,5 % CAD; 3,7 % SEK; 3,0 % GBP; 3,2 % JPY a 0,7 % zlato. V porovnání s minulým rokem tedy došlo k snížení podílu EUR ve prospěch CAD a SEK a k mírnému snížení podílu USD z titulu dlouhodobě probíhající postupné konverze části dolarového portfolia do portfolia eurového.

Měnová alokace k 31. 12. 2010

Největší část investic na rezervním portfoliu tvoří dluhové cenné papíry vydané vybranými vládami zemí OECD, vybrané dluhopisy s vládní zárukou nebo dluhopisy vydané povolenými nadnárodními institucemi. S ohledem na pokračování krize státního dluhu v Evropské unii jsme podobně jako v roce předchozím i v roce 2010 reagovali na aktuální vývoj zpřísněním limitů na předmětné vládní dluhopisy. Dalšími povolenými nástroji pro správu devizových rezerv jsou repo operace, reverzní repo operace, specifické pokryté dluhopisy, akcie, futures, úrokové, měnové a akciové swapy. Veškeré derivátové transakce jsou kolateralizovány.

Na konci roku 2010 dosáhla tržní hodnota aktivně spravovaného portfolia devizových rezerv ČNB velikosti 756 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 26 mld. Kč. Devizové rezervy v korunovém vyjádření vzrostly v důsledku externích toků⁸ do devizových rezerv (+55 mld. Kč), výnosu portfolií (+18 mld. Kč) a kurzových změn vůči USD (+5 mld. Kč) a SEK (+1 mld. Kč). Naopak ke snižování rezerv přispíval odprodej výnosů realizovaných v předchozím období do korun (-25 mld. Kč), posílení koruny proti euru (-25 mld. Kč) a CAD (-3 mld. Kč). Devizové intervence v roce 2010 prováděny nebyly. V eurovém vyjádření dosáhla tržní hodnota devizových rezerv velikosti 30,2 mld. EUR, což představuje meziroční nárůst o 2,6 mld. EUR, v dolarovém vyjádření došlo k nárůstu o 0,6 mld. USD na 40,3 mld. USD. Na změně velikosti tržní hodnoty devizových rezerv v tomto vyjádření se vedle výše zmíněných faktorů podílel i vývoj kurzu EUR/USD.

Celkový výnos devizových rezerv, měřený jako vážený průměrný výnos všech portfolií v odpovídající měně, byl 2,48 %, tedy o 1,24 procentního bodu méně než v roce 2009. Vážený průměrný výnos portfolií v Kč, tj. včetně kurzových výnosů a ztrát, byl 0,01 %, což je o 0,75 procentního bodu méně v porovnání s předcházejícím rokem.

Protože rozhodující část rezervního portfolia je investována do dluhových instrumentů, byly nízké úrokové sazby hlavním faktorem určujícím celkový výnos rezerv. Velmi přísná politika v oblasti kreditního rizika včetně politiky stanovení limitů na vládní dluhopisy prakticky eliminovala možnost dosáhnout kreditně podmíněných nadvýnosů. Pozitivně se do výnosu celkových rezerv naopak promítla jejich akciová část a dále výkonnost měnových forwardů v JPY a GBP na USD portfoliu.

⁷ Výnosy měřené tržním přeceněním nemusí vždy souhlasit s výnosy účetními.

⁸ Externí toky pocházejí z nákupu/prodeje cizí měny klientům ČNB a klientských devizových depozit. Nejvýznamnějším příspěvkem byl jednorázový vklad Ministerstva financí ve výši 1 982 mil. EUR (výnos z emise eurobondu).

Pro interně spravovaná dluhopisová portfolia jsou odděleně určovány parametry, které definují přijímané úrokové riziko. Při jejich stanovení se v roce 2010 i nadále vycházelo z požadavku, aby portfolia nezaznamenala ztrátu za investiční horizont, který je nastaven jako jednoletý pro EUR portfolio a tříletý pro USD, CAD a SEK portfolio. Úrokové riziko měřené pro všechna portfolia modifikovanou durací⁹ se v průběhu roku 2010 významným způsobem neměnilo. Modifikovaná durace portfolia EUR byla 1 rok, modifikovaná durace USD, CAD a SEK portfolia byla zhruba dva roky.

V roce 2010 činil výnos EUR portfolia 1,41 %, výnos USD portfolia 4,67 %, výnos CAD portfolia 1,70 % a výnos SEK portfolia -0,17 %. Výnos interně spravovaných dluhopisových portfolií je měřen jednak absolutně, jednak relativně vůči referenčním portfoliím (benchmarkům). Měření relativního výnosu vypovídá o tom, jak úspěšné byly strategie realizované správci portfolií vzhledem k referenčním portfoliím. Relativní výnos (tj. rozdíl mezi výnosem skutečného portfolia a výnosem referenčního portfolia) byl pro EUR portfolio -5,3 bp, v případě USD portfolia 12,9 bp, pro CAD portfolio -11,2 bp a pro SEK portfolio -21,1 bp. Hlavním důvodem záporného relativního výnosu v případě EUR portfolia byly rozšiřující se kreditní spready vládních cenných papírů na přelomu dubna a května. V případě portfolií CAD a SEK je záporný relativní výnos způsoben technickými faktory souvisejícími s budováním obou portfolií. Výnos zlatého portfolia v USD včetně kurzového výnosu dosáhl 27,75 %, výnos měřený v Kč činil 30,42 %.

Akciová portfolia jsou spravována externě společnostmi BlackRock a State Street. V roce 2010 byl proveden třetí krok investice do akciových indexů. Ke konci roku 2010 bylo v akciích alokováno 6,3 % z tržní hodnoty devizových rezerv. Podle plánu schváleného bankovní radou bude velikost akciové expozice rovnoměrně zvyšována s cílem dosažení 10% podílu z devizových rezerv v roce 2011. Výnos EUR portfolia s benchmarkem MSCI Euro činil 1,20 %, USD akciové portfolio s benchmarkem S&P 500 zaznamenalo výnos 15,00 %, GBP portfolio s benchmarkem FTSE 100 vyneslo 12,47 % a výnos JPY portfolia s benchmarkem Nikkei 225 byl -1,38 %.

V roce 2010 byla uzavřena smlouva s Mezinárodním měnovým fondem (MMF) o poskytnutí bilaterální půjčky, podle které souhrnná částka úvěru počítaná na bázi kumulativu čerpaných tranší může dosáhnout v ekvivalentu až do výše 1,03 mld. EUR. V průběhu roku byly ze strany MMF načerpány tři úvěrové tranše v úhrnném objemu 52,5 mil. SDR, což představuje zhruba 6 % celkového úvěrového rámce.

STATISTIKA

Statistika ČNB pokračovala i v roce 2010 v rozšiřování datové základny pro analytické činnosti a rovněž rozšířila nabídku produktů, kterými informovala veřejnost o měnovém vývoji. V souladu s otevřenou komunikační strategií byl připraven přechod na režim zveřejňování doprovodných komentářů spolu se statistickými údaji. Statistiky sestavované ČNB se dále přiblížily evropským standardům a jsou tak v drtivé většině metodicky srovnatelné s nejvyspělejšími zeměmi Evropské unie. Zástupci statistiky se nadále podíleli na rozvoji metodiky a struktury nových statistických produktů EU prostřednictvím tří stálých výborů a více než deseti pracovních skupin ECB a Eurostatu. Další zaměstnanci byli zapojeni do činnosti dočasných pracovních týmů sestavených k řešení speciálních metodických otázek při tvorbě nových statistik. Jednalo se např. o sladování statistického a regulatorního výkaznictví úvěrových institucí a přípravu projektu, jehož cílem je sestavovat celoevropskou statistiku o držbě cenných papírů.

⁹ Veličina, která vyjadřuje citlivost ceny úročeného instrumentu na změnu úrovně úrokových sazeb. Stejně velký pokles úrokových sazeb znamená větší nárůst ceny instrumentu s delší durací a naopak.

Nejvýznamnějším obohacením statistických produktů bylo vytvoření a publikace kompletní sestavy statistiky čtvrtletních finančních účtů, a to od roku 2004. Tato velmi komplexní statistika pokrývá vzájemné finanční vztahy, stavy i toky mezi všemi ekonomickými sektory a podává tak informace o jejich věřitelské či dlužnické pozici a jejich vývoji. Tímto krokem byla úspěšně završena fáze rozvoje statistiky čtvrtletních finančních účtů, započatá v roce 2005. V oblasti měnových finančních institucí byly zahájeny sběry a zpracování dat podle novelizovaných nařízení ECB týkajících se rozvahových statistik a statistiky klientských úrokových sazeb. Nově byl legislativně pokryt sběr informací od účelových finančních institucí zapojených do sekuritizačních transakcí. Potřebu monitorování sekuritizace úvěrů odhalila finanční krize, ačkoli v ČR tento jev doposud nehraje významnou roli.

V oblasti statistického výkaznictví pokračovala orientace na progresivní metody sběru dat, tj. na sběr prvotních údajů. Pro potřeby sestavení platební bilance byly rozšířeny výkazy podle jednotlivých cenných papírů i na penzijní fondy a na nebankovní obchodníky s cennými papíry v případě služeb pro klienty. Na základě dohody s bankami a ve spolupráci s útvary dohledu nad finančním trhem byl připraven i výkaz o transakcích s deriváty. Koordinace sběrů dat jak v rámci ČNB, tak s Českým statistickým úřadem se v posledních letech stala základním principem šetrného zacházení s respondenty. S ČSÚ byla uzavřena dohoda o vzájemném sdílení dat, na základě které bude ČNB dodávat informace za celý finanční sektor. Tato spolupráce je ojedinělá i v rámci EU a umožnila ČSÚ zrušit řadu statistických šetření ve finančních institucích. Kromě snížení výkaznické zátěže respondentů tím dojde i ke sladění podkladových dat pro tvorbu na sebe navazujících statistik. K harmonizaci zdrojových dat mezi ČNB a ČSÚ došlo také v oblasti vládní finanční statistiky, sladěno bylo využívání administrativních zdrojů Ministerstva financí se statistickými výkazy ČNB.

ČNB se rovněž připravuje na zavedení nových mezinárodních standardů, např. nového odvětvového členění NACE2 a nového manuálu platební bilance Mezinárodního měnového fondu č.6, který bude platit od roku 2014. Ve druhém případě je zavedení koordinováno s postupy ČSÚ při zavádění nového standardu národních účtů. V roce 2010 byla ve spolupráci s ČSÚ připravována revize údajů zahraničního obchodu zboží a služeb za roky 2009 a 2010 a data byla publikována v březnu 2011. Národní data zahraničního obchodu pro potřeby národních účtů a platební bilance eliminují projevy ekonomické globalizace a nahrazují statistiku přeshraničního pohybu zboží konceptem změny vlastnictví. Nové údaje jsou sladěny s metodikou sestavování platební bilance a národních účtů v národním pojetí. Odborná veřejnost byla o přípravě revize dat informována na několika seminářích.

Poměrně rozsáhlým projektem byla příprava společného statistického šetření ČNB a Svazu průmyslu a dopravy ČR v nefinančních podnicích, které má sloužit analytickým účelům obou stran. Významnou agendu představovaly rovněž metodické aktivity v rámci ESCB, např. v oblasti HICP, zejména problematika zahrnutí cen imputovaného nájemného do HICP a sestavení a experimentální propočty sub-indexu HICP za administrativně stanovené ceny.

ČNB JAKO BANKA STÁTU

Česká národní banka poskytuje bankovní služby státu a veřejnému sektoru, a to na základě zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. Klienty České národní banky, kterým ČNB vede účty a provádí platební styk, jsou organizační složky státu, Česká správa sociálního zabezpečení, úřady práce a finanční a celní úřady. Mezi klienty ČNB patří i příspěvkové organizace a podnikatelské subjekty, které jsou příjemci dotací ze státního rozpočtu. ČNB rovněž vede účty státním fondům (jako jsou např. Státní fond dopravní infrastruktury nebo Státní fond život-

ního prostředí) a účty napojené na rozpočet Evropských společenství. Ve srovnání s rokem 2009 počet účtů vedených pro výše uvedené klienty poklesl cca o 400, ale i tak přesáhl 27 tisíc. Denně na těchto účtech proběhly desítky tisíc transakcí. Za celý rok 2010 bylo například jen v oblasti pojistného na nemocenské pojištění a politiku zaměstnanosti provedeno 7,8 milionů plateb, v oblasti státní sociální podpory bylo zaúčtováno 5,6 milionů transakcí.

Podpora řízení likvidity státní pokladny

Česká národní banka dlouhodobě (od roku 2000) spolupracuje s Ministerstvem financí na projektu budování státní pokladny. V jeho rámci zajišťuje především řadu služeb souvisejících s platebním stykem a rovněž denním řízením likvidity státní pokladny. Správcům jednotlivých rozpočtových kapitol poskytuje internetovou aplikaci, která jim umožňuje interaktivně nastavovat rozpočtové limity u jednotlivých výdajových účtů státní pokladny, kontrolovat nastavení limitů i výši čerpání na jednotlivých účtech.

V oblasti řízení likvidity státní pokladny zajišťuje Česká národní banka denně konsolidaci prostředků státu na tzv. souhrnném účtu státní pokladny¹⁰ a v průběhu dne úzce spolupracuje s Ministerstvem financí na řízení jeho likvidity. Pravidelně ráno je společně s pracovníky MF sestavován odhad příjmů a výdajů státní pokladny na aktuální den s výhledem na dny následující. V rámci zúčtovacího a platebního systému ČNB (ABO) jsou pak v průběhu dne porovnávány běžné výdaje daného dne s jejich

¹⁰ Souhrnný účet státní pokladny je definován zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, ve kterém jsou vymezeny účty podléhající konsolidaci. Mezi tyto účty patří především příjmové a výdajové účty státního rozpočtu, účty finančních úřadů, účty státních finančních aktiv, účty fondů organizačních složek státu a účet řízení likvidity státní pokladny.

krytím na účtech státu. ČNB pro účely monitorování těchto finančních toků vytvořila a dále průběžně zdokonaluje systém automatického předávání informací o stavu státní pokladny. Informace z tohoto systému jsou k dispozici příslušným pracovníkům v ČNB i MF, a to několikrát za hodinu od ranních hodin až do uzavření účetního dne. Sledování pohybů na účtech státní pokladny v reálném čase umožňuje stanovit směr (investiční nebo zápůjční) a objem denních operací na peněžním trhu ve prospěch státní pokladny tak, aby byly pokryty běžné výdaje a zároveň byly efektivně využity volné finanční zdroje státní pokladny. Přebytek zdrojů státní pokladny je investován na finančním trhu ve formě repo operací, popř. uložen ve formě depozit. V opačném případě, kdy by došlo k přechodnému nedostatečnému krytí výdajů prostředky státní pokladny, jsou další prostředky získány prodejem pokladničních poukázek na finančním trhu.

Na účtech státní pokladny denně procházejí prostředky v objemu miliard korun, přitom denní zůstatek souhrnného účtu státní pokladny se díky kvalitnímu řízení jeho likvidity daří udržovat na úrovni okolo 7 mil. Kč.

Podpora financování státního dluhu

V oblasti správy státního dluhu vykonává Česká národní banka pro Ministerstvo financí funkci fiskálního agenta. To znamená, že především zabezpečuje organizaci a provádění primárního prodeje státních dluhopisů, a to na krátkém i dlouhém konci výnosové křivky.

V oblasti krátkodobého dluhu uskutečnila ČNB v roce 2010 pro MF 28 aukcí státních pokladničních poukázek se splatnostmi 3, 6, 9 a 12 měsíců. Primární prodej probíhal standardně formou holandského aukčního prodeje a poukázek tak bylo prodáno celkem za 169 mld. Kč. V roce 2010 provedla ČNB pro MF také 24 aukcí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů, a to především ve formě znavuotevření stávajících emisí. Nově byly vydány 3 emise státních dluhopisů se splatnostmi 3, 5 a 11 let. Celkově bylo v těchto aukcích prodáno státních dluhopisů za téměř 165 mld. Kč (bez prodejů z portfolia MF).

V oblasti státních dluhopisů zajišťuje ČNB také funkci administrátora emisí, tedy především výplatu kuponů držitelům státních dluhopisů a splácení jistin maturujících emisí. Za rok 2010 byly vypláceny kupony 15 emisí státních dluhopisů a jistina jedné maturující emise v objemu 56,9 mld. Kč.

Objem dlouhodobého dluhu (v korunách i cizí měně) ve srovnání s rokem 2009 vzrostl z 1 031,6 mld. Kč na 1 163,3 mld. Kč.

EKONOMICKÝ VÝZKUM

Ekonomický výzkum v ČNB vytváří analytické a znalostní zázemí pro tvorbu měnové politiky, dohled nad finančním sektorem a udržování finanční stability a přispívá k rozvoji lidského kapitálu centrální banky. Ekonomický výzkum je také nástrojem, který napomáhá budovat pozici ČNB v rámci ESCB a směrem k odborné domáci a zahraniční veřejnosti. Podrobné informace o výzkumných aktivitách lze najít na webu ČNB v části „Ekonomický výzkum“.

V roce 2010 bylo publikováno šestnáct mezinárodně recenzovaných článků v řadách CNB Working Paper Series a CNB Research and Policy Notes. Zároveň byla publikována dvě čísla přehledové publikace Economic Research Bulletin; první číslo bylo věnováno 10. výročí ekonomického výzkumu v ČNB a druhé přizpůsobování mezd v Evropě. Deset výzkumných prací bylo publikováno v prestižních odborných časopisech jako je Economics of Transition, Scandinavian Journal of Economics nebo Journal of European Economic Association. Na výzkumných projektech spolupracují s ekonomy ČNB i experti zahraničních centrálních bank, mezinárodních organizací

a významných univerzit. Ekonomický výzkum ČNB byl hodnocen dle nejrozsáhlejší bibliografické databáze prací v oblasti ekonomického výzkumu RePEc mezi nejlepšími 10 % institucí zabývajících se ekonomickým výzkumem v Evropě. Relevance a kvalita výzkumných výstupů byla vyhodnocena v dokumentu Zpráva o ekonomickém výzkumu v ČNB v roce 2010. U příležitosti 10. výročí ekonomického výzkumu v ČNB byly publikovány názvy a abstrakty 265 časopisových článků, které publikovali ekonomové ČNB během uplynulých deseti let.

Koordinátoři výzkumných projektů jsou zapojeni do tvorby měnové politiky při přípravě stanovisek k Situačním zprávám o ekonomickém vývoji a záznamů a protokolů z měnověpolitických jednání. Stanoviska zajišťují vnitřní zpětnou vazbu k běžné analytické činnosti a přispívají k lepšímu rozhodování bankovní rady ČNB. Náměty z měnověpolitických diskuzí jsou zohledňovány při stanovování prioritních témat výzkumu tak, aby výzkumné projekty ČNB byly zaměřeny na relevantní témata, která odpovídají budoucím potřebám centrální banky. Výstupy výzkumných projektů jsou pravidelně využívány v dokumentech ČNB, přes 50 % výzkumných prací vstupuje přímo do Situačních zpráv, Zpráv o finanční stabilitě či Analýz stupně ekonomické sladěnosti České republiky s eurozónou.

ČNB již po šesté pořádala odbornou konferenci Research Open Day 2010, na které byly širší odborné veřejnosti představeny výsledky ekonomického výzkumu ČNB. Na této konferenci je pravidelně udělována cena „Economic Research Department Award“ za nejlepší výzkumnou práci. Podobně jako v předchozích letech ČNB pořádala ve spolupráci s Českou společností ekonomickou a s CERGE-EI čtyři semináře významných světových ekonomů, na kterých vystoupili Adam Posen (Bank of England), Pierre Siklos (Wilfrid Laurier University), Glenn Rudebusch (Federal Reserve Bank of San Francisco) a Michael Woodford (Columbia University).

V roce 2010 se ČNB stala členem nově vytvořené pracovní skupiny Eurosystem Macroprudential Research Network (MaRs). Aktivita této pracovní skupiny jsou koordinovány Evropskou centrální bankou a zaměřují se na zabudování modelů a ukazatelů finanční stability do rozhodovacího procesu centrálních bank.

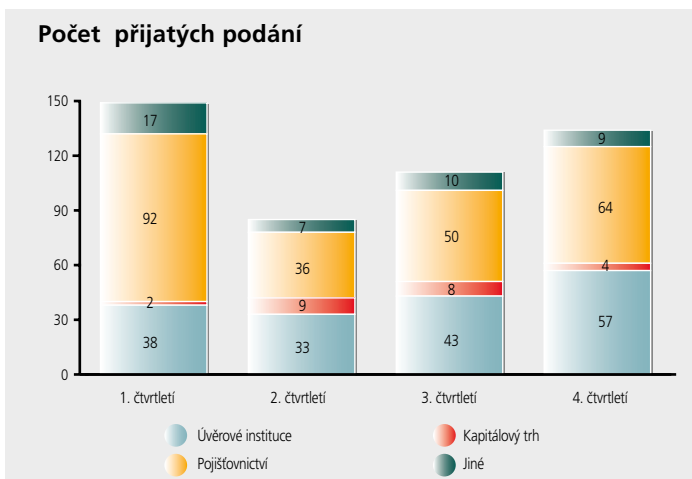
Poradním orgánem bankovní rady ČNB v oblasti výzkumu je Výbor pro ekonomický výzkum, mezi jehož členy jsou přední zahraniční odborníci. Hlavním posláním Výboru je vytvářet bankovní radě doporučení a zázemí pro rozhodování o výzkumných projektech. V roce 2010 pracoval Výbor ve složení: Nicoletta Batini (Mezinárodní měnový fond), Iain Begg (Evropský Institut při London School of Economics), Andrew Blake (Bank of England), Martin Čihák (Mezinárodní měnový fond), Carsten Detken (Evropská centrální banka) a Pierre Siklos (Wilfrid Laurier University). Prezidentem

Výboru byl guvernér ČNB Miroslav Singer a předsedajícím vrchní ředitel ČNB Kamil Janáček. Interními členy Výboru byli ředitelka samostatného odboru ekonomického výzkumu¹¹, ředitel sekce měnové a statistiky, ředitel sekce dohledu nad finančním trhem, ředitel sekce regulace a analýz finančního trhu, ředitel sekce řízení rizik a podpory obchodů a čtyři koordinátoři výzkumných projektů.

OCHRANA SPOTŘEBITELE

Samostatný odbor ochrany spotřebitele (SAOOS) pokračoval v roce 2010 ve své činnosti, která spočívá v přijímání (spotrebite@cnb.cz) a šetření podání spotřebitelů v souladu s působností vyplývající ze zákona o ochraně spotřebitele. S účinností od 1. ledna 2011 byla tato působnost rozšířena o oblast spotřebitelských úvěrů, kdy SAOOS dohlíží u osob podléhajících dohledu ČNB způsob plnění zákonných požadavků při nabízení spotřebitelských úvěrů, a to v celém rozsahu působnosti zákona. Zejména jde o dodržování povinností poskytovat povinné informace, vysvětlení a provádění zhodnocení úvěruschopnosti spotřebitele, včetně propočtů ekonomických parametrů nabízených spotřebitelských úvěrů (RPSN).

SAOOS v průběhu roku 2010 přijal celkem 479 podání spotřebitelů. Z tohoto počtu se 171 podání týkalo nedostatků v úvěrových institucích, 242 podání bylo vedeno proti činnosti pojišťoven a pojišťovacích zprostředkovatelů, 23 podání směřovalo na nedostatky v činnosti kapitálového trhu a zbytek tvořila podání ostatní, která nespádají do výše jmenovaných kategorií.

Ve druhé důležité oblasti – finančním vzdělávání – se ČNB společně s Ministerstvem financí podílela na projektu „Měření finanční gramotnosti dospělé populace“. Tento projekt vznikl na základě dlouhodobé spolupráce v meziresortní Pracovní skupině pro finanční vzdělávání a je jedním z klíčových kroků v rámci Národní strategie finančního vzdělávání, kterou schválila vláda v květnu 2010. Prosinčové zveřejnění výsledků poukázalo na to, že finanční vzdělanost je překvapivě nízká (výsledky měření jsou k dispozici na webové stránce ČNB v části „Ochrana spotřebitele“). Ve druhém pololetí se rovněž ve spolupráci s Ministerstvem financí uskutečnil cyklus přednášek „Finanční trh a my“ pro univerzity třetího věku pro téměř 500 posluchačů.

¹¹ Do konce září 2010 ředitelka samostatného odboru ekonomického výzkumu a finanční stability.

EVROPSKÁ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE, ZAHRANIČNÍ TECHNICKÁ POMOC

Evropská centrální banka, Evropský systém centrálních bank, Evropská rada pro systémová rizika

ČNB je od 1. května 2004 členem Evropského systému centrálních bank (ESCB), který se skládá z Evropské centrální banky (ECB) a 27 národních centrálních bank zemí EU. Guvernér ČNB se pravidelně účastní jednání Generální rady ECB, která je vedle Rady guvernérů a Výkonné rady jedním ze tří rozhodovacích orgánů ECB.

Generální rada zasedá pravidelně čtyřikrát ročně a jsou v ní zastoupeni guverněři všech národních centrálních bank zemí EU. V roce 2010 proběhly dvě telekonference Generální rady. V únoru se jednalo o finanční situaci Řecka. V květnu bylo na programu schválení pravidelné Konvergenční zprávy ECB o pokroku při plnění závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie zeměmi stojícími mimo eurozónu. Zpráva hodnotila vývoj v těchto zemích z hlediska naplňování ekonomických a legislativních kritérií pro přijetí eura. Hlavními body diskuze byla otázka udržitelnosti inflačního kritéria v případě Estonska, které se od 1. ledna 2011 stalo 17. členem eurozóny, a otázka finanční nezávislosti centrálních bank. Mezi pravidelné body projednávané na všech zasedáních Generální rady patřila i v roce 2010 problematika makroekonomického, měnového a finančního vývoje ve světě a v EU. Několikrát byly diskutovány záležitosti týkající se změny evropského dohledového rámce. V závěru roku 2010 byl ukončen legislativní proces a byly přijaty příslušné právní akty nezbytné pro vznik a zahájení činnosti nového Evropského systému finančního dohledu (ESFS – European System of Financial Supervision). Současně s prosincovým jednáním Generální rady ECB se konala i neformální jednání, která se týkala Evropské rady pro systémová rizika (ESRB – European Systemic Risk Board) a byla přípravou pro inaugurační jednání Generální rady ESRB v lednu 2011. Dále se na jednání Generální rady ECB diskutovaly zprávy o stavu veřejných financí, o zákazu měnového financování a o fungování ERM II, zpráva o vývoji bankovního sektoru, problematika tzv. exit strategie v návaznosti na proběhlou krizi apod.

Zástupci ČNB se stejně jako v minulých letech podíleli na práci 14 výborů ESCB a řady pracovních skupin. Projednávány byly zejména otázky spojené s evropskou a světovou hospodářskou situací, s novým uspořádáním regulace a dohledu nad finančním sektorem a informace o aktuálním stavu bankovních sektorů v různých zemích EU. Dále pak např. problematika výskytu padělků eurobankovek a euromincí, přípravy vydání eurobankovek 2. emise, projektů TARGET2 (centralizovaný systém zúčtování Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer System) a SEPA (jednotná oblast pro platby v eurech Single Euro Payment Area) a statistiky.

V rámci písemných konzultací ECB (tzv. written procedures) bylo v roce 2010 v ČNB zpracováno více než 140 materiálů. Ve 23 případech uplatnila ČNB připomínky formou dopisu guvernéra adresovaného prezidentovi ECB. Písemné konzultace představují povinnost členských zemí a EU konzultovat s ECB návrhy právních předpisů, které spadají do její působnosti. Česká republika nekonzultovala v roce 2010 s ECB žádný právní předpis.

Vztahy ČNB k orgánům Rady EU

Guvernér ČNB se pravidelně účastní neformálních zasedání Rady ECOFIN, která se konají dvakrát ročně vždy v zemi, jež předsedá Radě EU. V roce 2010 proběhla v dubnu v Madridu a na přelomu září a října v Bruselu. Víceguvernér ČNB se pravidelně účastní jednání Hospodářského a finančního výboru (EFC), který plní poradní funkci vůči Radě EU. ČNB se aktivně podílí i na činnosti podvýboru EFC pro otázky Mezinárodního měnového fondu (SCIMF).

Hlavním tématem Rady ECOFIN i většiny zasedání EFC v roce 2010 byla kromě pravidelné diskuze k aktuální ekonomické situaci především oblast finančních trhů. V první polovině roku probíhaly diskuze nad možností zavedení bankovní daně, což ČNB striktně odmítala. Zástupci ČNB opakovaně uplatňovali své výhrady též k oblasti krizového řízení ve finančním sektoru, především k filozofii transferů aktiv v rámci bankovních skupin a k novému pojetí pravomocí kolegií zástupců dohledu nad mateřskými a dceřinými společnostmi. Dalšími oblastmi zájmu Rady ECOFIN a EFC byly přípravy činnosti nově vzniklých evropských dohledových orgánů, vliv hodnocení zemí a finančních subjektů (rating) na finanční sektor, zátěžové testy evropských bank a posílení řízení ekonomiky EU.

V návaznosti na krizový vývoj v Řecku byl v květnu 2010 Radou ECOFIN schválen záchranný mechanismus v objemu až 750 mld. EUR s cílem pomoci zemím eurozóny, kterým případně dluhové problémy znemožní zajistit si na trhu další financování. Zahnuje prostředky z Evropského fondu finanční stability (European Financial Stability Facility – EFSF) a Evropského mechanismu finanční stabilizace (European Financial Stabilisation Mechanism – EFSM). Jeho součástí je dále příslib MMF poskytnout další financování, a to do výše 50 % příspěvku EU. Tento záchranný mechanismus byl aplikován v listopadu 2010 v případě Irska, kterému byl poskytnut souhrnný balík pomoci ve výši 85 mld. EUR. Na jednání prosincové Evropské rady bylo dojednáno vytvoření trvalého Evropského stabilizačního mechanismu (ESM), který by v roce 2013 nahradil stávající dočasné nástroje EFSF a EFSM.

V roce 2010 pokračovala jednání skupiny zemí G20, jejichž nejvyšší představitelé se sešli na summitech v Torontu (červen) a Soulu (listopad). Mezi nejvýznamnější otázky, které skupina v roce 2010 diskutovala, patřilo vytvoření Rámce pro silný, udržitelný a vyrovnaný růst, jehož součástí je sledování hospodářských politik jednotlivých členských zemí, reforma Mezinárodního měnového fondu a jeho nástrojů a implementace stabilizačních opatření v oblasti finančního sektoru.

Výbor pro EU

Výbor pro EU je orgánem vlády ČR pro stanovování a koordinaci pozic České republiky v EU a zasedá na úrovni členů vlády nebo na pracovní úrovni (vyšší představitelé státní správy, zpravidla náměstci ministrů). V rámci svého mandátu formuluje strategické zájmy ve vztahu k členství ČR v EU a definuje postoje k zásadním otázkám projednávaným v orgánech EU. Česká národní banka má vzhledem ke své nezávislosti statut přidruženého člena a informuje Výbor pro EU o vývoji vztahů k ESCB a k ECB dvakrát ročně.

V průběhu roku 2010 se ČNB pravidelně účastnila činnosti Výboru pro EU, zejména přípravy podkladů a připomínkového řízení k materiálům pro jednání Evropské rady a Rady EU (zejména Rady ECOFIN) v oblastech, které se dotýkaly její působnosti – hospodářské politiky, makroekonomické a finanční stability a finančních služeb. K nejvýznamnějším úkolům roku 2010 i zde patřila příprava nového dohledového rámce nad finančním trhem v EU. Na základě iniciativy ČNB získala ČR na zasedání Evropské rady v červnu 2010 výjimku vztahující se k budoucímu zavedení poplatku/daně z finančních služeb. ČNB se podílela na formulaci pozice ČR k vytvoření evropských záchranných mechanismů (EFSF, EFSM a ESM) a novým pravidlům pro ekonomické řízení, která doplňují a rozšiřují stávající ustanovení Paktu stability a růstu. Řešení těchto problémů nicméně v roce 2010 nebylo uzavřeno.

Mezinárodní měnový fond

V návaznosti na závěry výročních zasedání Mezinárodního měnového fondu (MMF) a Světové banky v Istanbulu v roce 2009 se MMF v roce 2010 zaměřil na – modernizaci dohledu v oblasti makroekonomického rámce a finančního sektoru, který by měl napomáhat globální stabilitě;

- zefektivnění tvorby a používání finančního úvěrového rámce s ohledem na omezené zdroje Fondu a potřebu snížit nadměrnou akumulaci devizových rezerv;
- reformu kvót a správy a řízení MMF.

V srpnu Výkonná rada MMF schválila reformy, týkající se prevence krizí. Byla zefektivněna nově zřízená „flexibilní úvěrová linka“ (zdvojnásobení doby čerpání na 1 rok, odstranění implicitního limitu na čerpání ve výši 1 000% kvóty a zvýšení ochrany zdrojů Fondu) a ustavena „preventivní úvěrová linka“ (pro členské země se zdravými ekonomickými fundamenty, které se však nekvalifikovaly pro využití „flexibilní úvěrové linky“).

Nejdůležitějším tématem se v roce 2010 stala reforma kvót a správy a řízení MMF. Výkonná rada 5. listopadu schválila návrh na navýšení kvót v rámci 14. všeobecné revize kvót. Následně 15. prosince schválila Rada guvernérů, nejvyšší orgán MMF, rezoluci, jejímž výsledkem bude bezprecedentní zdvojnásobení členských kvót a 6% přesun podílu kvót ve prospěch dynamicky se rozvíjejících ekonomik a rozvojových zemí. Součástí této rezoluce je i dohoda o zásadní změně Výkonné rady, kde EU ztratí 2 křesla ve prospěch skupiny rozvíjejících se ekonomik a rozvojových zemí. Tato změna se týká také belgické konstituce, jejímž členem je Česká republika. Schválení rezoluce nyní podléhá ratifikačnímu procesu v jednotlivých členských zemích.

V roce 2010 došlo k dílčímu čerpání bilaterální půjčky, kterou poskytla Česká republika MMF ve výši 1,03 mld. EUR.

Banka pro mezinárodní platby v Basileji

Banka pro mezinárodní platby (BIS) poskytuje vedle bankovních služeb centrálním bankám vysoce kvalifikovanou diskuzní platformu, na níž dochází k výměně informací a názorů a k případné koordinaci pozic v oblastech dotýkajících se činnosti centrálních bank. V roce 2010 k hlavním diskutovaným tématům, která jsou též předmětem výzkumu prováděného v rámci BIS, patřila přetrvávající rizika globální finanční stability, aktuální výzvy pro měnovou politiku, zdokonalení regulace finančního trhu a dohledu nad ním apod.

Guvernér ČNB se v roce 2010 účastnil pravidelných setkání guvernérů členských zemí BIS, pořádaných každé dva měsíce. Zástupce měla ČNB i na pravidelném setkání viceguvernérů a na jednáních Basilejské konzultační skupiny (Basel Consultative Group – BCG), která je součástí Basilejského výboru pro bankovní dohled (Basel Committee on Banking Supervision). Na expertní úrovni se ČNB zapojila do aktivit Pracovní skupiny pro měnovou politiku ve střední a východní Evropě (Working Party on Monetary Policy in Central and Eastern Europe).

V červnu 2010 se konalo za účasti guvernéra ČNB výroční zasedání a valná hromada akcionářů, která rozhodla o vyplacení běžné dividendy za finanční rok 2009/2010 ve výši 285 SDR na akcii a dodatečné dividendy ve výši 400 SDR na akcii. ČNB tak z titulu držby 5 705 akcií obdržela 3 907 925 SDR. Současně došlo díky zvýšení vlastního kapitálu BIS a následnému přecenění akcií ke zhodnocení majetkové účasti ČNB v BIS o 15,06 mil. SDR na celkových 115,36 mil. SDR.

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj

ČNB se pravidelně účastní jednání řady pracovních orgánů Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), zejména pak Výboru pro hospodářskou politiku a Výboru pro finanční trhy. Je tak zapojena do diskuzí k aktuálním poznatkům a trendům v oblasti makroekonomické a strukturální politiky s nejnávštějšími zeměmi světa. ČNB se podílela na přípravě pravidelného přehledu OECD o ekonomickém vývoji ČR, který byl projednán v lednu 2010 v Paříži za účasti člena bankovní rady ČNB. V dubnu se za přítomnosti generálního tajemníka OECD A. Gurríi uskutečnilo oficiální zveřejnění přehledu v ČR.

Evropská banka pro obnovu a rozvoj

Guvernérem ČR v Evropské bance pro obnovu a rozvoj (EBRD) je ministr financí ČR, guvernér ČNB vystupuje v roli jeho alternáta. ČR se aktuálně zapojuje především do projektů technické pomoci zastrešovaných EBRD. V budoucnu se tato oblast jeví jako slibná i pro případné zapojení ČNB.

Zahraniční technická pomoc

ČNB již zaujala pevné místo v komunitě centrálních bank, které poskytují zahraniční technickou pomoc (ZTP), a to prakticky ve všech základních oblastech činnosti. Naplňuje tak svůj strategický záměr předávat zkušenosti z procesu ekonomické transformace a začleňování do evropských a mezinárodních struktur partnerským centrálním bankám v transformujících se ekonomikách s perspektivou členství v EU a v zemích bývalého Sovětského svazu a Balkánu. Poptávka po know-how ČNB je trvale vysoká, na druhé straně zpětná vazba od účastníků seminářů a konzultací organizovaných v Praze a v cílových zemích je přínosná i pro experty České národní banky.

V roce 2010 se v rámci poskytované ZTP uskutečnilo celkem 39 akcí. ČNB uspořádala 10 seminářů, kterých se zúčastnilo 165 expertů z 29 centrálních bank. Velký zájem byl také o konzultace v ČNB, kterých se uskutečnilo 20 (66 účastníků z 15 centrálních bank). Zaměstnanci ČNB poskytovali expertní pomoc též ve formě konzultací v bance příjemce a lektorských vystoupení na akcích organizovaných v rámci ZTP zahraničními partnery. Celkový objem prostředků přímo vynaložených bankou v roce 2010 z příslušné rozpočtové položky na poskytovanou pomoc činil 832 tis. Kč.

V roce 2010 ČNB pokračovala spolu s dalšími centrálními bankami EU v realizaci projektu pro centrální banku Egypta v oblasti bankovního dohledu, financovaného z prostředků EU. Společně s Deutsche Bundesbank se ČNB podílela na realizaci projektu twinning-light organizovaného Evropskou komisí pro centrální banku Bosny a Hercegoviny v oblasti řízení lidských zdrojů. Experti ČNB se kromě toho již tradičně podíleli na misích Mezinárodního měnového fondu, který pokrývá financování těchto aktivit.

TECHNOLOGIE A BEZPEČNOST

Výpočetní a komunikační systémy

V oblasti informačních systémů a informačních technologií (IS/IT) Česká národní banka stejně jako v minulosti pokračovala v naplňování koncepčních záměrů nastartovaných v předcházejících letech. Nadále pokračoval trend snižování investičních a provozních výdajů při současném zajišťování kvalitních služeb a trvalého růstu technologické úrovně IS/IT.

V průběhu uplynulého roku bylo realizováno 26 projektů rozvoje IS a IT z celkového počtu 54 rozpracovaných projektů. Z toho se 33 projektů zabývalo podporou činností zejména v oblastech statistiky, dohledu nad finančním trhem, bankovních obchodů, emise a řízení peněžního oběhu, platebního styku a zúčtování bank a interního účetnictví a hospodaření České národní banky. Zbývající projekty řešily obnovu systémového a uživatelského prostředí s akcentem na růst výkonu i dostupnosti a zvyšující se nároky na bezpečnost a podporu ostatních oblastí činnosti ČNB. Konkrétně proběhla obnova přístupové vrstvy datové sítě na pobočkách ČNB v souladu s Programem obnovy datové sítě ČNB, byly obnoveny notebooky pro dohledové sekce a také pracovní stanice dealerských pracovišť. Dále byly vytvořeny podmínky pro rutinní virtualizaci serverů a započal kontinuální proces snižování počtu fyzických serverů v ČNB.

Pokračuje spolupráce ČNB v systému ESCB (Evropský systém centrálních bank) a propojují se postupně informační systémy ČNB a ESCB (statistické výkaznictví, výměna dat mezi národními dohledy). Nemalé úsilí věnovala sekce informatiky činnostem souvisejícím se zahájením činnosti výborů ESAs (European Supervisory Authority).

V oblasti dohledu byla vytvořena jednotná evidence regulovaných a registrovaných subjektů, která umožňuje prezentovat povinně zveřejňované základní informace na webu ČNB.

V oblasti bezpečnosti byly plošně zavedeny čipové karty umožňující bezpečné přihlášení do informačních systémů a bezpečné ukládání certifikátů používaných např. pro elektronický podpis. Byla posílena bezpečnost přenosných zařízení (notebooků) využitím SW pro úplné šifrování pevných disků. Současně byl rozšířen systém pro systematické vyhledávání známých zranitelností pro platformu serverů, klientských stanic i multifunkčních zařízení. V návaznosti na zavedení systému Datových schránek jsou možnosti využití elektronického podpisu stále více prosazovány i ve vnitřním styku.

V neposlední řadě byl také nahrazen již zastaralý systém pro plánování rozvoje služeb IT novým systémem, který efektivněji podporuje proces plánování a řízení portfolia projektů IS/IT.

ČNB v systému krizového řízení

ČNB je vzhledem ke svému postavení na finančním trhu ČR důležitým a zároveň velmi citlivým místem, na němž je bezesbytku závislé plynulé fungování ekonomiky státu. ČNB proto dlouhodobě plánuje příslušná opatření k zajištění bezpečnosti a kontinuity vlastních činností a vytváří podmínky pro zvýšení odolnosti celé organizace v době mimořádných událostí. Tento proces je formálně ukotven v Krizovém plánu ČNB a jeho prováděcí dokumentaci.

Problematicke testování prováděcí dokumentace je v ČNB věnována velká pozornost. V roce 2010 tak mimo jiné proběhly pravidelné testy business continuity, jejichž cílem bylo ověřit připravenost a funkčnost záložních pracovišť vybraných organizačních útvarů ČNB.

Za zcela mimořádný počín lze označit organizaci součinnostních cvičení ČNB s Policií ČR, jejichž námětem bylo řešení mimořádných událostí bezpečnostního charakteru typu přepadení a vzetí rukojmí z řad zaměstnanců ČNB. Provedená cvičení se vyznačovala náročností v provedení, zejména s ohledem na koordinaci činností většího počtu zasahujících a podpůrných útvarů Policie ČR. Cílem cvičení bylo ověřit a procvičit postupy provedení zásahu Policie ČR proti nebezpečným pachatelům zvláště závažných trestných činů. Doplněním vnitřního plánu testování ČNB o součinnostní cvičení s Policií ČR a účastí ČNB na štábním cvičení Krize 2010 je dlouhodobě zajišťována systematická příprava zaměstnanců ČNB v oblasti krizového řízení, která jim umožňuje úspěšně vystupovat při řešení mimořádných událostí jak lokálního, tak celostátního rozsahu.

ČNB A VEŘEJNOST

EXTERNÍ KOMUNIKACE

Komunikačním cílem České národní banky je udržovat a podporovat obraz ČNB jako všeobecně respektované, důvěryhodné a odborně zdatné instituce nejen v tuzemsku, ale i za hranicemi České republiky. Podle posledních průzkumů agentury STEM věřilo ČNB 77 procent občanů, což bylo nejvíce od roku 1999, kdy byla prvně důvěryhodnost zjišťována.

Záměrem komunikace bylo i v roce 2010 posilování vysvětlujících prvků a seznamování laické i odborné veřejnosti s širšími souvislostmi sdělovaných a prezentovaných témat. Hlavním nástrojem komunikace ČNB jsou webové stránky www.cnb.cz, jejichž část věnovaná dohledu nad finančním trhem prošla výraznější obměnou. V loňském roce vznikly stránky www.cnbprovsechny.cz zaměřené na témata pro nejširší veřejnost a finanční vzdělávání. Webové stránky ČNB v roce 2010 denně navštívilo 7 tisíc uživatelů, kteří průměrně stáhli 79 tisíc stránek. ČNB dále pokračovala v aktualizaci svého profilu na mikroblogovací sociální síti Twitter, díky němuž mohla alternativní cestou předávat neaktuálnější informace zahraničním pozorovatelům.

V komunikaci měnověpolitických témat bylo hlavní událostí snížení úrokových sazeb na historické minimum v květnu 2010. V zájmu posílení transparency ČNB následovala celosvětový standard a stanovila pevný čas pro zveřejňování rozhodnutí bankovní rady o nastavení úrokových sazeb. Měnové rozhodnutí ČNB od počátku roku 2010 zveřejňuje v den jednání bankovní rady ve 13:00 hodin. Tisková konference guvernéra ČNB, který rozhodnutí bankovní rady vysvětluje, se pravidelně koná ve 14:30 hodin. ČNB předem oznamuje účast členů bankovní rady na měnověpolitickém zasedání a týden po rozhodnutí o měnové politice i hlasování jednotlivých členů bankovní rady. Z tiskové konference ČNB zveřejňuje audiozáznam a od roku 2010 nově i videozáznam, oba dostupné na webových stránkách banky. V samostatné závěru roku 2010 ČNB a Ministerstvo financí ve společném oznámení v souladu s všeobecným očekáváním doporučily prozatím nestanovit cílové datum přijetí eura.

Neplánovanou náplň komunikační aktivity přineslo osobní rozhodnutí guvernéra ČNB Zdeňka Tůmy odstoupit z funkce již k 30. červnu 2010, tedy o více než sedm měsíců před vypršením jeho řádného šestiletého mandátu. Novým guvernérem ČNB prezident republiky jmenoval s účinností od 1. července 2010 Miroslava Singera, dosavadního viceguvernéra ČNB.

Veřejnost měla v roce 2010 poprvé po čtyřech letech příležitost nahlédnout do jindy přísně střežených prostor ústředí budovy ČNB v Praze v ulici Na Příkopě. Dne otevřených dveří se v červnu zúčastnilo rekordních více než čtyři tisíce návštěvníků. Ti mohli spatřit například pracovnu guvernéra, pracoviště dealingu nebo Expozici ČNB v místě původního trezoru. Součástí akce byla i tématická vystoupení členů bankovní rady, testování znalostí o financích nebo ukázky padělků a předvádění tiskařské techniky. Informace o přípravě Dne otevřených dveří ČNB poprvé v historii sdílela s uživateli sociální sítě Facebook, kde s předstihem představovala jednotlivá zastavení prohlídkové trasy.

Ze strany veřejnosti a médií nepolevil ani zájem o témata spojená s finanční stabilitou a s regulací a dohledem nad finančním trhem. U dohledu dominovalo zdůrazňování pozic a postojů ČNB vůči nově vznikajícím evropským dohledovým institucím, a to jak v domácích, tak zahraničních médiích. Od roku 2010 začala ČNB pravidelně, ve čtvrtletní periodicitě, publikovat výsledky zátěžových testů bank, čímž v době odeznívající finanční krize zareagovala na zvýšenou potřebu aktuálních informací o rizicích, jimž bankovní sektor čelí. Testy ukázaly, že banky zůstaly i nadále odolné vůči silným šokům.

V peněžní oblasti ČNB připomněla, že padělky české měny zůstávají málo nebezpečné, a předem oznámila stažení bankovky v hodnotě 50 Kč z oběhu s účinností od 1. dubna 2011 a termíny pro její výměnu za platné oběživo v komerčních bankách a na pokladnách ČNB. Poslední dvě emise zlatých mincí z pětiletého cyklu „Kulturní památky technického dědictví“ a zejména vydání pamětní stříbrné mince k připomenutí 700 let, které uplynuly od nástupu Jana Lucemburského na trůn a jeho sňatku s Eliškou Přemyslovnou, přilákaly pozornost nejen sběratelů, ale i širší veřejnosti. Emisi této stříbrné mince v nominální hodnotě 200 Kč, jejíž obdobu v hodnotě 700 eurocentů vydala i lucemburská centrální banka, uvedli v září v Královském sále hradu Křivoklát guverněři obou bank Miroslav Singer a Yves Mersch.

Ze strany veřejnosti pokračoval dlouhodobý trend nárůstu konkrétních dotazů spojených s aktivitami ČNB. Veřejnost může oslovit ČNB prostřednictvím bezplatné zelené linky na telefonním čísle 800 160 170, e-mailem na adrese info@cnb.cz nebo písemně. Počet vyřízených e-mailových podání loni vzrostl na 3 861 z 3 303 v roce 2009, počet telefonických dotazů se zvýšil na 3 757 z předloňských 3 222 a počet dopisových podání stoupl na 456 z předchozích 404.

EXPOZICE

Celoročně otevřená stálá výstava ČNB „Lidé a peníze“ završila 9. rok svého provozu a za toto období si ji prohlédlo přes 136 000 návštěvníků. Zájem o ni je neustále velký, což potvrzuje nejen návštěvnost během červnového Dne otevřených dveří, ale také skutečnost, že návštěvní termíny jsou rezervovány již na dva roky dopředu. Vzhledem k tomu, že nabízí ojedinělý souhrn informací o vývoji platidel a měnové politiky na území našeho státu koncentrovaný na jednom místě, byli nečastějšími návštěvníky stejně tak jako v minulých letech studenti středních a vysokých škol, kteří zde hledají podklady pro své ročníkové či diplomové práce. Konceptně zůstává náplň expozice ČNB zachována. Pravidelně jsou do vitrín popisujících „Současnost“ doplňovány exponáty (pamětní stříbrné a zlaté mince) a u příležitosti Dne otevřených dveří byly aktualizovány všechny relevantní texty, grafy a tabulky. Modernizací a aktualizací prošla i audiovizuální technika. Došlo k výměně HW a SW řídicího systému kinosálu a dosluhující klasické dotykové obrazovky v informačních kioscích byly nahrazeny moderními průmyslovými LCD monitory. Dílčích úprav doznal i úvodní audiovizuální pořad.

Expozice ČNB je využívána nejen k „běžným prohlídkám“ na základě rezervací v průběhu celého roku, ale i k mimořádným prohlídkám skupin a škol či jako předmět filmových a fotografických kulis pro televizní pořady a odborné články

v časopisech. Vzhledem k její unikátnosti se zde konají také setkání s oficiálními tuzemskými a zahraničními návštěvami. Další informace lze dohledat na webu ČNB v části „Expozice ČNB“.

ODBORNÁ KNIHOVNA

Ve sledovaném časovém období pokračovala odborná knihovna ČNB v plnění svých hlavních úkolů – sběru, uchování a zpřístupňování informací uživatelům z řad zaměstnanců i odborné veřejnosti. Jedná se o výpůjční, poradenské, referenční, bibliograficko-informační a rešeršní služby (vyhledávání informací ze všech dostupných informačních zdrojů). Vysoce specializovaný fond a přístupy do elektronických zdrojů umožňují uživatelům získat řadu informací. Jedná se o informace z oblasti bankovníctví a ekonomie obecně, práva, výpočetní techniky a okrajově i z některých dalších oborů. Knihovna ve svých fondech uchovává a zpřístupňuje více než 61 000 svazků publikací a 800 titulů periodik. V roce 2010 činil roční přírůstek 2 408 knih, 1 702 skript, výzkumných a výročních zpráv, kolem 7 000 kusů periodik a ostatních publikací (materiály bank, brožury atd.).

Množství tištěných publikací centrálních bank i významných mezinárodních institucí se každoročně snižuje a tyto dokumenty jsou dostupné pouze v elektronické podobě. Ve sledovaném období zajišťovala knihovna i nadále přístup do vybraných bibliografických, plnotextových a číselných databází.

V souladu s koncepčními záměry dalšího rozvoje knihovny pokračoval proces digitalizace historického fondu knih a ostatních publikací. Do plnotextových souborů ve formátu PDF bylo převedeno a v lokální síti knihovny zpřístupněno více než 300 jedinečných titulů. V roce 2010 byl dokončen rozsáhlý projekt katalogizace neperiodických archivních fondů, které jsou v knihovně uloženy v mnoha případech již od počátku její existence. Jedná se především o nejrůznější dokumenty tuzemských i zahraničních bank a materiály ekonomické povahy, často zcela ojedinělé v rámci knihoven ČR. Celkem bylo katalogizováno a zpřístupněno více než 5 000 titulů. V následujících letech bude odborná knihovna realizovat podobný projekt, tentokrát zaměřený na periodické fondy uložené v knihovně.

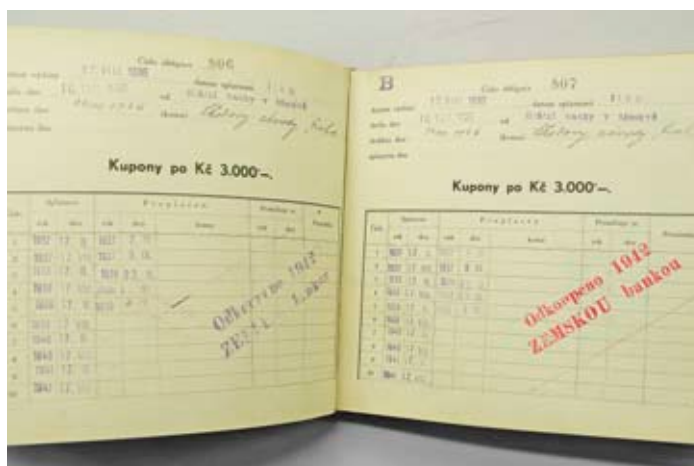
Veškeré informace lze získat osobní návštěvou knihovny nebo prostřednictvím internetové stránky http://www.cnb.cz/cs/verejnost/knihovna_cnb/ nebo přímo v on-line katalogu <http://sd.ruk.cuni.cz/tinweb/cnbanka/k6> a prostřednictvím elektronické pošty na adrese lib@cnb.cz

ARCHIV ČNB

Archiv ČNB náleží mezi veřejné specializované archivy. Jeho hlavním posláním je péče o archiválie, jejichž původcem je Česká národní banka a její právní předchůdci. Dokumenty jsou součástí Národního archivního dědictví a jsou odborně zpracovávány archiváři ČNB tak, aby mohly být zpřístupněny široké veřejnosti. Archiv ČNB dlouhodobě usiluje o rozšíření povědomí o kontinuitě a diskontinuitě dějin českého finančního trhu.

V Archivu ČNB se ke konci roku 2010 nalézalo 59 archivních fondů o celkové metrži 6 714 bm. Archiválie pocházejí z let 1819 až 1999. Pro studium těchto archivních souborů mohou badatelé využívat archivní pomůcky v knižní i elektronické podobě. Nové elektronické vyhledávací pomůcky jsou badatelům zpřístupněny prostřednictvím aplikace VadeMeCum. V současné době mohou badatelé vyhledávat dokumenty ve dvou rozsáhlých databázích, v nichž se nalézá 252 525 podrobných záznamů.

V průběhu roku 2010 navštívilo badatelnu archivu 44 badatelů, kteří zde strávili 244 badatelských dní. Nejčastěji to byli studenti vysokých škol, především ekonomického a historického směru, vysokoškolští učitelé a pracovníci odborných vědeckých

pracovišť. Nejvíce studovanými tématy byly otázky vývoje bankovního systému českých zemí, osudy významných osobností československého bankovníctví a historie významných československých společností zejména v období I. ČSR. Dále byly studovány např. dějiny čl. zahraničního obchodu a vývoje světových hospodářských oblastí z československého pohledu. Badatelská agenda zahrnuje i konzultační činnost, která je poskytována všem studujícím.

Nedílnou součástí práce archivu je zpracovávání rešerší. V roce 2010 byly nejčastěji zpracovávány rešerše k dokumentům týkajícím se vývoje historických směnných kurzů československé měny a historie českého a středoevropského bankovníctví. Agenda rovněž zahrnuje i tzv. reklamace, které se věnují majetkoprávním otázkám.

Stejně jako v minulých letech, také v roce 2010 byly pořádány odborné exkurze pro studenty vysokých škol, jimž bylo umožněno nahlédnout do archivních dokumentů českých bank. Exkurze jsou vždy tématicky přizpůsobovány studijnímu oboru účastníků.

V průběhu roku 2010 se uskutečnila výstava pod názvem „Život TGM na Hradě – všední i sváteční“, pořádaná Kanceláří prezidenta republiky. Návštěvníci výstavy měli možnost se seznámit s jedním z děl z rozsáhlé kolekce obrazových dokumentů, kterou spravuje Archiv ČNB.

Archiv ČNB se dále věnuje činnosti odborné a vědecké. Jeho zaměstnanci se aktivně účastní odborných jednání domácích a zahraničních vědeckých společností, které se zaměřují na výzkum dějin bankovníctví, hospodářského myšlení a metodiky archivnictví. Archiv ČNB je členem asociace European Association for Banking and Financial History (EABH), kde je od roku 2009 zastoupen i v jejích statutárních orgánech (Academic Advisory Council). V rámci této asociace se podílí i na činnosti jejího odborného komitě Corporate Culture Memory Task Force, které usiluje o ochranu archivního dědictví finančních institucí.

Všem zájemcům o studium v Archivu ČNB, popř. zájemcům o historicko-ekonomické informace slouží k základní orientaci web ČNB, část „Archiv ČNB“, a e-mail „archiv@cnb.cz“.

KONGRESOVÉ CENTRUM

Kongresové centrum ČNB je místem, kde se setkává nejvyšší vedení ČNB s představiteli centrálních bank jiných států, poslanci a senátoři Parlamentu ČR, představiteli finančních trhů, zaměstnaneckých a odborových svazů, finančními analytiky a novináři. Odborné útvary zde pořádají konference, přednášky, Reserach Open Day, prezentace i pravidelné čtvrtletní zkoušky pojišťovacích zprostředkovatelů a tiskové konference. Mezi nejvýznamnější akce uplynulého roku patřily bezesporu semináře „Inflation Targeting“ a „Market Consistent Embedded Value“. Kongresové centrum bylo hostitelem pracovních jednání výboru a pracovních skupin Evropské centrální banky i Evropského systému centrálních bank, jako např. ECB WGs Meeting nebo Basel Consultative Group.

Prostory kongresového centra nebyly využívány pouze pro potřeby ČNB, ale byly nabídnuty vysokým školám, veřejně prospěšným institucím a dalším organizacím. V roce 2010 se zde například konalo 18. Evropské bankovní a finanční fórum pořádané pan-evropskou společností pro kulturu, vzdělávání a vědecko-technickou spolupráci, konference AFIZ „Hrozby a příležitosti nové evropské legislativy na finančním trhu“ či konference různých vysokých škol. Konaly se zde i prezentace a gala večery firem, např. koncert u příležitosti „Světového dne vody“, výroční konference CIO Network, vyhlášení vítěze soutěže „Best of realty“ nebo vánoční setkání Commerzbank.

Hosté do kongresového centra nepřicházejí pouze na konference a semináře, ale i pro příjemné kulturní zážitky. V roce 2010 se ve velkém sále kongresového centra mimo jiné uskutečnilo 8 koncertů vážné hudby. Začátek roku byl věnován již tradičně Frederyku Chopinovi. Dalším v pořadí byl zahajovací koncert jubilejní 10. sezony komorního orchestru Berg pod dirigentem Peterem Vrábelem, vystoupení Filharmonie Hradec Králové, dva koncerty Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro a dva koncerty komorního orchestru Pavla Haase. Koncertní rok byl uzavřen večerem pod názvem „Young Czech Talents“, při němž vystoupili nadějní mladí interpreti se skladbami starých mistrů.

Pokračovala i tradice pořádání výstav fotografií ve foyeru kongresového centra. Jako první se konala výstava „Zlatý fond, výběr šestý – Portrét“. Jednalo se o výběr z fotografií zapůjčených Národním muzeem fotografie o.p.s. v Jindřichově Hradci. Následovala výstava prací studentů a pedagogů Ateliéru aplikované a reklamní fotografie Fakulty umění a designu ústecké Univerzity Jana Evangelisty Purkyně pod názvem „Mezi realitou a nadrealitou“ a jako poslední se uskutečnila výstava „Praha objektivem tajné policie“, připravená ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů.

Další informace lze nalézt na webu ČNB v části „O ČNB/Sídlo ústředí ČNB/Kongresové centrum ČNB“.

ČNB A JEJÍ LIDÉ

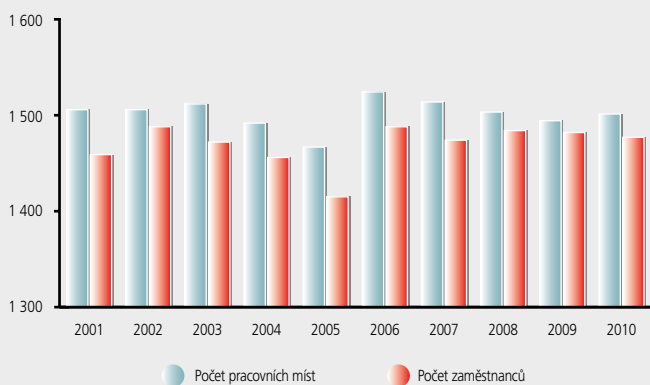

Česká národní banka dlouhodobě motivuje zaměstnance k rozvíjení odborných znalostí a schopností. Jejím cílem je zvyšovat efektivitu a produktivitu jejich práce. V řízení lidských zdrojů ČNB dbá i na soulad zájmů zaměstnanců se svými dlouhodobými cíli a úkoly.

Počet pracovních míst a zaměstnanců

K 31. 12. 2010 pracovalo v ČNB 1 477 zaměstnanců, tedy o 5 méně než na konci roku 2009. Celková míra fluktuace zaměstnanců, zahrnující také zaměstnance, jejichž místa byla zrušena na základě organizačních změn, činila 6,8 %. Průměrná délka hlavního pracovního poměru v ČNB k 31. 12. 2010 se oproti minulým letům nepatrně zvýšila na 13,4 let (k 31. 12. 2009 to bylo 12,9 let). Počet systemizovaných pracovních míst meziročně vzrostl o 7. Tento nárůst byl způsoben zejména posílením dohledu ČNB nad subjekty a osobami poskytujícími služby finančních zprostředkovatelů.

Počet systemizovaných pracovních míst a skutečný počet zaměstnanců

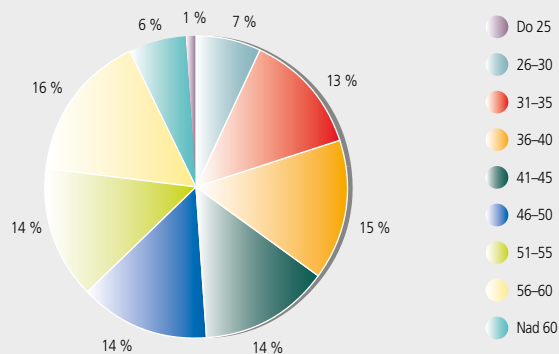

Nábor a výběr zaměstnanců

Pro kvalitní plnění úkolů i v budoucnosti je zcela zásadní, aby ČNB vyhledávala a přijímala do pracovního poměru vysoce kvalitní zaměstnance, kteří budou zodpovědně plnit úkoly ve svém oboru a budou mimořádně motivováni k podávání špičkových pracovních výkonů. Na základě výsledků vnějších výběrových řízení, do kterých se přihlásilo 1 953 uchazečů, bylo obsazeno 27 nejvýznamnějších pracovních pozic. Volná pracovní místa jsou inzerována interně na intranetu ČNB, externě na webové stránce ČNB, na internetových portálech zaměřených na oblast trhu práce a v denním tisku. Nové zaměstnance ČNB také získává přímým oslovením vybraných studentů závěrečných ročníků vysokých škol. Ve snaze získávat co nejkvalitnější uchazeče a zároveň efektivně využívat finanční prostředky ČNB také vede databázi uchazečů o zaměstnání, a pokud dojde k uvolnění pracovního místa, osloví je a vyzve je k účasti na výběrovém řízení.

Složení zaměstnanců z hlediska vzdělání, věku, a zastoupení žen a mužů

ČNB je zaměstnavatelem rovných příležitostí, čemuž odpovídá i struktura jejích zaměstnanců. Povaha cílů a úkolů ČNB odráží zastoupení zaměstnanců v jednotlivých vzdělanostních kategoriích. V roce 2010 činil podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců 51 %, podíl zaměstnanců s vyšším odborným vzděláním nebo se středoškolským vzděláním ukončeným maturitou (včetně učebních poměrů s maturitou) 37,8 % a podíl zaměstnanců s učebním poměrem bez maturity nebo se základním vzděláním 11,2 %.

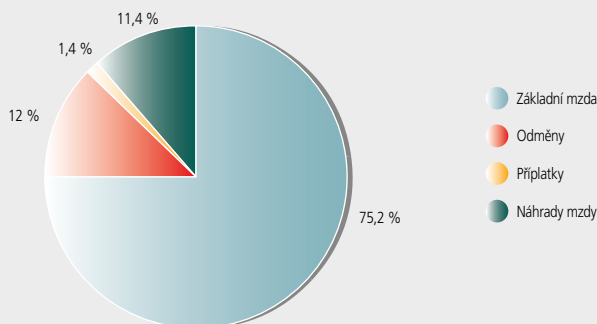
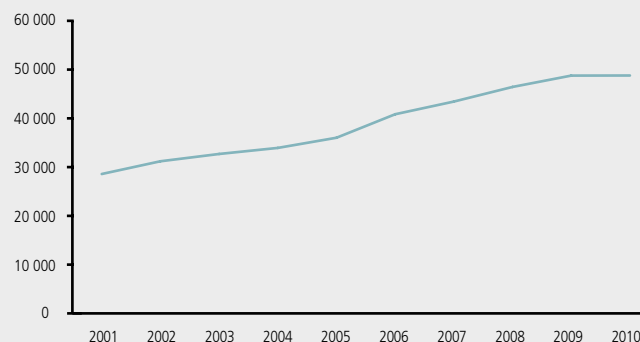
Věková struktura zaměstnanců**Zastoupení mužů a žen**

Změny ve věkové struktuře ČNB jsou oproti roku 2009 minimální. Jednotlivé věkové kategorie jsou zastoupeny rovnoměrně, což zajišťuje optimální skladbu pracovních týmů a bance tak nehrozí rizika vyplývající z generační obměny zaměstnanců. K 31. 12. 2010 dosahoval průměrný věk zaměstnanců ČNB 44,9 roku (v předcházejícím roce 44,8 roku).

Rovněž zastoupení mužů a žen v ČNB je vyrovnané. Poměr počtu mužů k počtu žen činil v závěru roku 2010 přibližně 49:51.

Motivační systém

Mzdový systém a dvoufázový systém hodnocení zaměstnanců navázaný na odměny za výsledky práce jsou základními pilíři ovlivňování výkonnosti zaměstnanců ČNB. Další nedílnou součástí systému motivace zaměstnanců je pravidelné poskytování zpětné vazby vedoucími zaměstnanci v rámci pracovních týmů. Vedoucí zaměstnanci, jakožto správci mzdových prostředků svého útvaru, jsou v rámci nastaveného systému motivováni k průběžnému vyhodnocování vytíženosti, skladby a počtu členů týmu.

Podíl jednotlivých složek mzdy na objemu vyplacených mezd v roce 2010**Vývoj průměrné měsíční mzdy zaměstnanců ČNB**

Náklady na zaměstnance dosáhly 1 261 mil. Kč a oproti roku 2009 vzrostly o 3,9 %. Na mzdových prostředcích bylo vyplaceno 871,5 mil. Kč, tj. o 0,1 % více než v roce 2009. Odvody zákonného pojistného dosáhly částky 297 mil. Kč. Ostatní sociální náklady včetně zaměstnanecích benefitů činily 59,4 mil. Kč. Největší část z nich (19,8 mil. Kč) představovaly příspěvky poskytnuté zaměstnancům na jejich životní a penzijní připojištění.

Členům bankovní rady byly vyplaceny mzdy v tomto objemu:

	Hrubá mzda v Kč ¹⁾	Čistá mzda v Kč ²⁾
Zdeněk Tůma	2 743 021 ³⁾	2 095 111
Miroslav Singer	4 051 406 ⁴⁾	3 216 908
Mojmír Hampl	3 567 307	2 805 424
Vladimír Tomšík	3 336 552 ⁵⁾	2 561 234
Robert Holman	3 069 624	2 375 625
Pavel Režábek	3 090 915	2 377 283
Eva Zamrazilová	3 038 030	2 367 143
Kamil Janáček	1 605 957 ⁶⁾	1 131 344

1) Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, náhrady mzdy, odměny za výsledky práce a mzdové zvýhodnění za práci ve dnech pracovního klidu.

2) Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení „stropovaného“ pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a daně z příjmu a připočtení slevy na dani na poplatníka a na vyživované dítě.

3) Zdeněk Tůma rezignoval ke dni 30. června 2010 na funkci guvernéra České národní banky a k 31. červenci 2010 ukončil své působení v České národní bance.

4) Miroslav Singer byl jmenován s účinností od 1. července 2010 guvernérem České národní banky.

5) Vladimír Tomšík byl jmenován s účinností od 1. července 2010 viceguvernérem České národní banky.

6) Kamil Janáček byl jmenován s účinností od 1. července 2010 členem bankovní rady České národní banky.

V rámci úsporných opatření České národní banky a na základě rozhodnutí bankovní rady ČNB byly v roce 2010 sníženy základní mzdy a odměny za výsledky práce všech členů bankovní rady o 4 %.

Profesionální rozvoj zaměstnanců ČNB

Systematický profesionální rozvoj zaměstnanců je nedílnou součástí efektivního řízení lidských zdrojů. Probíhá v rámci vzdělávacího systému, který zahrnuje interní vzdělávání organizované ČNB, vzdělávání zajišťované tuzemskými externími organizacemi včetně studia na vysokých školách a vzdělávání v zahraničí. Celkové náklady na profesionální rozvoj zaměstnanců ČNB v roce 2010 dosáhly výše 33 mil. Kč.

Ve struktuře interních vzdělávacích akcí tvořily podstatnou část odborné kurzy zaměřené na prohloubení znalostí v jednotlivých oblastech činnosti ČNB. Pro nové zaměstnance se vedle kurzů, v nichž se seznamovali se základními funkcemi centrální banky, uplatnil i e-learningový vstupní kurz a různé formy stáží v jednotlivých útvarech banky. Důležitou součástí interního vzdělávání bylo i vzdělávání manažerů zaměřené převážně na komunikační techniky, řízení změn, budování a vedení týmů. Pokračoval rovněž rozsáhlý vzdělávací projekt „Rozvoj firemní kultury a měkkých dovedností zaměstnanců ČNB“ zahájený v roce 2009. Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Praha Adaptabilita. V roce 2010 bylo v jeho rámci uskutečněno 20 seminářů a zahájen program individuálního koučování pro vybrané vedoucí zaměstnance ČNB. Krátkodobé externí vzdělávací akce pořádané formou seminářů a workshopů sloužily jak k získání informací týkajících se nových právních předpisů, tak i novinek uplatňovaných v praxi. Formou externího vzdělávání bylo řešeno i školení specialistů v oblasti IT.

V oblasti zahraničního vzdělávání zaujímala významný podíl spolupráce ČNB s partnerskými centrálními bankami, Mezinárodním měnovým fondem, Joint Vienna Institute a Financial Stability Institute. K nevyužívanějším vzdělávacím akcím patřily semináře a workshopy zaměřené na oblast finanční stability, ekonomického

modelování a vývoje finančních trhů. V oblasti regulace a dohledu nad finančním trhem se dále zvyšoval počet zaměstnanců, kteří se zúčastnili seminářů organizovaných CEBS, CESR a CEIOPS. Významnou součástí odborného vzdělávání zaměstnanců bylo rozšíření znalostí a zkušeností formou konzultací a krátkodobých studijních pobytů mezi zaměstnanci centrálních bank a institucí regulace a dohledu nad finančním trhem v rámci EU.

Pokračovalo aktivní zapojení ČNB do vzdělávání v rámci Evropského systému centrálních bank, a to nejen ve formě účasti na vzdělávacích akcích, ale i ve formě organizování seminářů v ČNB, kterých se zúčastňují zaměstnanci ostatních centrálních bank EU.

Jazyková výuka probíhala formou dlouhodobé jazykové výuky nebo intenzivní jazykové výuky, zaměřené zejména na prohloubení znalostí odborné terminologie a komunikačních schopností. Pokračovala rovněž pravidelná doplňková výuka prostřednictvím e-learningu. Jazykové kvalifikační požadavky pro výkon manažerských funkcí a specializovaných profesí mají splněny všichni zaměstnanci ČNB, pro něž je jazyková kvalifikace předepsána, a to v řadě případů i na vyšší než požadované úrovni. Celkem prokázalo jazykovou kvalifikaci úspěšným absolvováním některé ze standardizovaných jazykových zkoušek 51 % zaměstnanců.

HOSPODAŘENÍ ČNB

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Bankovní radě České národní banky:

- I. Ověřili jsme účetní závěrku České národní banky k 31. prosinci 2010 uvedenou na přiloženém CD-ROM, ke které jsme 25. února 2011 vydali výrok následujícího znění:

„Ověřili jsme přiloženou účetní závěrku České národní banky, sestavenou k 31. prosinci 2010 za období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010, tj. rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu, včetně popisu používaných významných účetních metod. Údaje o České národní bance jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost vedení účetní jednotky za účetní závěrku

Vedení České národní banky je odpovědné za sestavení účetní závěrky a za věrné zobrazení skutečností v ní v souladu s účetními předpisy platnými v České republice a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naším úkolem je vydat na základě provedení auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně toho, jak auditor posoudí rizika, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení účetní závěrky a věrné zobrazení skutečností v ní. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit zahrnuje též posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením společnosti i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace jsou dostatečné a vhodné a jsou přiměřeným základem pro vyjádření výroku auditora.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka ve všech významných souvislostech věrně a poctivě zobrazuje aktiva, pasiva a finanční situaci české národní banky k 31. prosinci 2010 a výsledky jejího hospodaření za období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010 v souladu s účetními předpisy platnými v České republice."

- II. Ověřili jsme též soulad výroční zprávy s výše uvedenou účetní závěrkou. Za správnost výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření stanovisko o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných souvislostech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Účetní informace obsažené ve výroční zprávě v kapitole 5 „Hospodaření ČNB“ jsme sesouhlasili s informacemi uvedenými v účetní závěrce k 31. prosinci 2010. Jiné než účetní informace získané z účetní závěrky a z účetních knih společnosti jsme neověřovali. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou účetní informace uvedené ve výroční zprávě ve všech významných souvislostech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

Ernst & Young Audit, s.r.o.
osvědčení č. 401
zastoupený partnerem

Magdalena Soucek
auditor, osvědčení č. 1291

25. února 2011
Praha, Česká republika

ÚČETNÍ VÝKAZY

AKTIVA			
v mil. Kč		31. 12. 2010	31. 12. 2009
1.	Zlato	770	782
2.	Pohledávky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	48 499	47 665
3.	Pohledávky vůči zahraničí včetně cenných papírů	761 500	733 233
3.1.	Vklady v zahraničních peněžních ústavech a institucích	11 749	15 784
3.2.	Poskytnuté úvěry zahraničním peněžním ústavům	44 222	39 306
3.3.	Cenné papíry	705 450	678 035
3.4.	Ostatní pohledávky vůči zahraničí	79	108
4.	Pohledávky vůči tuzemským bankám	1 500	0
5.	Hmotný a nehmotný majetek	4 692	4 933
5.1.	Hmotný majetek	4 657	4 892
5.2.	Nehmotný majetek	35	41
6.	Ostatní aktiva	6 689	7 336
6.1.	Ostatní finanční aktiva	3 478	3 043
6.2.	Ostatní	3 211	4 293
AKTIVA CELKEM		823 650	793 949

PASIVA			
v mil. Kč		31. 12. 2010	31. 12. 2009
1.	Bankovky a mince v oběhu	391 694	387 276
2.	Závazky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	41 358	42 658
3.	Závazky vůči zahraničí	6 180	2 413
3.1.	Přijaté úvěry ze zahraničí	5 153	0
3.2.	Ostatní závazky vůči zahraničí	1 027	2 413
4.	Závazky vůči tuzemským bankám	394 275	380 964
4.1.	Přijaté úvěry	339 838	331 810
4.2.	Rezervy bank	40 256	43 260
4.3.	Ostatní závazky vůči bankám	14 181	5 894
5.	Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím	123 690	107 836
5.1.	Závazky vůči státu	119 318	103 595
5.2.	Ostatní závazky	4 372	4 241
6.	Rezervy	215	211
7.	Základní kapitál	1 400	1 400
8.	Fondy	8 050	8 050
9.	Oceňovací rozdíly	8 667	6 633
10.	Neuhrazená ztráta z předchozích období	-152 102	-170 555
11.	Zisk nebo ztráta za účetní období	-9 734	18 454
12.	Ostatní pasiva	9 957	8 609
PASIVA CELKEM		823 650	793 949

PODROZVAHA			
v mil. Kč		31. 12. 2010	31. 12. 2009
1.	Vydané záruky	158 135	161 359
2.	Poskytnuté přísliby úvěrů a půjček	24 690	0
3.	Pohledávky ze spotových, termínových a opčních operací	173 097	150 594
4.	Závazky ze spotových, termínových a opčních operací	174 542	151 028
5.	Přijaté záruky	156 952	156 952
6.	Přijaté kolaterály	68 065	82 697
7.	Hodnoty převzaté do úschovy a hodnoty ve vlastní úschově	292	684

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY			
v mil. Kč			
		31. 12. 2010	31. 12. 2009
1.	Výnosy z úroků a podobné výnosy	10 552	18 303
1.1.	Úroky z cenných papírů s pevnými výnosy	10 288	18 057
1.2.	Ostatní	264	246
2.	Náklady na úroky a podobné náklady	-4 024	-6 630
3.	Výnosy z akcií a podílů	1 232	601
4.	Výnosy z poplatků a provizí	309	320
5.	Náklady na placené poplatky a provize	-74	-73
6.	Zisk nebo ztráta z finančních operací	-15 503	8 037
6.1.	Kurzové rozdíly a rozpětí	-16 386	-17 001
6.2.	Ostatní	883	25 038
7.	Ostatní provozní výnosy	262	694
7.1.	Výnosy z emise bankovek a mincí	124	256
7.2.	Ostatní	138	438
8.	Ostatní provozní náklady	-452	-893
8.1.	Náklady na tisk bankovek a ražbu mincí	-414	-538
8.2.	Ostatní	-38	-355
9.	Správní náklady	-1 640	-1 628
9.1.	Náklady na zaměstnance	-1 262	-1 215
9.1.1.	Mzdy a platy	-872	-871
9.1.2.	Sociální a zdravotní pojištění	-297	-285
9.1.3.	Vzdělávání a zaměstnanecké benefity	-93	-59
9.2.	Ostatní správní náklady	-378	-413
10.	Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	-398	-405
11.	Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek	4 953	153
12.	Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	-4 951	-25
13.	Zisk nebo ztráta za účetní období	-9 734	18 454

Úplná verze účetní závěrky České národní banky k 31. 12. 2010 včetně přílohy je k dispozici na webových stránkách České národní banky www.cnb.cz v části „O ČNB/Hospodaření ČNB/Roční účetní závěrka“ a na přiloženém CD-ROM.

Struktura nákladů a výnosů používaná v dalším textu je v porovnání se strukturou standardních účetních výkazů v některých případech odlišná, přičemž celková suma nákladů a výnosů ČNB je shodná. Důvodem odlišné struktury je skutečnost, že z hlediska hospodaření ČNB jsou jednotlivé položky nákladů a výnosů sledovány a hodnoceny podle účelu vynakládaných prostředků (výkaz zisku a ztráty poskytuje přehled o dosažených nákladech a výnosech především z pohledu druhového). Takto definovaná datová základna vytváří relevantní informace, které jsou následně využívány při řízení hlavních činností, jež vyplývají ze zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance. V následujícím přehledu nákladů a výnosů jsou uvedeny jednotlivé oblasti hospodaření centrální banky za rok 2010 v členění podle účelu vynakládaných prostředků, včetně meziroční změny salda nákladů a výnosů jednotlivých položek.

údaje uvedeny v mil. Kč

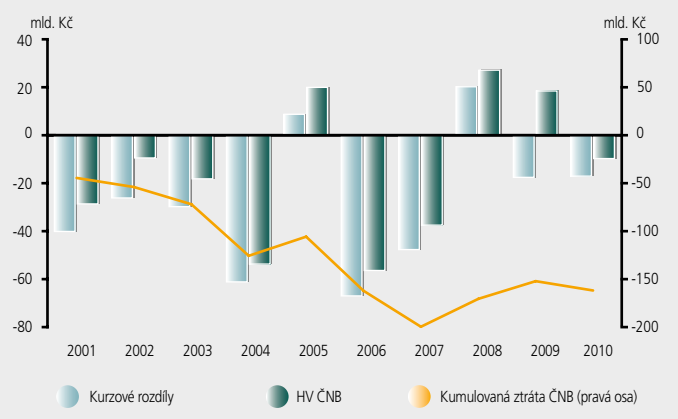
	Náklady	Výnosy	Saldo	Meziroční změna
Oblast měnová	60 631	53 119	-7 512	-28 190
• provádění měnové politiky	3 490	22	-3 468	2 619
• správa devizových rezerv ¹²⁾	21 692	34 158	12 466	-31 335
• kurzové rozdíly	30 033	12 977	-17 056	500
• klientské operace	469	1 005	536	154
• ostatní operace	4 947	4 957	10	-128
Oblast emise a správy peněz	414	139	-275	-9
Oblast provozní	2 074	127	-1 947	11
Celkem	63 119	53 385	-9 734	-28 188

¹²⁾ V průběhu roku 2010 vzrostl oceňovací rozdíl z přecenění dluhopisů v portfoliu ČNB na reálnou hodnotu o 1,6 mld. Kč. V souladu s účetními standardy se nerealizované zisky, resp. ztráty z přecenění realizovatelných dluhopisů na reálnou hodnotu nezahrnují do výnosů, resp. nákladů ČNB, ale jsou vykázány jako součást vlastního kapitálu. Do výsledovky vstupují až při vypořádání konkrétního dluhopisu.

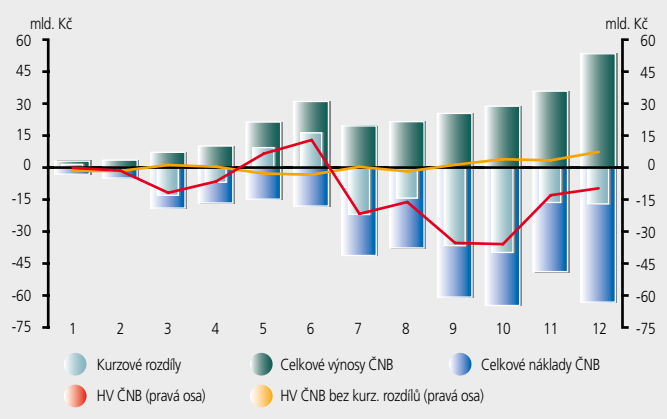
Hospodářský výsledek v roce 2010 skončil ztrátou ve výši 9,7 mld. Kč. Rozhodujícím faktorem byly kurzové rozdíly, které dlouhodobě a zásadním způsobem ovlivňují účetní hospodářský výsledek. Došlo tak k prohloubení celkové kumulované ztráty, která po započtení výsledku roku 2010 činí 162 mld. Kč.

V první polovině roku 2010 ČNB pokračovala v uvolňování svojí měnové politiky a v květnu snížila klíčovou dvoutýdenní repo sazbu, kterou používá při obchodech s bankami, na 0,75 %. Tato úprava se promítla i do snížení nákladů banky.

Hospodářský výsledek ČNB v letech 2001–2010

Hospodářský výsledek ČNB v roce 2010

Hlavním úkolem ČNB je zajišťování cenové stability. Těto prioritě je plně podřízeno provádění měnové politiky, a to bez ohledu na výši dosažených nákladů a výnosů.

Při plnění svého cíle využívá ČNB měnověpolitické nástroje – mezi hlavní patří operace na volném trhu realizované ve formě repo operací. U tohoto typu operace ČNB přijímá od bank přebytečnou likviditu. Po uplynutí doby splatnosti ČNB vrátí věřitelské bance zapůjčenou jistinu, zvýšenou o dohodnutý úrok. Základní doba trvání těchto operací je 14 dní, proto je z hlediska měnové politiky chápána jako klíčová dvoutýdenní repo sazba (2T repo sazba). Volná likvidita odčerpávaná prostřednictvím repo operací se v roce 2010 meziročně mírně zvýšila, a to o 4 %. V průměru banka sterilizovala 362 mld. Kč s celkovými náklady ve výši 3 063 mil. Kč. Pokles sterilizačních nákladů byl v posledních dvou letech ovlivňován především snižováním úrokových sazeb. K jejich výraznější korekci došlo již v roce 2009.

Dalším měnověpolitickým nástrojem je výše povinných minimálních rezerv. Z titulu jejich úročení ČNB v roce 2010 vyplatila obchodním bankám úroky v celkové výši 426 mil. Kč. Meziroční snížení souviselo s poklesem dvoutýdenní repo sazby, kterou jsou povinné minimální rezervy bank úročeny.

Mezi měnověpolitické nástroje ČNB se řadí i automatické a mimořádné facility. Tyto operace využívaly obchodní banky v roce 2010 v omezené míře a tedy s minimálním vlivem na hospodářský výsledek banky.

V souhrnu vykazala ČNB při provádění měnové politiky záporné saldo nákladů a výnosů v objemu 3 468 mil. Kč, což je meziroční snížení o 43 %, ovlivněné poklesem úrokových sazeb.

Ke konci roku 2010 činil objem devizových rezerv 31 980 mil. EUR, což byl meziroční nárůst o 4 403 mil. EUR, ovlivněný externími toky do portfolií, které plynuly především z devizových obchodů s klienty ČNB, vlastním výnosem portfolií, kurzovými pohyby rezervních měn a odprodejem části výnosů devizových rezerv. ČNB se v mi-

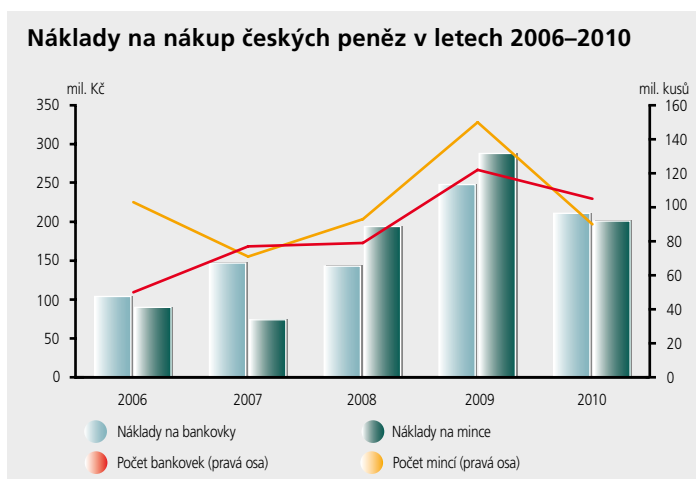
nulosti rozhodla objem devizových rezerv dále nezvyšovat a tím tlumit riziko spojené s otevřenou devizovou pozicí (devizové rezervy denominované v cizích měnách dlouhodobě tvoří více než 90 % aktiv banky; pasiva jsou naopak denominována převážně v českých korunách).

V absolutním vyjádření přispěla správa devizových rezerv (bez vlivu kurzových rozdílů) do hospodaření banky kladným saldem nákladů a výnosů ve výši 12 466 mil. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem se jednalo o výrazný pokles. Je ale nutné připomenout, že rok 2009 byl z hlediska dopadu do hospodářského výsledku banky zcela mimořádný, neboť v důsledku pohybu na zahraničních trzích vzrostla tržní hodnota realizovatelných dluhopisů obsažených v portfoliu banky, takže při následném prodeji banka zaúčtovala vysoké kapitálové zisky, které již nebylo možné v roce 2010 v takové míře realizovat. Nejvýznamnějším příspěvkem tak byl v roce 2010 úrokový výnos z dluhopisů EUR a USD portfolia. Nezanedbatelný výnos plynul i z akciového portfolia banky.

V souladu s účetními předpisy přečehuje ČNB dluhopisy obsažené ve svém portfoliu na jejich tržní hodnotu. V důsledku vývoje cen na zahraničních trzích meziročně vzrostly oceňovací rozdíly k těmto dluhopisům o 1 598 mil. Kč. Souhrnný výsledek hospodaření v oblasti správy devizových rezerv po zohlednění výše uvedeného nárůstu nerealizovaných kapitálových zisků by pak činil 14 064 mil. Kč.

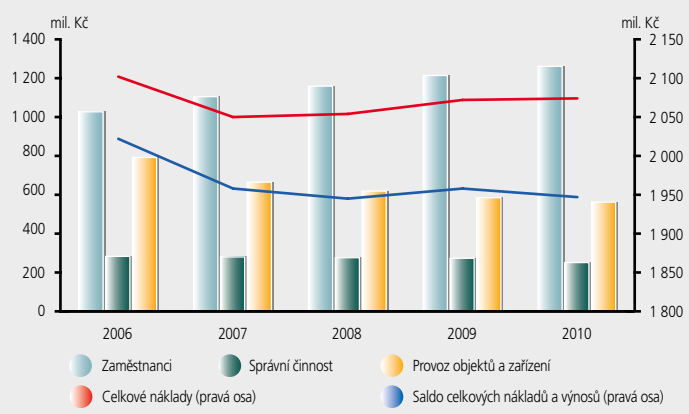
Vzhledem k vysokému podílu devizových aktiv má na hospodářský výsledek banky významný vliv vývoj nominálního kurzu koruny vůči měnám, ve kterých jsou alokovány devizové rezervy banky. Volatilita kurzu koruny byla v roce 2010 vůči hlavním rezervním měnám (EUR a USD) vysoká, neboť se do ní promítala rozhodnutí zahraničních investorů, která se mění v závislosti na rizicích v USA a v Evropě. Především vůči dolaru zaznamenala domácí měna řadu významných výkyvů. Vůči eurujevila koruna tendenci pozvolného posilování, jehož rozsah byl tlumen kratšími obdobími korekce. Na konci roku zaúčtovala ČNB do hospodářského výsledku kurzové ztráty v souhrnné výši 17 056 mil. Kč.

Klientské operace mají vzhledem ke svému charakteru kladný dopad do hospodaření banky. V roce 2010 vykázala ČNB kladné saldo nákladů a výnosů v celkové výši 536 mil. Kč. Převážnou část výnosů banka zaúčtovala za služby poskytované v oblasti zahraničního platebního styku, provádění mezibankovního zúčtování a služeb souvisejících s evidencí a vypořádáním obchodů s krátkodobými dluhopisy a za vedení účtů státní pokladny a mimorozpočtových prostředků. Nákladovou stranu klientských operací tvořily především úroky z běžných a termínovaných účtů klientů.

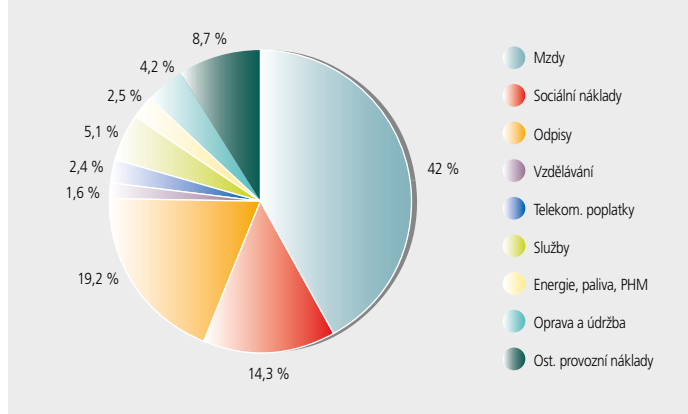

Výhradním dodavatelem českých bankovek je Státní tiskárna cenin Praha, s. p. Ražba mincí z obecného kovu a mincí z drahých kovů je realizována Českou mincovnou, a. s. V roce 2010 se celkový objem nakoupených bankovek a mincí meziročně snížil, neboť v roce 2009 ČNB doplnila zásoby českých peněz na požadovanou úroveň. Od Státní tiskárny cenin Praha odebrala ČNB celkem 105 mil. kusů bankovek různých nominálních hodnot, za což zaplatila 211 mil. Kč. Na dodávky mincí z obecného kovu a stříbrných a zlatých pamětních mincí v celkovém počtu 90 mil. kusů banka vynaložila 201 mil. Kč, z toho podstatná část ve výši 153 mil. Kč připadla na dodávky mincí z obecného kovu. Výnosy v oblasti emise a správy oběživa činily 139 mil. Kč. Rozhodující část výnosů tvořily tržby z prodeje numizmatického materiálu; menší část připadla na poplatky přijaté od bank za hotovostní operace a zpracování bankovek a mincí.

Provozní náklady ČNB v letech 2006–2010

Struktura provozních nákladů v roce 2010

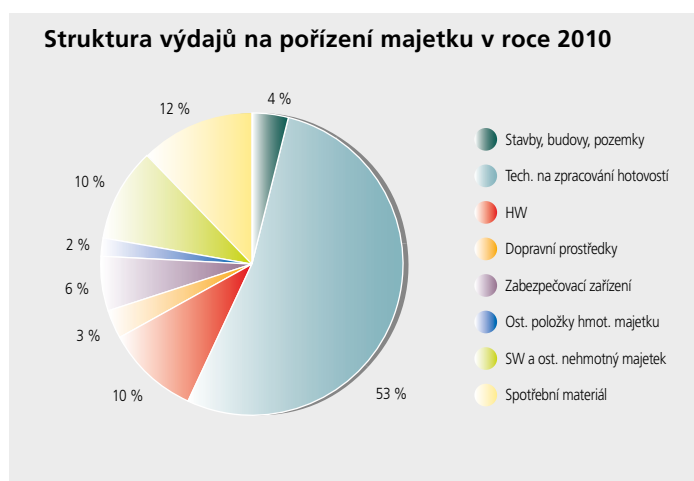
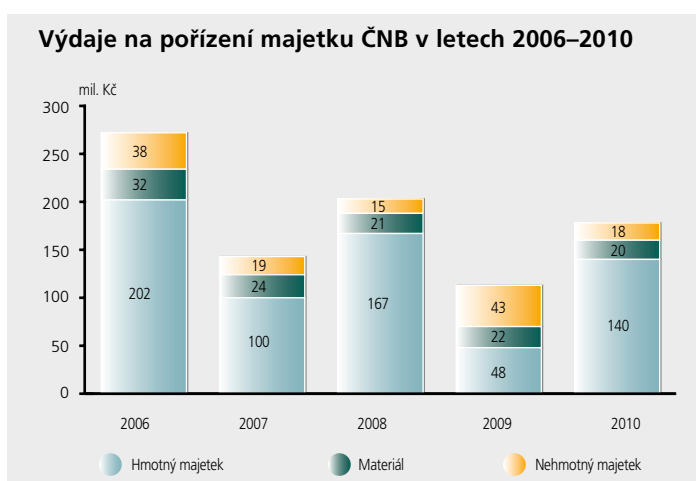

ČNB vyvíjí permanentní úsilí o hospodárné vynakládání finančních prostředků ve všech vnitřních procesech. Prioritní je tato snaha zejména v oblasti provozní a v oblasti pořízování majetku. Konkrétní výsledky tohoto úsilí je možné dokumentovat na vývoji provozních nákladů banky v letech 2006–2010. ČNB se dlouhodobě daří udržovat jejich výši na stabilní nominální úrovni, a to navzdory rozšíření svojí působnosti v oblasti výkonu dohledu nad finančními trhy, včetně agendy ochrany spotřebitele.

Celkově za rok 2010 vykázala ČNB v oblasti provozní záporné saldo nákladů a výnosů ve výši 1 947 mil. Kč, tj. je meziroční pokles záporného salda o 11 mil. Kč. Podobně jako v předchozích letech bylo zvýšení celkových osobních nákladů kompenzováno efektivnějším hospodařením v jiných provozních činnostech banky. Přitom je ale nutné poznamenat, že nárůst osobních nákladů v roce 2010 oproti roku 2009 byl způsoben metodickou změnou položek zahrnovaných do osobních nákladů, nikoliv nárůstem mzdových prostředků na zaměstnance.

Náklady vynaložené na správní činnosti (např. nakupované služby, telekomunikační poplatky, cestovné, závodní stravování, členské příspěvky, nákup publikací, reprezentace) dosáhly 251 mil. Kč. Ve srovnání s předchozím rokem poklesly o 22 mil. Kč, což bylo dáno zejména tím, že v roce 2009 se do nákladů promítla pořizovací cena technického vybavení, které bylo poskytnuto Policii ČR, a dále byly v roce 2009 zaúčtovány rovněž náklady arbitrážních řízení vedených u Mezinárodního rozhodčího soudu v Paříži. Naopak nárůst nákladů zaznamenaly roce 2010 členské příspěvky, a to v souvislosti s přeměnou výborů dohledu nad finančními trhy na evropské agentury. Výnosy ČNB ze správní činnosti byly zaúčtovány v celkové výši 92 mil. Kč, přičemž největší objem připadl na poplatky, které banka vyměřila v rámci dohledu nad finančními trhy.

Na provoz objektů a zařízení vynaložila ČNB 562 mil. Kč. Podařilo se snížit zejména náklady na opravu a údržbu zabezpečovacích zařízení a informačních technologií a dále pak poklesly odpisy hmotného a nehmotného majetku. Protisměrně působilo zvýšení nákupních cen energií. Zbývající náklady banky zůstaly zhruba na úrovni předchozího roku. Výnosy z provozu objektů a zařízení byly zaúčtovány v celkové výši 34 mil. Kč a tvořily je zejména tržby za přijaté nájemné (jednalo se především o pronájem nebytových prostor).

Pořízení majetku si v roce 2010 vyžádalo finanční prostředky v celkovém objemu 178 mil. Kč, přičemž výdaje na hmotný majetek činily 140 mil. Kč, na nehmotný majetek 18 mil. Kč a na nákup materiálu 20 mil. Kč. Oproti roku 2009 byl zaznamenán nárůst o 65 mil. Kč, tj. o 58 %.

V oblasti pořízení hmotného majetku směřovaly objemově nejvýznamnější výdaje do techniky pro zpracování hotovostí (jednalo se o 95 mil. Kč), kde byly v rozhodující míře použity na rozšíření nebo úpravu čtyř stávajících strojů na zpracování bankovek (v pobočkách Plzeň, Hradec Králové, Brno a Ostrava) na možnost zpracování stranově neorientovaných bankovek různých nominálních hodnot v rámci odvodu od jednoho klienta. Kromě toho bylo pořízeno zařízení na kontrolu a počítání mincí a byla realizována částečná obnova stolních zařízení pro práci s hotovostí. Částka 17 mil. Kč byla vynaložena na nákup výpočetní techniky – HW, a to zejména na obnovu osobních počítačů, pracovních stanic a notebooků, obnovu nebo pořízení nových serverů, diskových polí, tiskáren a multifunkčních reprografických zařízení. Prostředky ve výši 11 mil. Kč se použily především na obnovu poplachového, zabezpečovacího a tísňového systému ČNB, na obnovu systému digitálního záznamu obrazu z kamerových okruhů v objektu ústředí a na úpravy a doplnění kamerových okruhů v peněžních provozech poboček Brno, Plzeň a Hradec Králové v souvislosti se změnou pracovních postupů při zpracování stranově neorientovaných bankovek různých nominálních hodnot. Výdaje na stavby a budovy dosáhly objemu 7 mil. Kč. Významnou investicí byla například obnova audio a video systémů Kongresového centra nebo odstranění bezpečnostních rizik výtahů v pobočkách Brno a Ostrava. Kromě toho byly na některých pobočkách provedeny úpravy vzduchotechnických a chladicích systémů, elektrorozvodů a byly realizovány další drobnější akce. Obnova speciálního transportního vozidla na přepravu hotovostí a dvou osobních vozidel zatížila výdaje banky v rozsahu 6 mil. Kč.

Pořízení programového vybavení (SW) si vyžádalo výdaje v objemu 18 mil. Kč. Největší objem prostředků byl vynaložen v souvislosti se změnou licenční politiky databázového prostředí na pořízení SW licencí databáze Oracle Standard Edition (nákup licencí umožní snížení celkových výdajů na provozní podporu SW Oracle v příštích

letech). Pro nové servery byly zakoupeny SW licence operačního systému MS Windows. Dále se pořídily licence pro možnost využití reportingu a online analýzy dat informačních systémů ČNB, licence pro vytvoření virtuálního serverového prostředí a pro monitoring rizik kapitálového trhu. Rovněž došlo k rozšíření funkčnosti informačního systému spisovny, proběhl upgrade redakčního systému externího webu ČNB a rozšířila se funkcionalita webových formulářů.

V oblasti pořízení materiálu byla z celkové vynaložené částky 20 mil. Kč téměř polovina prostředků použita na nákup obalového materiálu na bankovky a mince. Další výdaje pak sloužily zejména k nákupu kancelářských potřeb, provozního materiálu a náhradních dílů a spotřebního materiálu pro výpočetní techniku.

POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE
ZÁKONA Č.106/1999 SB.

Česká národní banka poskytuje informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), zveřejněním na internetových stránkách, zejména na webové adrese www.cnb.cz, nebo žadatelům na základě žádosti.

Postup České národní banky při plnění úkolů vyplývajících ze zákona, zejména postup při přijímání a vyřizování žádostí o poskytování informací podle zákona, je upraven Pokyny České národní banky č. 55 ze dne 13. prosince 2002 o komunikaci České národní banky, ve znění pozdějších předpisů.

A) Informace poskytnuté v roce 2010 na základě žádosti:

1. Počet žádostí o informace podle zákona:
Dvanáct.
2. Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti:
Dvě.
3. Počet podaných odvolání proti rozhodnutí:
Žádné.
4. Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení:
Žádné.
5. Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence:
Žádné.
6. Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení:
Žádné.
7. Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona:
Většina e-mailových, telefonických nebo písemných žádostí o informace se v roce 2010 týkala informací, jejichž poskytnutí bylo nad rámec stávající právní úpravy zákona. V roce 2010 Česká národní banka zodpověděla 3 861 e-mailových, 3 757 telefonických a 456 písemných podání veřejnosti.

B) Informace poskytované zveřejněním:

Česká národní banka zveřejňuje informace způsobem umožňujícím dálkový přístup v souladu s § 3 zákona a poskytuje informace ve smyslu § 5 odst. 1 a 2 zákona. Informace jsou dostupné na webových stránkách ČNB www.cnb.cz a na informačních tabulích v sídle ústředí a poboček ČNB na místech přístupných veřejnosti. Další informace vztahující se k činnosti a působnosti ČNB jsou také zveřejněny na portálu veřejné správy.

vydává:
ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1
Česká republika

kontakt:
SAMOSTATNÝ ODBOR KOMUNIKACE
Tel.: 224 413 494
Fax: 224 412 179

<http://www.cnb.cz>

sazba:
JEROME s. r. o.

